

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

Analýza možností finančního zajištění osob ve stáří

Analysis of options for financial ensure of retired persons

Petra Juříčková

Plzeň 2014

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta ekonomická

Akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Petra JUŘÍČKOVÁ**
Osobní číslo: **K12N0064P**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Analýza možností finančního zajištění osob ve stáří**
Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

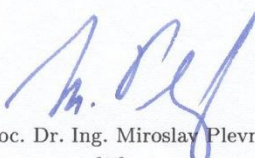
1. Charakterizujte současný důchodový systém v České republice.
2. Provedte průzkum ve vybrané věkové kategorii na téma přípravy na stáří.
3. Analyzujte jednotlivé možnosti finančního zajištění.
4. Formulujte závěry a doporučení.

Rozsah grafických prací: **neuveden**
Rozsah pracovní zprávy: **60 - 80 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

- **CETLOVÁ, Helena; PAVELKA, František; CETL, Alexandr.** *Důchodové spoření a doplňkové penzijní spoření.* Praha: VECTOR Certifikace, 2012. ISBN 978-80-250-3308-0
- **JANDA, Josef.** *Spořit nebo investovat? 1. vydání.* Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3670-9
- **JANDA, Josef.** *Zajištění na stáří: Jak se co nejlépe připravit na podzim života. 1. vydání.* Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4400-1
- **SYROVÝ, Petr.** *Jak si spořit na důchod: Zorientujte se v důchodové reformě. 1. vydání.* Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4479-7

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Karel Karlovec**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **25. října 2013**
Termín odevzdání diplomové práce: **25. dubna 2014**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. října 2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma

„Analýza možností finančního zajištění osob ve stáří“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího diplomové práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni dne 30. listopadu 2014

.....

podpis autora

Poděkování

Děkuji panu Ing. Karlu Karlovcí, vedoucímu mé diplomové práce, za poskytnutí odborných rad, jeho ochotu, pomoc a připomínky, které mi během konzultací poskytl.

Obsah

Obsah	5
Úvod	7
1. Důchodové systémy	9
1.1 Hledání vhodného důchodového systému.....	9
1.1.1 Průběžný důchodový systém.....	9
1.1.2 Penzijní fondy	10
1.2 Penzijní systém České republiky	11
1.2.1 Penzijní systém před důchodovou reformou.....	12
1.2.2 Důvody provedení důchodové reformy v České republice.....	13
1.2.3 Penzijní systém v České republice po důchodové reformě (I. pilíř – Penze od státu).....	16
1.2.4 Penzijní systém v České republice po důchodové reformě (II. pilíř - Důchodové spoření).....	19
1.2.5 Penzijní systém v České republice po důchodové reformě (III. pilíř - Vlastní investice a úspory)	25
1.3 Peněžní toky v rámci penzijního systému v České republice	29
1.4 Spoření u bank	31
1.5 Investování	32
1.6 Kapitálová složka životního pojištění	32
2. Průzkum	34
2.1 Informace o výběrovém souboru	34
2.2 Výsledky průzkumu	34

3. Možnosti finančního zajištění	41
3.1 Srovnání tří pilířů	42
3.2 První pilíř – penze od státu	43
3.3 Druhý pilíř – důchodové spoření	46
3.4 III. Pilíř.....	50
3.5 Individuální spoření	53
3.6 Kapitálová složka životního pojištění	61
3.7 MultiPENZE	65
Závěr	68
Doporučení na závěr	75
Seznam tabulek	76
Seznam obrázků	77
Seznam použitých zkratk	78
Seznam použité literatury	79
Seznam použitých webových stránek.....	81
Seznam příloh.....	83

Úvod

Charlie Chaplin kdysi řekl: „Zajímám se o budoucnost, protože v ní hodlám strávit zbytek života“. Tímto mottem bychom se měli řídit především, pokud se zabýváme myšlenkou zabezpečení se na penzi. Důchody a penzijní systémy jsou globálně ožehavým tématem nejen pro vlády většiny zemí, ale i pro samotné domácnosti. Zajištění na stáří je díky dynamickému prostředí velmi nejistá disciplína, avšak každý z nás by měl znát své možnosti. Následující text se tedy zaměří na to, jaké mají občané v současné době v souvislosti s tímto tématem možnosti.

V první části textu se seznámíme s existujícími důchodovými systémy, které jsou celosvětově aplikovány. Blížeji se pak zaměříme na důchodový systém v České republice. S tímto tématem nepochybně souvisí důchodová reforma, která od roku 2011 postupně náš důchodový systém měnila. Dále jsou zde uvedeny důvody a cíle důchodové reformy, s jejími dopady a s očekáváním Úřadu vlády, Ministerstva práce a sociálních věcí ČR a Ministerstva financí ČR.

V druhé kapitole zmapujeme postoj především mladých lidí k penzijnímu zajištění a k samotné důchodové reformě. Tato část textu obsahuje průzkum, který se zaměřuje na postoj občanů k finančnímu zajištění. Zjistíme, jaké způsoby finančního zajištění jsou nejvíce atraktivní, dále jaké mají mladí lidé v souvislosti s penzí očekávání a kolik jsou ochotni do své budoucnosti investovat.

Cílem této práce je poskytnout doporučení mladému člověku, který chce v současné době začít s individuálním zajištěním. Každý z nás má jiný postoj a jiná očekávání. Proto nemůžeme nalézt jediné nejlepší řešení, které by vyhovovalo každému. Můžeme se však seznámit se svými možnostmi.

Dalším důležitým faktorem, který ovlivní náš budoucí důchod je čas. Současný absolvent vysoké školy dosáhne důchodového věku nejdříve za 40 let. Nemůžeme tedy dnes dát doporučení, které bude tím nejlepším i za několik desítek let. Cílem této práce je seznámit absolventa s vybranými způsoby zajištění a s aspekty, na které by se měl v roce 2014 zaměřit.

Na konkrétních příkladech si tyto způsoby zajištění představíme a zanalyzujeme jejich výhody i nevýhody. Za zjednodušeného předpokladu neměnné úrokové sazby vypočte-

me, jaké celkové zhodnocení by každá varianta mohla řádově nabídnout. Z této analýzy následně vyvodíme faktory, klady i zápory, které by tato paní měla při volbě zajištění vzít v úvahu.

Na základě těchto základních poznatků si může každý z nás určit, jaký způsob zajištění by pro něj byl nejvhodnější.

1. Důchodové systémy

1.1 Hledání vhodného důchodového systému

Téměř každá domácnost na světě řeší problematiku hospodaření se svými finančními prostředky. Stejně tak se vlády jednotlivých zemí snaží najít vhodnou fiskální politiku. Nejen evropské země se v dnešní době potýkají s problémem udržitelnosti veřejných financí. Tuto oblast nejvíce ovlivňuje problematika stárnutí obyvatelstva, která se bezprostředně dotýká systémů sociální péče, systémů poskytování zdravotní péče a především pak důchodových systémů. Problémy nalezneme jak na příjmové stránce veřejných rozpočtů, tak na stránce výdajové. Vlády se proto snaží zavést vhodné reformy, které by měly kladný dopad na jejich veřejné rozpočty. (Hobza, 2009)

V době, kdy penzijní systémy vznikaly, byly nastavené tak, aby lidé penzi pobírali pouze několik let. Většina z nich se však důchodového věku ani nedožila. Dnes ale žijeme déle a zdravěji než předešlé generace. Přibližně polovina všech zemí OECD proto začala zvyšovat věk odchodu do penze nebo to mají v plánu v nejbližších letech udělat. 18 zemí navyšuje tuto hranici pouze ženám a 14 zemí ji navyšuje i mužům. Podle předpokladů by měl být do roku 2050 v zemích OECD průměrný věk odchodu do důchodu 65 let bez rozdílu pohlaví. Nicméně průměrná délka života roste rychleji, než roste navýšení důchodového věku. Pravděpodobnost, že se dnes narozený chlapec dožije důchodového věku, je 80%. U dívek je tato pravděpodobnost dokonce 90%. Kromě zvyšování důchodového věku tak musí jednotlivé země reformovat své důchodové systémy, aby zabezpečily dlouhodobou dostupnost zdrojů. Tyto reformy jsou však mnohdy nepopulární a v některých zemích jsou stále podceňované. (OECD, 2011)

1.1.1 Průběžný důchodový systém

Jinak nazývaný také PAYG (Pay As You Go). Jedná se o systém, který je založený na mezigenerační solidaritě, kdy ekonomicky aktivní občané platí sociální nebo důchodové pojištění. Z těchto příjmů následně stát vyplácí důchody. Tento systém je náchylný na demografické změny. Současným problémem je postupně snižující se počet ekonomicky aktivních obyvatel. Počet lidí v důchodovém věku se naopak zvyšuje. (Janda, 2012)

1.1.2 Penzijní fondy

Jedná se o fondy, které nabízejí penzijní pojištění nebo připojištění. Základní členění penzijních fondů je na *soukromé* penzijní fondy a *státní* penzijní fondy. Rozdíl mezi těmito fondy je především v tom, do čeho mohou investovat a za jakých podmínek. Soukromě spravované fondy ukládají svá aktiva nejčastěji do cenných papírů, zvláště pak do akcií. Státní penzijní fondy jsou v investiční činnosti omezeny a investují nejčastěji do dluhopisů. (Polouček, 2009) Dále penzijní fondy investují například do depozit, úvěrů nebo nemovitostí.

V posledních letech roste celosvětově význam soukromě spravovaných penzijních fondů. Podle údajů Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) a podle Světové obchodní banky vzrostl v letech 1990 až 2007 podíl soukromě spravovaných penzijních fondů v poměru k HDP ze 40% na 62%. (Musalem, Pasquini, 2012)

V letech 1990 až 2007 byl proveden výzkum, který se zabýval výkonností soukromých důchodových systémů ve vybraných zemích. V rámci tohoto průzkumu byla vytvořena databáze zahrnující 27 zemí (včetně České republiky).

Z této studie vyplývá:

- vyšší výnosnosti dosahují ty soukromé systémy, které spravují větší objem aktiv
- systémy veřejného sociálního zabezpečení generují vyšší výnos než soukromé důchodové systémy
- uzavřené systémy mají vyšší výnosnost než otevřené systémy
- vyšší výnosnost mají systémy zahrnující více fondů
- nižší volatilitu výnosů penzijních systémů nalezneme u dobrovolných systémů a u systémů, které jsou omezeny pro zahraniční investice

(Musalem, Pasquini, 2012)

Studie *Pension Fund Performance: OECD Working Papers on Insurance and Private Pensions* tyto charakteristiky dále rozšiřuje o zjištění, že starší systémy vykazují nižší úroveň volatility výnosů. Tato studie se zabývala i otázkou, zda velikost systému snižuje transakční náklady díky úsporám z rozsahu nebo efektivnějším investičním příležitostem. Výzkumy zjistily, že vyšší výnosy ve větších systémech mohou být důsledkem rizikovější investiční strategie. Volatilita také může souviset s mírou tržní koncentrace

a s mírou hospodářské soutěže v penzijním průmyslu. Zvýšení koncentrace trhu pozitivně koreluje s nárůstem volatility výnosů penzijních systémů. (Antolin, 2008)

Ze studie Musalema a Pasquiiniho zároveň vyplývá, že nejvyššího ročního hrubého reálného výnosu (v **příloze A** označeno jako Mean) v soukromých systémech bylo dosaženo v Uruguay (14,7%), Kolumbii (10,4%), Peru (10,9%) a v Austrálii, nejméně pak v Dánsku (2,2%), v České Republice (1,1%), v Maďarsku (0,9%) a v Lotyšsku (-1,8%). Mezi země s nejvyšší volatilitou hrubého reálného výnosu (v **příloze A** označeno jako Std. Dev.) patří Argentina (17,2%), Kazachstán (12,7%), Velká Británie (12,2%) a Uruguay (12,1%), zatímco nejnižší volatilitu má Kanada (3,2%), Chorvatsko (2,7%), Česká republika (1,6%) a Dánsko (1,1%). (Musalem, Pasquini, 2012)

V posledních letech však na významu nabývá soukromé penzijní spoření. V 17 členských zemích OECD jsou soukromé důchody povinné pro všechny pracující, což prostřednictvím kolektivních smluv zajišťuje univerzální pokrytí všech zaměstnaných. V dalších šesti zemích OECD je soukromé spoření dobrovolné. Díky tomu je v těchto zemích kryta významná část populace (více než 40%). Celkový majetek penzijních fondů se v roce 2009 rovnal téměř 68% hrubého produktu zemí OECD. Ty si tak vybudovaly rezervy, které jim pomohou vyplácet státní penze. V těchto zemích veřejné důchodové rezervy tvoří hodnotu téměř 20% HDP. (OECD, 2011)

Tabulka znázorňující poměr a aktivitu penzijních fondů a veřejných fondů je uvedena v **příloze B**. Z této tabulky je patrné, že nejvyšších aktiv v poměru k HDP dosahují Nizozemsko (129,8%), Island (118,3%) a Švýcarsko (101,2%). Oproti tomu Česká republika dosáhla pouze 6%.

1.2 Penzijní systém České republiky

Důchodový systém se v České republice dočkal své reformy až po revoluci, přesněji v roce 2011. Před reformou zde byl zaveden systém, ve kterém se nacházely dva pilíře – průběžný důchodový systém a soukromé spoření pomocí penzijního připojištění. Po reformě byl přidán v pořadí třetí důchodový pilíř, který představuje „vyvedení části peněz z prvního pilíře a změnu penzijního připojištění na doplňkové penzijní spoření. Penzijní reforma se dočkala vlažného přijetí odborné veřejnosti. Na jedné straně se sna-

zí občany přimět, aby se na stáří připravili sami, na druhé pak odpovědnější jedince svazuje striktními nařízeními.“ (Janda, 2012, s. 59)

1.2.1 Penzijní systém před důchodovou reformou

„Pro výplatu starobního důchodu je nutná aktivní účast v průběžném důchodovém systému, kde člověk musí figurovat jako zaměstnanec nebo osoba samostatně výdělečně činná (musí být ekonomicky aktivní jedinec).“ (Janda, 2012, s. 63)

„Dominantním zdrojem příjmů důchodců je státní průběžný pilíř, označovaný také jako I. pilíř. Je založen na principu pay-as-you-go, tj. důchody jsou financovány z aktuálních výnosů pojistného, které lidé platí ze mzdy a podnikatelé ze zisku.“ (Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí, 2013, s. 4)

Obrázek číslo 1: Klíčové indikátory penzijního systému České republiky v roce 2008

		Czech Republic	OECD
Average earnings	CZK	274 500	693 400
	USD	16 100	40 600
Public pension spending	% of GDP	7.4	7.0
Life expectancy	At birth	76.4	78.9
	At age 65	80.8	83.1
Population over age 65	% of working-age population	22.6	23.6

Zdroj: OECD, 2011, s. 212

OECD uvádí, že v roce 2008 byla průměrná mzda v České republice 274 500 Kč ročně. Z veřejných výdajů se na důchod vydávalo 7,4% HDP. Naděje dožití byla v době narození 76,4% a naděje dožití se věku 65 let činila 80,8%. Pracujících občanů ve věku nad 65 let bylo 22,6%.

Dále se zde dočteme, že vzorec pro výpočet penze zahrnoval před reformou pevnou část a pohyblivou část, která se odvíjela progresivně od výše výdělku. Standardní věk odchodu do důchodu se postupně zvyšoval až na 65let pro muže a pro ženy na 62 až 65let

(podle počtu dětí). Minimální požadovaná délka spolufinancování činila 25let. Od roku 2010 se tato hranice posouvá o jeden rok za každý rok planosti zákona.

Neexistovala žádná zákonná valorizace. Nicméně celkový součet paušálního a progresivně určeného příjmu byl nastaven tak, aby odpovídal inflaci cen.

Existovala zde možnost předčasného odchodu do důchodu o 3 až 5 let dříve, než byl standardní věk odchodu do důchodu, ale ne dříve než v 60 letech dožitého věku. Musela být však splněna podmínka minimálního počtu let pojištění (25 až 35 let). Na druhou stranu bylo také možné prodloužit odchod do důchodu nad rámec běžného věku odchodu do důchodu. Takže lidé mohli kombinovat penzi a příjem ze zaměstnání.

Ženy měly nárok na dřívější odchod do důchodu v závislosti na počtu dětí. Kromě toho existovala zvýhodnění za dobu nepřítomnosti v zaměstnání, např. za období péče o dítě ve věku do čtyř let. O tyto roky pak nebyl snížen vyměřovací základ pro výpočet důchodu. (OECD, 2011)

Od poloviny 90. let se pak občané mohou dobrovolně přihlásit k penzijnímu připojištění a soukromě si tak spořit na stáří. Tento způsob zajištění je dnes označován III. pilířem. Stát toto spoření podporuje formou příspěvků a daňových odpočtů. Tyto úspory ve srovnání se světem však dosahují velice malých částek a nezaručují dostatečné příjmy. Jako další problém se ukazuje skutečnost, že zhodnocení úspor mnohdy nedosahuje velikosti inflace, tzn., že se úspory reálně znehodnocují. Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo financí označují jako důvod nízkého zhodnocení úspor skutečnost, že investiční společnosti měly ze zákona povinnost připsat klientům nezáporné zhodnocení. Proto investovaly do nejbezpečnějších cenných papírů, které však přinášely velmi nízký výnos. Nevýhodou III. pilíře je také skutečnost, že si velká část účastníků vybrala své spoření za jiným účelem, než je zajištění na stáří. (Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí, 2013)

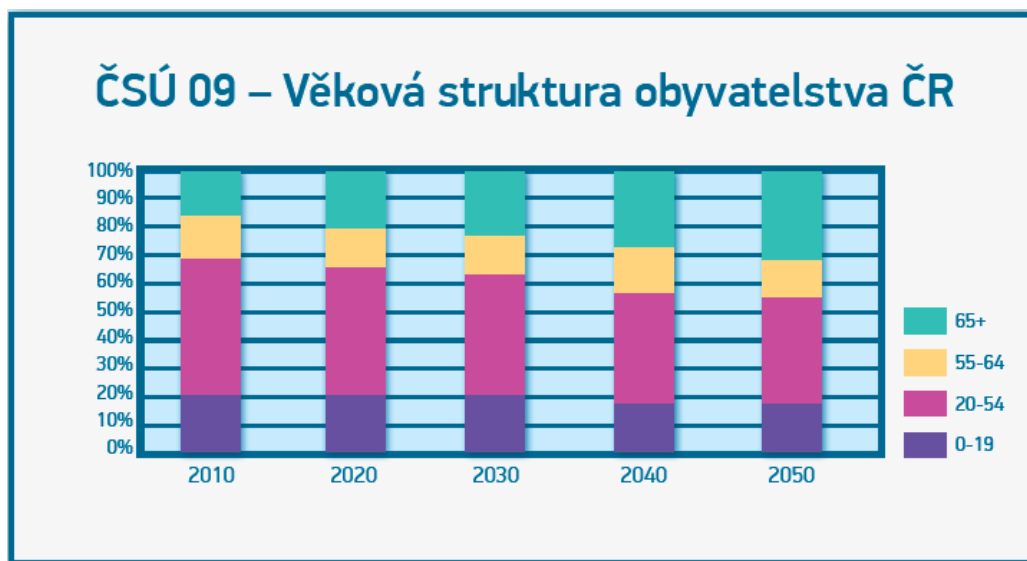
1.2.2 Důvody provedení důchodové reformy v České republice

Původní penzijní systém byl založen na solidaritě, kdy lidé s vyššími příjmy dostávali relativně nižší starobní důchod než člověk s nižším platem.

Ministerstvo práce a sociálních věcí vydalo k důchodové reformě několik propagačních letáků. V jednom z nich uvádí důvod, proč bylo nutné důchodovou reformu provést. „Pokrok v medicíně přinesl výrazné prodloužení lidského života. Za posledních 20 let i díky tomu roste počet seniorů v naší společnosti. Důchody stát vyplácí pouze z pojistného, které průběžně dostává. Takto získané peníze ale nestačí. Proto už dnes v důchodovém systému každý rok chybí přibližně 40 miliard korun. Bez reformy by důchodový systém s takovým dluhem začal postupně ohrožovat stabilitu financí státu.“ (Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2013)

Podle tohoto zdroje se za posledních 25 let zvýšil počet důchodců z 1,6 milionů na 2,3 milionů. Předpokládanou změnu ve struktuře obyvatelstva zobrazuje následující obrázek, který vznikl na základě dat Českého statistického úřadu a prognóz Univerzity Karlovy

Obrázek číslo 2: Předpokládaná změna ve věkové struktuře obyvatelstva

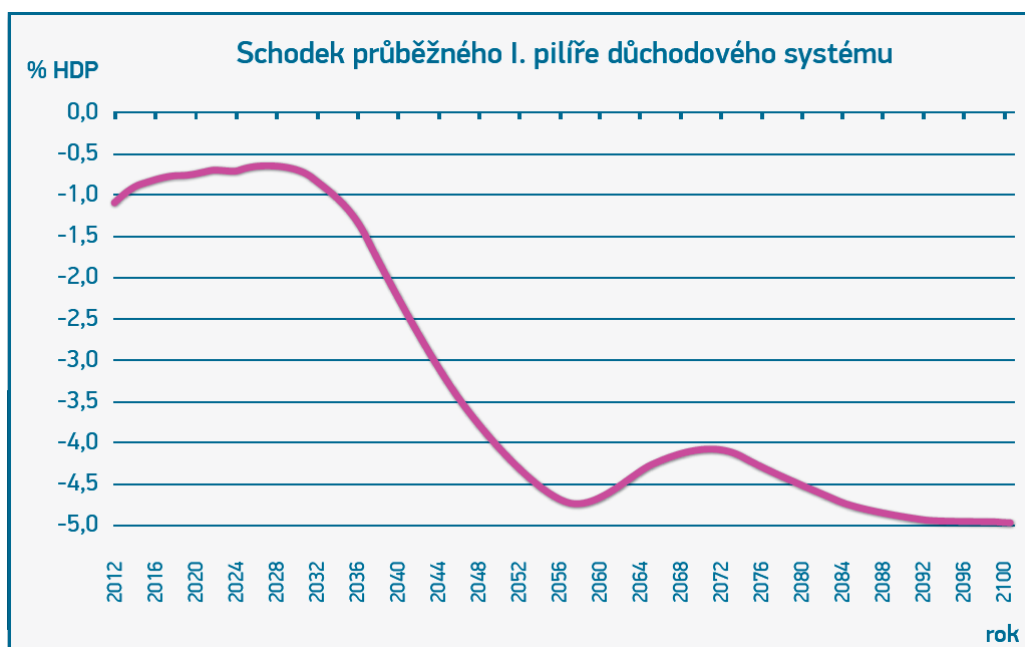
Zdroj: Manuál Ministerstva práce a sociálních věcí, s. 2

„Prodlužování průměrného věku dožití a snižování porodnosti vede k úbytku ekonomicky aktivních obyvatel, a tedy i plátců pojistného důchodového pojištění. Hospodářská recese, která zvyšuje nezaměstnanost, pak tento problém dále prohlubuje. Narůstá rozdíl mezi výší vyplácených důchodů a výnosem důchodového pojištění.“ (Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí, 2013, s. 3)

Pokles podílu ekonomicky aktivních obyvatel je celosvětový trend. „Dnes činí podíl obyvatel ČR nad 60 let 22%, v roce 2030 to má být již 33% a v roce 2050 zhruba 39%. Zatímco v roce 2011 přispívali do důchodového systému zhruba dva ekonomicky aktivní lidé na jednoho seniora, v roce 2050 to bude jeden na jednoho. (Cetlová, Cetl, Pavelka, 2012, s. 24)

Vývoj předpokládaného schodku průběžného I. pilíře za roky 2012 až 2100 podle Ministerstva sociálních věcí a Ministerstva financí měřený v poměru k % HDP zobrazuje následující obrázek.

Obrázek číslo 3: Předpokládaný vývoj schodku I. pilíře za roky 2012 až 2100

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí, 2013, s. 3

Jedno procento zobrazené na tomto obrázku můžeme v současnosti přepočítat přibližně na 38 miliard korun. Pojistné, které se dnes vybere na důchodovém pojištění, na výplatu důchodů již nestačí. Důchody tak musí být dotovány z výnosu jiných daní a stát se tím zadlužuje. Nejenže veřejný dluh stále roste, ale dochází tím pádem i k omezování jiných veřejných výdajů. Kromě toho je v České republice velmi vysoká závislost důchodců na jediném zdroji příjmů, kterým je právě průběžný pilíř. To představuje veliké riziko. (Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí, 2013)

„Způsoby finanční udržitelnosti důchodového systému:

- 1) Zvyšování pojistného na důchodové pojištění, tj. zdanění práce
- 2) Snižování průměrné výše důchodů
- 3) Zvyšování věku odchodu do důchodu
- 4) Zvyšování míry individuálních úspor
- 5) Hledání nových zdrojů financování
- 6) Kombinace výše uvedeného“

(Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí, 2013, s. 6)

1.2.3 Penzijní systém v České republice po důchodové reformě (I. pilíř – Penze od státu)

Mezi hlavní cíle důchodové reformy patřilo:

- „zajistit udržitelnost veřejných financí
- rozložení rizika vyplývajícího ze závislosti na I. pilíři
- posílení mezigeneračních vazeb
- zavedení individuální odpovědnosti
- zvýšení zásluhovosti“

(Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí, 2013)

- „Do 30 let získá minimálně 50 procent občanů dodatečný důchod.
- Dodatečný důchod dosáhne alespoň jedné čtvrtiny až jedné třetiny státního důchodu.
- Kombinace státního a dodatečného důchodu zajistí přiměřený měsíční příjem bez kolapsu státních financí.
- Zajištěním příjmů z více zdrojů se vyhneme podstatně nižším příjmům seniorů v budoucnu.
- Státní výdaje na penze budou udrženy pod 10 procenty HDP. V opačném případě bychom se v dlouhodobém horizontu dostali až na 12 procent HDP“

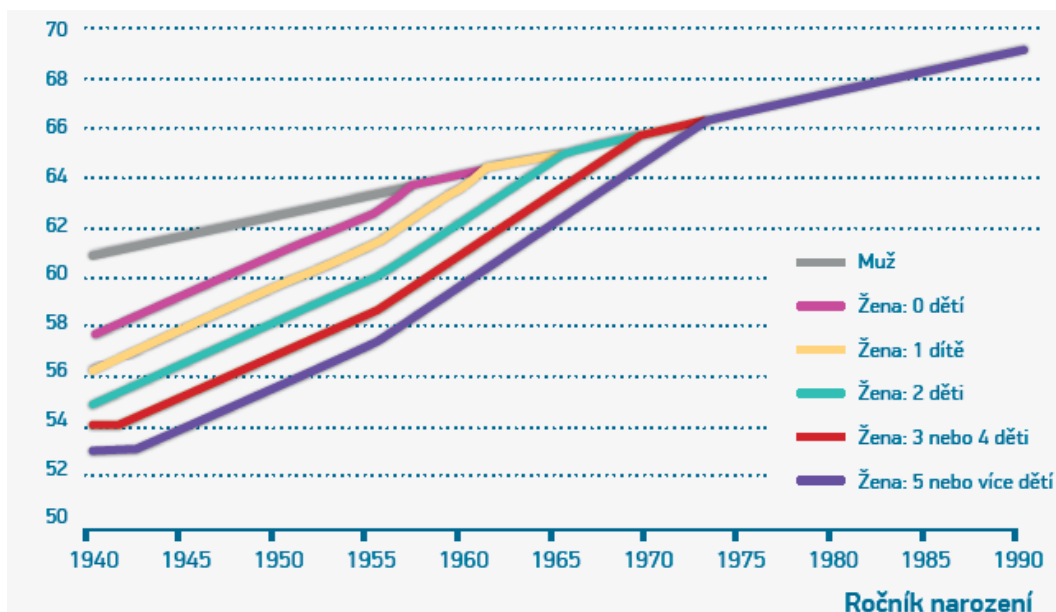
(Úřad vlády ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a Ministerstvo financí ČR, 2013, s. 3)

První část důchodové reformy, také označovaná jako malá důchodová reforma, je platná od 1. ledna 2012. Tuto reformu iniciovalo rozhodnutí ústavního soudu, které se týkalo vyšší přiměřenosti ve výpočtu starobního důchodu pro vyšší příjmové skupiny. Podle ústavního soudu mají ti, kteří měli v době svého pracovního života příjem vyšší než 30tis Kč, a tím pádem odvedli více na sociálních dávkách, nárok na vyšší starobní důchod. (Cetlová, Cetl, Pavelka, 2012)

Tato reforma v sobě zahrnuje především zvýšení věku odchodu do důchodu. „Lidé narození po roce 1965 budou moci do starobního důchodu odcházet až při dosažení 65. roku života. Rovněž se zvýší i tempo růstu věku potřebného pro odchod do důchodu. U žen to bude o šest měsíců ročně a u mužů o dva měsíce za rok. U lidí narozených po roce 1977 se rychlost zvyšování věku potřebného pro odchod do důchodu sjednotí na dva měsíce ročně.“ (Janda, 2012, s. 60) Věk odchodu do důchodu se ustálí na 68 letech pro všechny muže i ženy narozené po roce 1983 (Úřad vlády ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a Ministerstvo financí, 2013). „K úplnému sjednocení pro všechny dojde v roce 2041. Bude se týkat osob narozených v roce 1975.“ (Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí, 2013, s. 6)

Aby byl občanovi uznán nárok na starobní důchod, musí potřebnou dobu platit pojištění. Jedinec, který dosáhl důchodového věku v roce 2010, musel platit pojištění minimálně 26let. Po důchodové reformě mají jedinci, kteří odcházejí do důchodu po roce 2018, stanovenou potřebnou dobu pojištění na 35let. (Úřad vlády ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a Ministerstvo financí, 2013)

Obrázek číslo 4: Prodlužování důchodového věku

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí, 2013, s. 7

Podle Ministerstva práce a sociálních věcí je zvyšování důchodového věku nastaveno tak, aby zůstala zachována délka doby strávené v důchodu. Lidé by tak měli v důchodu i nadále strávit přibližně 20 let. Důchody by měly být i nadále valorizovány a to ve výši růst indexu spotřebitelských cen a jedné třetiny růstu reálných mezd. (Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí, 2013)

Přesto bychom však měli mít na paměti, že příjem z prvního pilíře je stále silně nejistý. Ačkoliv se důchody valorizují, nese I. pilíř stejná rizika jako soukromé spoření ve fondech. K poklesu důchodu může dojít *jednorázově a výrazně* nebo *postupnou erozí* peněz inflací. Jednorázové poklesy penze nastaly například v zemích, které byly silně zasaženy finančními problémy, např. Řecko nebo Portugalsko. (Srování, 2012)

Rozhodné období pro stanovení osobního vyměřovacího základu bude 30 let. Toto období bude začínat bezprostředně po roce dosažení 18. roku a skončí rokem bezprostředně předcházejícím roku dosažení důchodu. (Manuál, 2013)

Došlo také ke krácení předčasného důchodu. Ti, kteří budou chtít odejít do předčasného důchodu dříve než 1 rok před dosažením důchodového věku, budou mít důchod krácen více, než tomu bylo před 1. 1. 2012. Nově však mohou lidé využít možnost *předdůchodu*. (Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí, 2013)

„Velká důchodová reforma představuje možnost vyvést část peněz z průběžného důchodového systému do nově vzniklých penzijních společností a spořit si tak na stáří v soukromých penzijních fondech. Velká důchodová reforma je tzv. druhým pilířem důchodového systému.“ (Janda, 2012, s. 61) O druhém pilíři (důchodovém spoření) pojednává kapitola 1.2.4.

Jak již bylo zmíněno, I. pilíř (penze od státu) je založen na pay as you go systému. Platí zde princip solidarity mezi generacemi. To znamená, že penze jsou hrazeny z plateb od pracujících občanů.

Příklad solidarity: Jedinec vydělávající měsíčně 8 900 Kč čisté mzdy (hrubá mzda se tedy rovná 10 000 Kč) dosáhne na měsíční důchod ve výši 8 745 Kč. V poměru k čisté mzdě tak důchod tvoří 98%. Naproti tomu jedinec, který má čistou mzdu 50 300 Kč (hrubou mzdu 70 000 Kč), odvede do státního rozpočtu vyšší dávky, ale získá důchod „jen“ 16 947 Kč. Tato částka pak tvoří 34% jeho hrubé mzdy. (Srov. Syrový, 2012)

1.2.4 Penzijní systém v České republice po důchodové reformě (II. pilíř - Důchodové spoření)

„Druhý pilíř je založen na dobrovolnosti osoby, která do něho vstupuje. Zatímco vstup je ryze dobrovolný, účast v něm je již nadále povinná a nelze z něho odejít. S druhým pilířem souvisí i přesunutí části finančních prostředků z prvního pilíře. Hlavní úlohou je fondové investování, které bude v režii soukromých penzijních společností.“ (Janda, 2012, s. 63)

Důchodové spoření, stejně jako doplňkové penzijní spoření, je od 1. 1. 2013 regulováno *zákonem č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření a zákonem č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření*. Dále se k těmto způsobům spoření váže např. *obchodní zákoník, občanský zákoník* či *zákon na ochranu spotřebitele*. (Cetlová, Cetl, Pavelka, 2012)

Jak celý systém funguje?

Princip II. pilíře spočívá ve vyvedení části finančních prostředků z I. pilíře tak, že se část sociálního pojištění, které si pojištěnec platí, převede na jeho soukromý účet u penzijní společnosti. Tento systém se také nazývá jako *opt-out*. Tím člověk získá nárok na dvě penze. První mu bude plynout z průběžného důchodového systému. Druhou pak bude dostávat ze soukromých fondů. Pojištěnec má navíc právo se rozhodnout, jak bude fond s jeho prostředky nakládat. (Janda, 2012)

Aktuálně každý pojištěnec odvádí do státního rozpočtu ze své hrubé mzdy 28% jako platbu na sociálním pojištění. Po vstupu do II. pilíře zaplatí státu jen 25% hrubé mzdy a zbývající 3% budou odvedena právě na jeho účet u penzijní společnosti. Kromě toho však bude zaměstnanec povinen odvádět do penzijního fondu další 2% ze svého hrubého příjmu. (Janda, 2012)

Po vstupu do druhého pilíře se tedy sníží klientovi sazba pojistného na státní důchodové pojištění z 28% na 25%. Následující tabulka ukazuje pokles důchodu z prvního pilíře při účasti ve II. pilíři, který je způsoben právě tímto poklesem sazby pojistného z 28% na 25%. Je zde také zohledněno, jak dlouho byl pojištěnec účasten pouze v I. pilíři. Starším lidem se tedy účastí ve II. pilíři sníží jejich důchod podstatně méně než mladším lidem. (Srový, 2012)

Tabulka číslo 1: Změna výše důchodu z I. pilíře při účasti ve II. pilíři (v Kč)

Věk	Příjem			
	15 000 Kč	20 000 Kč	30 000 Kč	40 000 Kč
20 let	1 524	1 692	2 027	2 361
30 let	1 240	1 367	1 649	1 921
40 let	885	983	1 177	1 371
50 let	530	588	705	821

Zdroj: vlastní zpracování podle Srový, 2012, s. 85

Možnosti zhodnocení

Velikost zhodnocení naspořených vkladů se odvíjí od zvolené strategie spoření. Účastník si může vybrat jeden ze čtyř následujících fondů: **Důchodový fond státních dluhopisů**, **Konzervativní důchodový fond**, **Vyvážený důchodový fond** a **Dynamický důchodový fond**. Tyto fondy se odlišují především rizikovostí. S rostoucím rizikem roste i očekávaný výnos.

a) **Důchodový fond státních dluhopisů**

Tento fond investuje minimálně 90% do dluhopisů, které emituje Česká republika nebo Česká národní banka, dluhopisů, jejichž emitentem je členský stát OECD či jeho státní banka a rating jejich emitenta patří mezi 5 nejlepších ratingových kategorií. Dále investuje do dluhopisů a cenných papírů, jejichž emitentem je Evropský fond finanční stability, Evropská centrální banka, Evropská investiční banka, Světová banka, Mezinárodní měnový fond nebo jiná mezinárodní finanční instituce a další. (Cetlová, Cetl, Pavelka, 2012)

Jedná se tedy o velmi bezpečný fond. Majetek musí být plně zajištěn proti měnovému riziku. Odhadovaný výnos tohoto fondu je 2 – 3%. (Úřad vlády ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a Ministerstvo financí ČR, 2013)

b) **Konzervativní důchodový fond**

Konzervativní fond investuje do dluhopisů, nástrojů finančního trhu nebo cenných papírů, které emituje členský stát OECD nebo centrální banka státu, jehož rating patří mezi 5 nejlepších ratingových kategorií. Také investuje do dluhopisů, cenných papírů nebo nástrojů peněžního trhu, jejichž emitentem je Evropský fond finanční stability, Evropská centrální banka, Evropská investiční banka, Světová banka, Mezinárodní měnový fond, dále investuje do cenných papírů vydávaných podílovým fondem, vkladů nebo termínovaných vkladů s délkou splatnosti déle než 2 roky, atd. (Cetlová, Cetl, Pavelka, 2012)

I v tomto případě musí být majetek plně zajištěn proti měnovému riziku. V tomto fondu se jedná o minimální riziko, které je oceněno odhadovaným výnosem 3 – 4%. (Úřad vlády ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a Ministerstvo financí ČR, 2013)

c) **Vyvážený důchodový fond**

Vyvážený fond investuje do investičních nástrojů a vkladů, do kterých může investovat konzervativní důchodový fond. V případě investičních nástrojů je požadován rating mezi 7 nejlepšími ratingovými kategoriemi dlouhodobých závazků. Investuje také do akcií nebo cenných papírů obchodovaných na evropském regulovaném trhu, do cenných papírů vydávaných standardním fondem nebo zahraničním standardním fondem a dalších. (Cetlová, Cetl, Pavelka, 2012)

Vyvážený důchodový fond má podíl akcií a cenných papírů maximálně 40%. Odborníci se shodli na tom, že zde se jedná již o střední riziko. Tento fond má tedy vyšší odhadovanou výnosnost 4 – 7%. (Úřad vlády ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a Ministerstvo financí ČR, 2013)

d) **Dynamický fond**

Tento fond investuje do investičních nástrojů a vkladů, do kterých může investovat vyvážený důchodový fond. Dynamický fond vyžaduje rating patřící mezi 9 nejlepších ratingových kategorií dlouhodobých závazků. Dále investuje do cenných papírů vydávaných fondy kolektivního investování a zahraničními fondy kolektivního investování atd. (Cetlová, Cetl, Pavelka, 2012)

Dynamický fond je nejrizikovější, protože podíl akcií či obdobných cenných papírů může činit až 80%. Protože se jedná o fond s nejvyšším rizikem, odhadujeme zde také nejvyšší výnos 5 – 7%. (Úřad vlády ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a Ministerstvo financí ČR, 2013)

Klient nemusí striktně dodržovat rozdělení fondů a může v rámci své strategie výše zmíněné fondy kombinovat. Klient může bezplatně jednou ročně změnit svou strategii. Má také právo kdykoliv změnit správce svých finančních prostředků a převést je tedy i do jiné penzijní společnosti. Tato změna je bezplatná jednou za 5 let. (Úřad vlády ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a Ministerstvo financí ČR, 2013)

Způsoby čerpání důchodu

„Nárok na čerpání naspořených prostředků penzijního spoření vzniká účastníkovi nejdříve dnem, kdy mu je přiznán starobní důchod ze státního průběžného prvního pilíře.“ (Úřad vlády ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a Ministerstvo financí ČR, 2013, s. 3)

Účastník si může vybrat jeden ze tří způsobů, jak bude svůj důchod čerpat. První možností je **doživotní starobní důchod**, který končí dnem úmrtí účastníka. Druhou možností je **doživotní starobní důchod se sjednanou výplatou pozůstalostního důchodu po dobu 3 let**, kdy pokračuje výplata osobě uvedené ve smlouvě. Poslední, třetí, možností je **renta na dobu 20 let**. V této variantě jsou naspořené prostředky rozděleny na výplatu po dobu 20 let. V tomto případě bude naspořená částka vyplacena vždy v plné výši. Buď jako jednotlivé dávky penze nebo jako jednorázové dědictví pozůstalým. (Úřad vlády ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a Ministerstvo financí ČR, 2013)

Možnosti dědění

Úplnou novinkou je možnost dědění naspořených financí. Pokud účastník zemře již ve spořicí fázi, nebo-li v době **před počátkem výplaty**, mohou nastat 3 varianty dědickeho nároku:

1. **Dědic je nezletilý** - V tomto případě je naspořená částka převedena na účet pojišťovny a ta nezletilému dědici vyplácí sirotčí důchod po dobu 5 let. Tento důchod neovlivňuje nárok na sirotčí důchod z I. pilíře.
2. **Dědici je 18 let a více a má II. pilíř** – V tomto případě převede penzijní společnost veškeré naspořené finanční prostředky na účet důchodového spoření dědice. Fyzicky není vyplacen žádný finanční obnos dříve, než dědic sám dosáhne důchodového věku.
3. **Dědici je 18 let a více a nemá II. pilíř** – v tomto případě vyplatí penzijní společnost všechny naspořené částky včetně úroků.

V případě, že klient zemře **v době výplaty důchodu**, řídí se způsob dědění typem sjednané výplaty:

1. **Doživotní starobní důchod** – zůstatek se nedědí
2. **Doživotní starobní důchod se sjednanou výplatou pozůstalostního důchodu po dobu 3 let** – jak již plyne z názvu, pojišťovna vyplácí oprávněné osobě pozůstalostní důchod po dobu 3 let
3. **Starobní důchod po dobu 20 let** – v případě úmrtí klienta je zůstatek účtu vyplacen dědicům
4. **Sirotčí důchod po dobu 5 let** – tento důchod je vyplácen nezletilému dědici či dědicům po dobu 5 let.

(Penzijní fond České pojišťovny)

Josef Janda ve své knize *Zajištění na stáří: Jak se co nejlépe připravit na podzim života* shrnul údaje od Ministerstva financí, CERGE_EI a investia.cz a vytvořil tak 8 základních kritérií, které bychom měli před vstupem do II. pilíře zvážit.

1. Minimální hrubý plat – podle výpočtu CERGE_EI by se měl minimální plat pohybovat na úrovni 16 tisíc korun.
2. Muži a ženy – podle CERGE_EI je pro muže II. pilíř výhodnější než pro ženy. Jako důvod je uváděno, že ženy mají díky případnému mateřství více kolísavou životní úroveň i výši svého platu.
3. Mateřská a rodičovská dovolená – toto kritérium souvisí s kritériem předchozím. Čtyřletá mateřská či rodičovská dovolená způsobí takové snížení platu, které může způsobit ztrátu příjmů ve výši statisíců, což ovlivní i budoucí výši důchodu.
4. Rozdíly mezi platy mužů a žen – i toto kritérium souvisí s kritériem číslo 2. Rozdíl mezi platem muže a ženy tvoří průměrně 13% v neprospěch žen.
5. Nemožnost výstupu – před vstupem do druhého pilíře bychom měli důkladně zvážit skutečnost, že z něj již nebudeme moci vystoupit.
6. Pevně stanovené výplaty renty a penze – můžeme si sami zvolit, jakým způsobem nám bude důchod vyplácen. Můžeme si zvolit jednu ze tří základních variant – doživotní penze, pozůstalostní penze po zemřelé osobě, časově omezená renta.

7. Opt-out – z I. pilíře bude vyvedeno více finančních prostředků ve prospěch pilíře druhého. Kromě toho musíme spořit další minimálně 2 procenta z hrubé měsíční mzdy.
8. Všechny naspořené prostředky budou součástí dědického řízení. „To však za předpokladu, že účastník zemře během spořicí fáze. Pobírá-li doživotní penzi, výplata končí ke dni úmrtí“

(Janda, 2012, s. 69)

„Důchod dosažený v rámci II. pilíře bude pravděpodobně vyšší, ale všechny výpočty a prognózy jsou nejisté. Nejisté parametry jsou jak v rámci II. pilíře, tak i v rámci I. pilíře. Volba II. pilíře nám pomůže snížit riziko, že budeme mít nízkou penzi. Nebudeme se spoléhat pouze na jeden zdroj pro financování důchodu.“ (Srovový, 2012, s. 12)

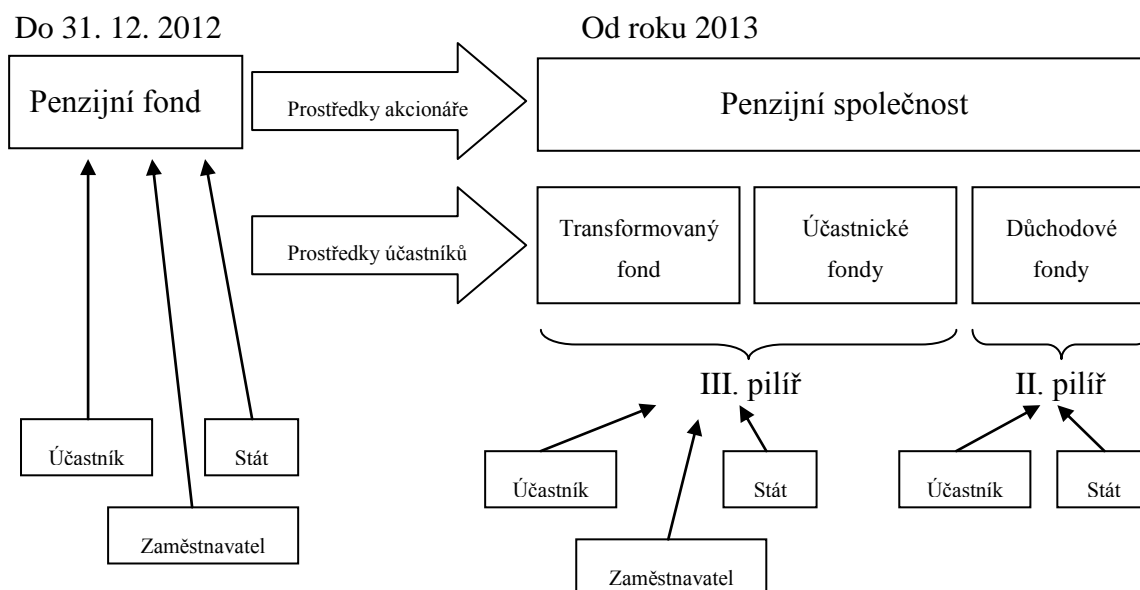
Ačkoliv je tento způsob spoření nabízen občanům teprve od 1. 1. 2013, vláda zvolená v předčasných volbách na konci roku 2013 hovoří o zrušení II. pilíře. K jeho zrušení by s největší pravděpodobností mělo dojít od ledna 2016. Jako důvod tohoto rozhodnutí je uveden nedostatečný zájem ze strany občanů. (www.tyden.cz, 2014)

1.2.5 Penzijní systém v České republice po důchodové reformě (III. pilíř - Vlastní investice a úspory)

„Třetí pilíř důchodové reformy je nepovinný. Oproti druhému pilíři můžeme svou účast ve třetím pilíři kdykoliv přerušit a zase obnovit. Stěžejním produktem tohoto pilíře je doplňkové penzijní spoření, které nahradilo penzijní připojištění.“ (Janda, 2012, s. 63)

Do konce roku 2012 si mohli občané sjednávat penzijní připojištění, které bylo od 1. 1. 2013 transformováno do účastnických fondů. Můžeme tedy říci, že III. pilíř je nástupcem penzijního připojištění. Pojem **penzijní připojištění** nahradilo **doplňkové penzijní spoření**. Penzijní fondy, které zahájily svou činnost před penzijní reformou, se musely k 1. 1. 2013 transformovat na **penzijní společnosti**. Tuto transformaci zobrazuje následující obrázek.

Obrázek číslo 5.: Transformace penzijního připojištění

Zdroj: vlastní zpracování, podle Celová, Cetl, Pavelka, 2012, s. 106

„Penzijní společnost prostřednictvím transformovaného fondu provozuje penzijní připojištění. Prostředky z penzijního fondu byly vyčleněny do samostatného transformovaného fondu, který obhospodařuje penzijní společnost. Nově vzniklé penzijní společnosti mohou klientům nabídnout spoření ve druhém i třetím pilíři. Ve druhém pilíři je to v důchodových fondech, ve třetím pilíři v účastnických fondech.“ (Celová, Cetl, Pavelka, 2012, s. 106)

„Penzijní společnost vždy tvoří a obhospodařuje jeden povinný účastnický fond, a to **povinný konzervativní fond**. Vedle něj může penzijní společnost vytvářet a obhospodařovat další účastnické fondy. (Celová, Cetl, Pavelka, 2012, s. 106)

Mezi další fondy můžeme zařadit např. **Dynamický účastnický fond, Vyvážený účastnický fond, Spořicí účastnický fond, Transformovaný fond**, atd. Tyto vybrané fondy nabízí Penzijní společnost České pojišťovny.

Před uzavřením smlouvy o doplňkovém penzijním spoření by si měl účastník uvědomit svůj postoj k riziku. Podle něj si zvolí spořicí program. U Penzijního fondu České pojišťovny si konkrétně můžeme vybrat mezi *dynamickým, vyváženým* nebo *konzervativním*

programem. Tyto programy v sobě zahrnují fondy, které odrážejí již zmíněný postoj k riziku.

Od 1. ledna 2013 také došlo ke změně státní podpory. Do konce roku byla státní podpora vyplácena již od 100 Kč, které si klient měsíčně naspořil. Maximální výše státního příspěvku byla 150 Kč. Od naspořených 600 Kč měsíčně a více si mohl klient uplatnit roční slevu na dani. Od ledna 2013 se minimální hranice pro pobírání státního příspěvku posunula na 300 Kč. Současně se však zvýšil maximální státní příspěvek na 230 Kč. Došlo i k posunu hranice pro roční slevu na dani. Tu si může poplatník uznat až od naspořených 1 000 Kč měsíčně a více. Pokud si jedinec spoří měsíčně 2 000 Kč a více, může dosáhnout celkového ročního zvýhodnění ze strany státu až 4 560 Kč. V **příloze C** nalezneme tabulku zobrazující výši celkového ročního zvýhodnění ze strany státu.

Možnost odečtu 12 000 Kč ze základu daně z příjmů plyne z § 15 odstavec 5 Zákona o dani z příjmu. Abychom mohli toto zvýhodnění ze strany státu využívat, musíme splnit dvě základní kritéria. Smlouva bude ukončena minimálně v **60 letech** věku účastníka a zároveň byla alespoň **60 měsíců řádně placena**.

Kromě změny výše státní podpory od 1. 1. 2013 také zanikla garance nezáporného zhodnocení. U smluv uzavřených do 30. 11. 2012 měl každý účastník fondu garantováno, že nedosáhne záporného zhodnocení. Od 1. ledna roku 2013 však nově založené fondy mohou dosahovat nižší konečné částky, než kterou účastník do fondu vložil.

Změnila se také výsluhová penze a možnosti výplaty penze. U staršího typu smluv mohl účastník pobírat výsluhovou penzi již po 15 letech spoření. Nově sjednané smlouvy tuto možnost již nenabízí. Staré fondy nabízely možnost jednorázového vyrovnání nebo pravidelnou penzi u klienta, který dosáhl věku 60 let a zároveň zaplatil pojistné minimálně 60 měsíců. (Penzijní fond České pojišťovny, 2013)

Možnosti výplaty u smluv jednaných po 1. 1. 2013

Finanční prostředky z III. pilíře mohou být nově vypláceny několika možnými způsoby:

1. **Jednorázové vyrovnání** – toto vyrovnání dostane jedinec, který je již v důchodovém věku a zaplatil minimálně 60 měsíců.
2. **Odbytné** – finanční prostředky, které obdržíme po té, co jsme po 24 řádně zaplacených měsících podali výpověď u dané penzijní společnosti.
3. **Doživotní invalidní penze** – Tato penze je přiznána pro invaliditu třetího stupně a po té, co účastník řádně zaplatil alespoň 36 měsíců.
4. **Doživotní starobní penze** – na tuto penzi má nárok ten, kdo je ve věku 5 let před důchodem a zaplatil minimálně 60 měsíců.
5. **Doživotní starobní penze se zaručenou výplatou po stanovenou dobu**
6. **Doživotní starobní penze s prodlouženou dobou výplaty**

(Cetlová, Cetl, Pavelka, 2012)

Dědění

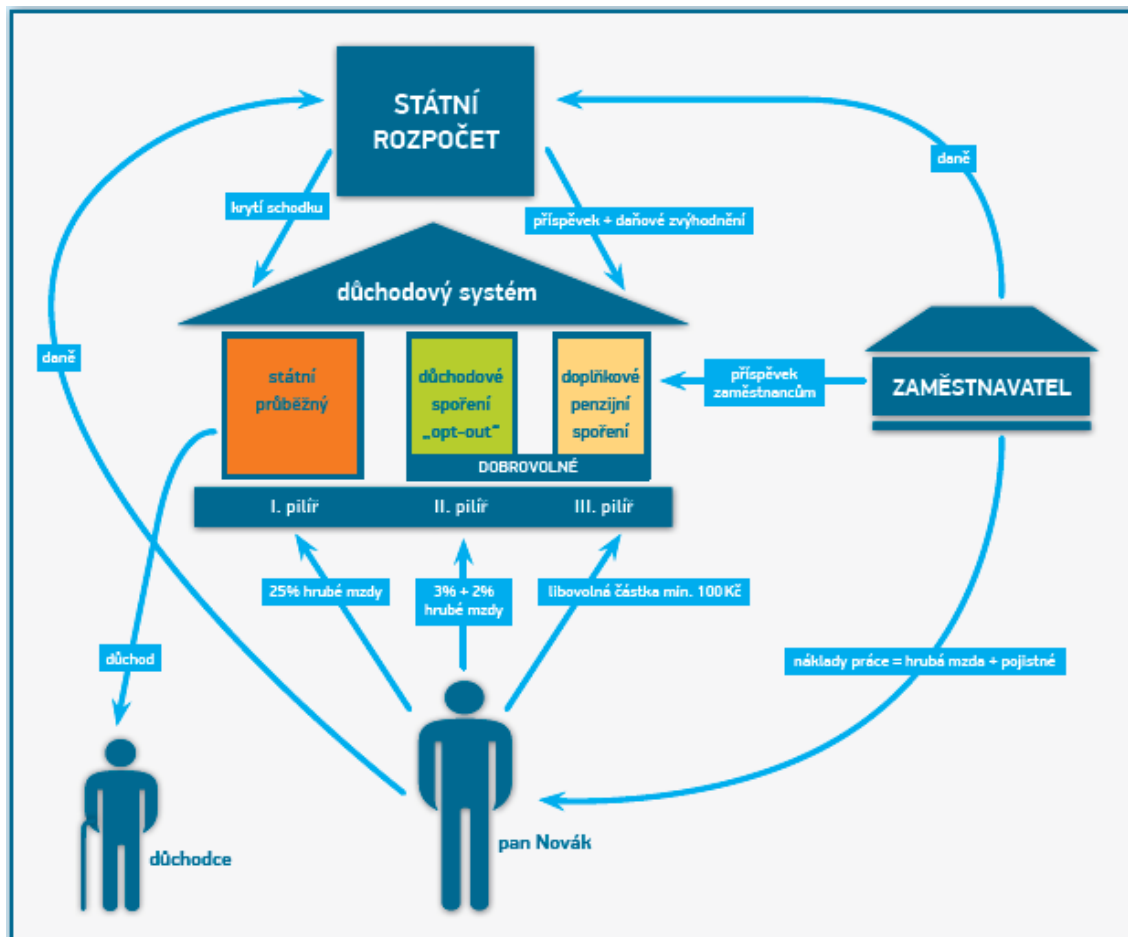
- a) „Dojde-li ke smrti ve spořicí fázi:
  - a. Odbytné je vyplaceno oprávněným osobám bez státního příspěvku
  - b. Jednorázové vyrovnání (pokud byl klient starší 60 let a bylo řádně placeno 60 měsíců) – oprávněné osoby dostanou vyrovnání i se státními příspěvky, dědicové dostanou pouze vyrovnání bez státních příspěvků
- b) Dojde-li k úmrtí ve výplatní fázi
  - a. Penze se zaručenou výplatou – po stanovenou dobu náleží oprávněné osobě nebo dědici
  - b. Penze s prodlouženou dobou výplaty – náleží oprávněné osobě nebo dědici
  - c. Penze na dobu neurčitou – bez nároku na dědictví“

(Penzijní fond České pojišťovny, s. 5)

1.3 Peněžní toky v rámci penzijního systému v České republice

Schéma toku plateb v rámci penzijního systému zobrazuje následující obrázek.

Obrázek číslo 6: Schéma průběhu plateb v penzijním systému po důchodové reformě

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí, 2013, s. 7

Jak již bylo uvedeno v předchozí kapitole, pro rok 2014 funguje v České republice třísloužkový důchodový systém. Do tohoto systému mohou plynout peníze ze státního rozpočtu, od fyzických osob a také od jejich zaměstnavatelů.

Na samém počátku získá stát peníze do státního rozpočtu tím, že je vybere od fyzických osob a zaměstnavatelů ve formě daní. Tyto finanční prostředky stát navrací fyzickým osobám ve formě důchodů (I. pilíř) a také ve formě státního příspěvku či daňového zvýhodnění (III. pilíř).

Jedinci, kteří vstoupili do II. pilíře, odvádějí do státního rozpočtu 25% hrubé mzdy. Tato částka bude později sloužit pro výpočet jejich vlastní penze. Dále si tento jedinec přispívá 5% hrubé mzdy na svůj individuální účet důchodového spoření. Pokud se rozhodl, že nevstoupí do II. pilíře, odvádí formou daní do státního rozpočtu 28% své hrubé mzdy.

„Do třetího pilíře získává penzijní společnost peněžní prostředky skrz účastnický fond z příspěvků účastníka, z příspěvků zaměstnavatelů a ze státních příspěvků. Dále se sem převádějí finanční prostředky z jiných účastnických fondů nebo se sem ukládají prostředky z převedených transformovaných fondů. Účastník nemůže platit příspěvek účastníka na doplňkové penzijní spoření současně u více penzijních společností. Výše příspěvku nesmí být nižší než 100 Kč měsíčně.“ (Cetlová, Cetl, Pavelka, 2012, s. 69)

Z důchodového systému pak, po splnění zákonem daných podmínek, čerpá fyzická osoba finanční prostředky z I, II. i III. pilíře, pokud má II. pilíř sjednaný.

Předdůchod

Poslední novinkou, kterou přinesla důchodová reforma je předdůchod. Předdůchod je systém dávek, který funguje od roku 2013. Je vhodný především pro lidi, kteří si nemožou najít práci a přitom si naspořili dostatek peněz ve III. pilíři. Do předdůchodu mohou jít jedinci nejdříve 5 let před důchodovým věkem. Dávky budou čerpány z účastnických fondů třetího pilíře. Předdůchod umožňuje čerpat peníze z doplňkového penzijního spoření dříve, než dosáhneme důchodového věku. To vše při zachování výplaty státního příspěvku. Nadále budeme státním pojištěncem a nemusíme tedy platit zdravotní pojištění. Člověku, který se rozhodne využít předdůchod, zůstane nárok na starobní důchod z I. pilíře. Nevýhodou však je, že jedinec požívající předdůchod může mít již doživotně snížený starobní důchod. Ovšem jedná se o menší snížení než v případě, kdyby šel do předčasného důchodu. Obecně platí, že chceme-li pobírat předdůchod, měli bychom mít naspořenu takovou částku, která nám umožní měsíčně pobírat alespoň 30% průměrné mzdy po dobu 2 let. Měli bychom tedy mít naspořeno minimálně 90 000 Kč. (Úřad vlády ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a Ministerstvo financí, 2013)

1.4 Spoření u bank

Hovoříme-li o možnosti spoření, nejznámějšími finančními institucemi, které tuto službu poskytují, jsou bezesporu banky. Podle České národní banky k 20. 8. 2014 svou činnost v České republice provozovalo 45 bank a poboček zahraničních bank, 11 družstevních záložen a bylo zde zastoupeno 15 zahraničních bank.

„Výhodou spoření u bank, družstevních záložen a stavebních spořitelů je pojištění vkladů. Vklady u bank, družstevních záložen a stavebních spořitelů jsou pojištěny ze zákona o bankách. Pojištění se vztahuje na veškeré vklady do výše 100 tisíc eur. Tento limit se přepočítává směným kurzem a týká se součtu všech vkladů dané osoby. Základní podmínkou pojištění je, že každý vkladatel (fyzická i právnická osoba) musí být jednoznačně identifikován. Pojištění se vztahuje na veškeré vklady, které jsou na osobních, termínovaných či vkladových účtech, na vklady uložené prostřednictvím vkladních knížek, či vklady potvrzené vkladovým certifikátem, vkladovým listem či jiným obdobným dokumentem.“ (Janda, 2011, s. 36)

„Spoření je pravidelné odkládání peněz, u kterého je předem známá úroková sazba za časovou jednotku. Jde o nízkorizikový způsob, jak uchovat hodnotu peněz a ochránit je alespoň před inflací.“ (Janda, 2011, s. 51) Máme 5 základních produktů určených ke spoření: *spořicí účty*, *termínované vklady*, *vkladní knížky*, *stavební spoření*, *hypoteční zástavní listy*, *atd.*

Spoření prostřednictvím bankovních účtů dělíme na dvě skupiny: *Spořicí účty* a *Termínované vklady*. **Spořicí účty** jsou určené především pro krátkodobé vklady, kdy část peněz máme neustále k dispozici. Spořicí účty však mají zpravidla nižší úrokovou sazbu než termínované vklady. **Termínované vklady** jsou určeny pro dlouhodobé spoření. V tomto případě si předem sjednáme dobu vkladu, úrokovou sazbu (pevnou nebo proměnlivou) a to, zda účet má či nemá výpovědní lhůtu. Toto spoření bývá zpravidla na 5 let. Pokud si sjednáme *revolvingový účet*, bude nám termínovaný vklad po uplynutí doby, na kterou byl sjednán, automaticky obnoven. „Ještě než je vklad opět obnoven na předem danou lhůtu, můžeme s ním během dané doby manipulovat. Můžeme vložit další vklad, vybrat z něj část vkladu nebo celý vklad zrušit.“ (Janda, 2011, s. 36)

Banky v České republice používají především pásmové úročení. Nejčastěji se můžeme setkat se sestupným pásmovým úročením. Vklady na účtu jsou rozděleny do pásem.

Pokud překročíme dané pásmo, změní se i velikost úrokové sazby. U sestupného úročení to znamená, že pro vyšší vklady, které jsou již ve druhém pásmu, úroková sazba klesne.

1.5 Investování

Dalším, ne již typickým, způsobem zajištění na stáří může být investování. Investovat můžeme prakticky do všeho, co nám v budoucnu přinese nějakou hodnotu. Nejčastěji investujeme do nemovitostí, drahých kovů, cenných předmětů či do investičních nástrojů. Za investiční nástroje podle zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, považujeme: *investiční cenné papíry*, *cenné papíry kolektivního investování*, *nástroje*, se kterými se obvykle *obchoduje na peněžním trhu* (depozitní certifikát, komerční papíry a podílové listy) a *deriváty* (forwardy, futures, swap, opce). (Cetlová, Cetl, Pavelka, 2012)

Investice může být jednorázová nebo pravidelná. O pravidelné investici hovoříme v případě, že budeme pravidelně (například každý měsíc) investovat určitý obnos. „Jestliže chceme na své investici vydělávat, bude pravidelné investování nutností. Pravidelnou investicí v časovém pásmu zprůměrujeme nákupní ceny aktiv. Pravidelné investování nám tak pomůže pokrýt rozptyl ve výši cen v delším časovém horizontu. Pokud vstoupíme na trh v době, kdy jsou ceny nejvyšší, máme šanci, že se průměrné nákupní ceny sníží tím, že budeme dlouhodobě investovat a nakupovat v době, kdy jsou ceny nízko. Jednorázová investice se týká především obchodování s akciemi nebo podílovými fondy, kdy nakoupíme za nižší cenu a prodáme za vyšší.“ (Janda, 2011, s. 92)

1.6 Kapitálová složka životního pojištění

Tento způsob zhodnocení finančních prostředků může být vnímán spíše jako méně obvyklý. V tomto případě se jedná o pojištění pro případ smrti (případně dožití), které je zkombinováno se spořením. Pojistné, které pojišťovně zaplatíme, se následně rozdělí mezi spořicí část a část, která připadne na krytí rizika úmrtí. Poměr mezi těmito dvěma složkami si můžeme zvolit sami. „Pojišťovna může investovat naše úspory do podílových fondů a jiných investičních nástrojů. Zhodnocováním se tak vytváří kapitálová

hodnota, která je využita ve fázi dožití. Jestliže klient zemře, vyplatí pojišťovna jak kapitálovou hodnotu, tak pojistnou částku pro případ smrti. Pokud však člověk během pojistné doby nezemře, vyplatí mu pojišťovna kapitálovou hodnotu pojištění.“ (Janda, 2011, s. 119)

Stejně jako doplňkové penzijní spoření, i životní pojištění je podporováno státem. Tentokrát se jedná o daňové zvýhodnění v oblasti daně z příjmů. § 15 odstavec 6 Zákona o dani z příjmu umožňuje majiteli životního pojištění si odečíst maximálně 12 000 Kč ze základu daně za jedno zdaňovací období. Musí při tom splňovat podmínku, že výplata pojistného plnění je sjednána až na rok, v jehož průběhu dosáhne účastník věku 60 let. Zároveň bude smlouva s pevně sjednanou pojistnou částkou pro případ dožití trvat minimálně 5 až 15 let, kdy pojistná částka bude alespoň 40 000 Kč, smlouva s pevně sjednanou pojistnou částkou pro případ dožití ve výši 70 000 Kč bude sjednána minimálně na 15 let.

2. Průzkum

Jaký je postoj veřejnosti k finančnímu zajištění ve stáří? Odpověď na tuto otázku hledal výzkum, který byl proveden v roce 2013 mezi 117 respondenty.

2.1 Informace o výběrovém souboru

Protože se výběr vhodného finančního zajištění týká především mladých lidí, byl tento výzkum zaměřen na mladé lidi ve věkové kategorii od 15 do 26 let. V této věkové kategorii odpovídalo 97 respondentů, což tvoří 82,91% všech dotázaných. V kategorii 26 až 30 let dále odpovídalo 11 respondentů (9,4%), v kategorii 40 až 50 let odpovídalo 5 respondentů a dva zástupce měly kategorie 30 až 40, 50 let a více.

Na dotazník nejčastěji odpovídaly ženy. Výzkumu se jich zúčastnilo celkem 95 (81,2%). Naproti tomu mužů odpovídalo 22, což činí 18,2%.

Nejvíce odpovědi poskytli jedinci s ukončeným vysokoškolským vzděláním, a to 81 jedinců (69,23%). Středoškolské vzdělání s maturitou mělo 27 dotázaných (23,08%). 6 (5,13%) jedinců ukončilo vyšší odbornou školu a 3 dotázaní dosáhli základního vzdělání (2,56%).

2.2 Výsledky průzkumu

Kromě uvedení osobních údajů, odpovídali dotazovaní na dalších 10 otázkách. Dotazník tak tvořilo 13 otázek zaměřených nejen na současný postoj mladých lidí k finančnímu zajištění, ale také zaměřených na jejich budoucí očekávání. Každý respondent nemusel odpovědět na všechny otázky. Počet otázek se odvíjel od charakteru odpovědí. Dotazník je uveden v **příloze D**. Otázky 4., 5. a 6. se zaměřují na informace o důchodové reformě. Jejich úkolem bylo zjistit, jaký postoj k ní dotazovaní zaujali. Otázky 7., 8. a 9. mapují současnou situaci v oblasti zajištění. Otázky 10., 11., 12. a 13. jsou zaměřeny na budoucnost a na očekávání respondentů.

2.2.1 Otázka: Zajímáte se o dění v oblasti důchodové reformy?

Na tuto otázku odpovědělo 89 dotázaných (76,07%), že je tyto informace zajímaví, ale aktivně si je sami nevyhledávají. 10 jedinců odpovědělo, že je informace nejen zajímaví, ale sami si je i aktivně vyhledávají. Zbývajících 18 respondentů odpovědělo, že se o dění v této oblasti nezajímají.

Poměr odpovědí v této otázce byl pozitivní. Skutečnost, že 84,62% dotázaných není jejich budoucnost lhostejná, hovoří o uvědomělosti každého z nich. Je patrné, že větší část národa si uvědomuje závažnost celé situace.

2.2.2 Otázka: Myslíte si, že jste o důchodové reformě dostatečně informováni?

Odpovědi na tuto otázku byly zajímavé především v tom ohledu, že 40,10% dotázaných odpovědělo, že má pocit, že o důchodové reformě jsou nedostatečně informováni a uvítali by další informace. Zároveň však v předchozí otázce 76,07% dotázaných odpovědělo, že si informace o důchodové reformě aktivně nevyhledává. Zde se setkáváme s problémem, který má pravděpodobně podíl na možném zániku II. pilíře. Informovanost veřejnosti o této problematice je nedostatečná. Na tuto skutečnost poukázalo i několik odborníků a politiků. Informací o důchodové reformě je nepřehledné množství a jsou k dispozici např. na webových stránkách Ministerstva financí a sociálních věcí či u všech poskytovatelů II. pilíře, což jsou nejčastěji banky a pojišťovny. Můžeme tedy předpokládat, že důvod proč se necelá polovina dotázaných cítí nedostatečně informována, může vyplývat z jejich neochoty vyhledat si potřebné informace. 18 dotázaných se o důchodovou reformu nezajímá vůbec.

Pozitivním jevem je skutečnost, že 32 respondentů (27,35%) má pocit, že mají o důchodové reformě přehled, ale uvítali by i další informace. 17,09% dotázaných odpovědělo, že má o důchodové reformě přehled. Můžeme tedy říci, že 44,44% respondentů se v důchodové reformě orientuje. Čím více informací jedinci mají, tím lépe se mohou rozhodovat o své budoucnosti.

2.2.3 Otázka: Odkud pochází nejčastěji Vaše informace o důchodové reformě?

V této otázce mohli dotazovaní zvolit více informačních zdrojů, ze kterých v oblasti důchodové reformy čerpají. Jako nejčastěji používaný a největší informační tok byl pochopitelně uváděn internet (71,79%). Z televize získávalo informací 58,97% dotázaných a jako třetí největší informační základna byl zmiňován tisk (40,17%). Dalším zdrojem byla škola či zaměstnání (29,91%). Zde jsou ve výhodě především studenti s ekonomickým zaměřením, kteří mohou mít problematiku penzí začleněnou do svých studijních plánů. 9,4% dotázaných získávalo informace od státních institucí (úřadů či Ministerstva práce a sociálních věcí). Dále byly uváděny jako zdroje: finanční poradci, diskuze s rodinou či přáteli. 4 dotázaní odpověděli, že nemají o důchodové reformě žádné informace.

2.2.4 Otázka: Považujete II. pilíř za atraktivní?

Tato otázka se zaměřuje na postoj obyvatel vůči II. pilíři. Odpovědi odrážely vyjádření odborníků a to, že většině dotázaných (68,38%) nepřijde II. pilíř atraktivní nebo pro něj nejsou zcela rozhodnutí. Stále se rozmyšlí a hledá nové informace 22,22% oslovených. Pouze 9,4% II. pilíř zaujal natolik, že do něj již vstoupili nebo o tom uvažují. Důvodů, proč není II. pilíř mezi lidmi oblíbený, může být několik. Podrobněji se této problematice věnuje kapitola 3.3.

2.2.5 Otázka: Zabezpečujete se v současné době dobrovolně na stáří?

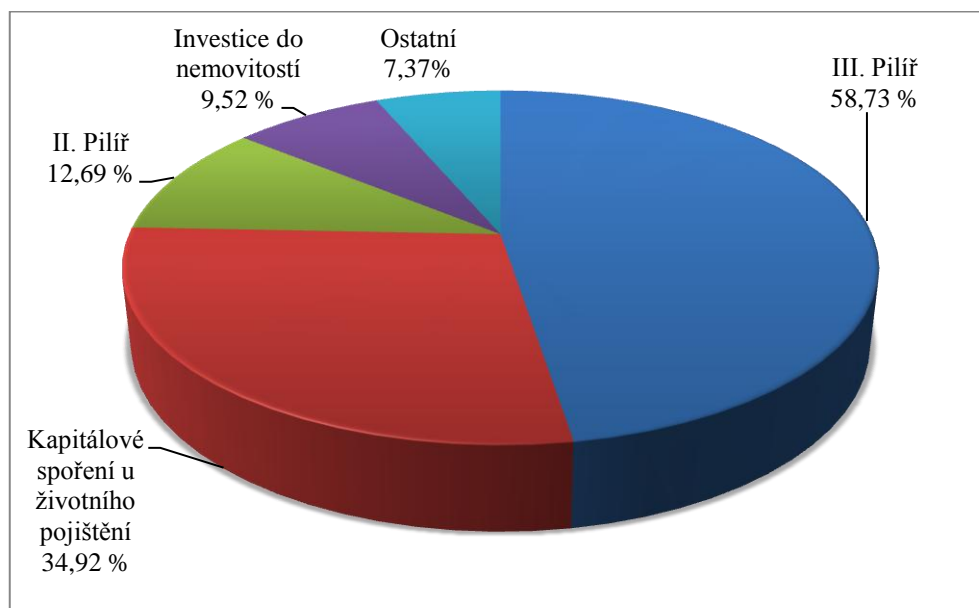
Na tuto otázku odpovědělo „jen“ 53,85% dotázaných kladně. Musíme však vzít v úvahu, že průzkum byl proveden především mezi studenty a mladými lidmi ve věku mezi 15 až 21 lety. Pokud vezmeme v potaz, že většina z nich nemá stálé zaměstnání a tím pádem ani pevný příjem, je 53,85% poměrně vysoké procento.

Zbylých 46,15% dotázaných si na stáří zatím nespoří. Ti, kteří takto odpověděli, byli automaticky přesměrováni na otázku 10. *Chcete se do budoucna zajišťovat individuálně na stáří?*

2.2.6 Jakou formou se zajišťujete

Na tuto otázku odpovídali respondenti, kteří v předešlé otázce odpověděli, že se již na stáří zajišťují. Respondenti si zde mohli vybrat více možných odpovědí. Výsledné odpovědi zachycuje následující obrázek.

Obrázek číslo 7.: Formy zajištění (Dotazník)

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Nejčastěji uváděným způsobem zajištění byl III. pilíř, nebo-li doplňkové penzijní spoření. Tento způsob zajištění využívá 58,73% těch, kteří uvedli, že se již v současnosti zabezpečují na stáří. Druhým nejčastěji uváděným způsobem zajištění je s 34,92% kapitálové spoření, které je složkou životního pojištění. II. pilíř následně využívá 12,69% dotázaných a 9,52% své úspory investovalo do nemovitostí. Ostatní (7,37%) uvedli jiné způsoby zajištění, např. spoření v bance, podílové fondy, podnikání, atd.

2.2.7 Chcete se do budoucna zajišťovat individuálně na důchod?

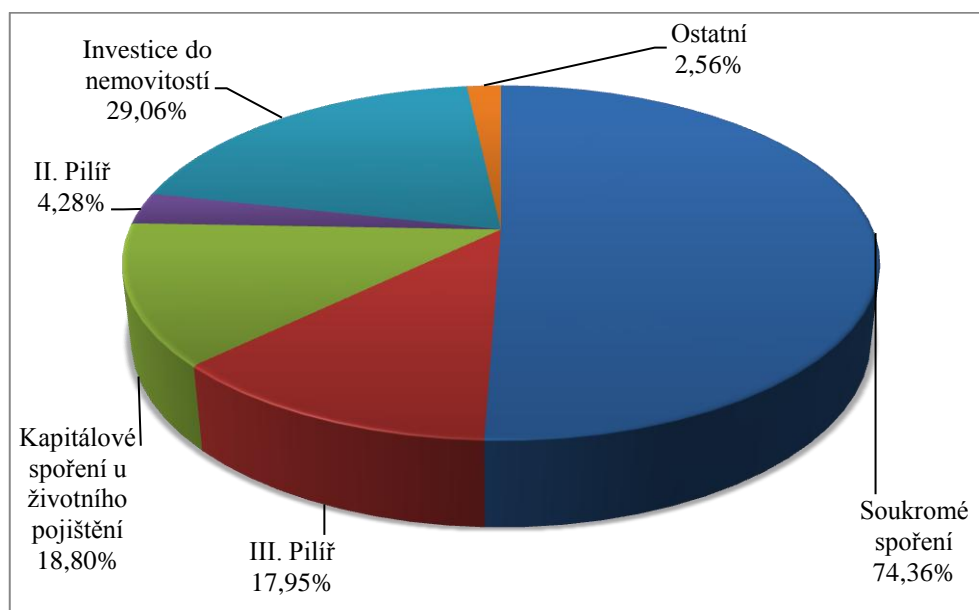
Na tuto otázku odpovídali všichni respondenti. Jejím účelem je reflektovat uvažování a budoucí plány dokázaných. Ti, kteří si již na důchod spoří, tak mohou vyjádřit svůj úmysl ve spoření pokračovat či ne. Ti, kteří v současnosti nejsou samostatně výdělečně činní či si ještě nevybrali správný způsob spoření, zde mohli vyjádřit, zda se chtějí něja-

kým způsobem zabezpečovat. Výsledek byl pozitivní. 104 dotázaných (88,89%) odpovědělo, že se k penzi od státu chtějí navíc zabezpečovat sami.

2.2.8 Jakým způsobem se chcete zajistit?

Odpovědi na tuto otázku jsou zaznamenány v následujícím obrázku.

Obrázek číslo 8.: Zamýšlené formy zajištění (dotazník)

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

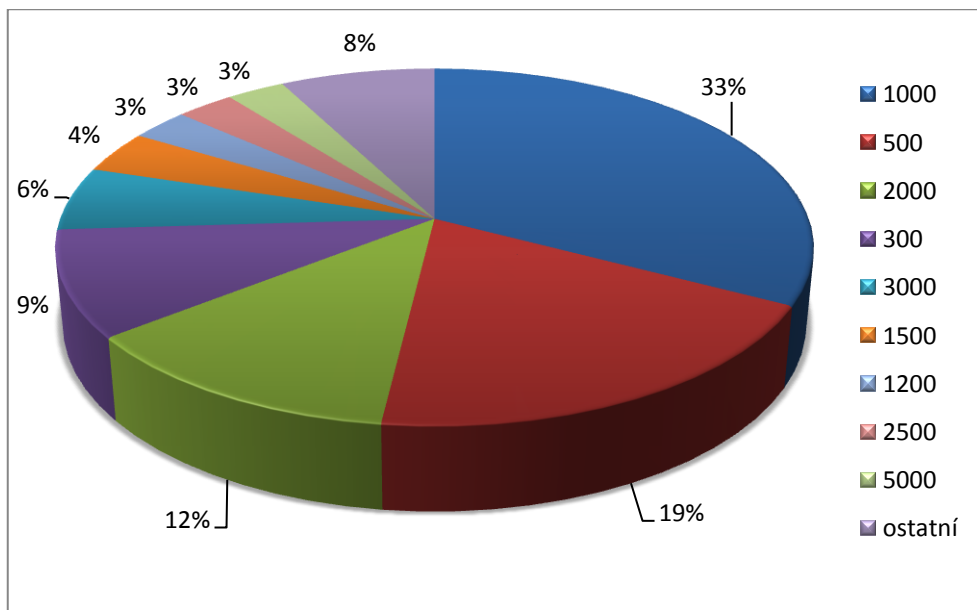
Na tuto otázku odpovídali jen ti, kteří uvedli, že mají v budoucnu v úmyslu se individuálně finančně zajišťovat.

V tomto případě můžeme sledovat změnu v poměru jednotlivých způsobů zajištění. Oproti předešlé otázce výrazně posílila možnost soukromého spoření, kterou označilo jako jednu z možností 74,36% dotázaných. Jako druhou nejatraktivnější variantu volili respondenti možnost investic do nemovitostí a to 29,06%. 18,80% získalo kapitálové spoření jako součást životního pojištění. III. pilíř jako možnost důchodového zajištění zvolilo 17,95% respondentů, ačkoliv v otázce 9. byla tato varianta nejčastěji volenou. II. pilíř následně označilo pouze 4,28% respondentů a 2,56% uvedlo jinou možnost finančního zajištění.

2.2.9 Jakou částku jste ochotni měsíčně investovat?

Ti jedinci, kteří uvedli, že se chtějí v budoucnu individuálně zajišťovat, dále odpovídali na otázku, kolik korun jsou ochotni měsíčně investovat.

Obrázek číslo 9.: Jakou částku jste ochotni měsíčně investovat?

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Respondenti doplnili libovolnou částku podle svého uvážení. V tomto případě byly odpovědi velice rozdílné. Variační rozptyl v tomto případě činil 2 700 Kč. Po té, co byly výsledky očištěny o odlehlé hodnoty, z průzkumu vyplynulo, že minimální měsíční částka je 300 Kč. Tuto částku označilo 9,62% dotázaných. Maximální měsíční částka jsou 3 000 korun, které označilo 5,77% dotázaných. Medián tvoří 1 000 Kč. Tuto částku je ochotno měsíčně spořit 32,69% dotázaných. 19,23% dotázaných uvedlo částku 500 Kč a třetí nejčastěji uváděnou částkou byly 2 000 Kč s 12,5%.

2.2.10 Jaký měsíční důchod byste jednou ve stáří minimálně očekávali?

Poslední otázka byla určena opět všem respondentům a zjišťovala, jakou minimální měsíční částku v budoucnu očekávají.

V tomto případě opět dotazovaní uváděli libovolné kladné číslo. Zde byly odpovědi ještě více variabilní, než tomu bylo v předešlé otázce. Variační rozpětí činilo 12 000 Kč.

Minimální očekávanou částku uvedli 4 jedinci (3,42%) a to částku 8 000 Kč. Nejvyšší měsíční důchod 20 000 Kč pak očekává 15 respondentů (14,53%). Medián tvoří nejčastěji uváděná částka 15 000 Kč, kterou uvedlo 40 dotázaných (34,19%). Druhou nejčastěji uváděnou hodnotou bylo 10 000 Kč (16,24%) a třetí 12 000 Kč (14,53%).

2.2.11 Shrnutí průzkumu

Z výsledků šetření vyplývá, že si mladí lidé uvědomují závažnost celé situace a zajímají se o svou budoucnost. Více jak třetina dotázaných (84,62%) se zajímá o důchodovou reformu, avšak jen 8,55% aktivně vyhledává související informace. To je pravděpodobně jeden z důvodů, proč má 40,17% dotázaných pocit, že mají málo informací a uvítali by další. 44,44% respondentů si myslí, že mají o důchodové reformě přehled. Důchodová reforma je nejčastěji komunikována na internetu (71,79%), ale také v médiích jako je televize (58,97%) či tisk (40,17%). Pozitivním jevem je skutečnost, že je důchodová reforma diskutována i ve školách, v zaměstnání či s přáteli nebo rodinou.

II. pilíř není mezi lidmi příliš oblíbený. Dokazuje to i tento dotazník, ze kterého vyplývá, že si tento způsob zajištění zvolilo pouze 9,4% oslovených jedinců. Naopak 68,38% oslovených již dnes ví, že nemají v úmyslu do II. pilíře vstoupit.

V současné době se na důchod individuálně zajišťuje 53,85% oslovených, ale do budoucna se má v plánu individuálně zajišťovat 88,89% dotázaných. Ti, kteří se již zajišťují, mají nejčastěji uzavřenou smlouvu s penzijní společností (vstoupili do III. pilíře). V tomto případě se jedná o 57,14% lidí. 34,92% dotázaných pak má sjednané kapitálové spoření jako složku životního pojištění. Do budoucna se ovšem poměr způsobů zajištění mění. Nejvíce dotázaných se chce zajišťovat formou soukromého spoření (82,86%), formou investic do nemovitostí (32,38%) a stejný poměr zůstává u kapitálové složky životního pojištění (34,92%).

Dotázaní by do budoucna chtěli spořit nejčastěji měsíční částku 1 000 Kč (32,69% dotázaných). Druhou nejčastěji uváděnou částkou bylo 500 Kč (19,23%) a třetí 2 000 Kč (12,5%). V penzi by pak 34,19% respondentů očekávalo měsíční důchod ve výši 15 000 Kč. 16,24% dotázaných očekává měsíční částku 10 000 Kč a 14,53% lidí očekává 12 000 Kč.

3. Možnosti finančního zajištění

Z úst mnoha odborníků zaznívá stále častěji, že bychom se v otázce zajištění se na stáří neměli spoléhat pouze na stát. Podle nich bychom se měli o svou budoucnost zajímat sami a začít uvažovat nad možností individuálního zajištění. Z provedeného výzkumu vyplývá, že si tuto skutečnost uvědomuje stále více mladých lidí, kteří mají zájem o některou z forem finančního zajištění. Následující kapitola se zaměří na vybrané možnosti zajištění. Pro lepší srovnání budeme v celé následující kapitole počítat možné budoucí zhodnocení prostředků pro ženu, paní Černou, narozenou v roce 1990. Výši hrubé mzdy předpokládáme v částce 21 500 Kč, což je zaokrouhlený medián mezd uvedený Českým statistickým úřadem. Paní Černá je ochotna měsíčně spořit na důchod 1 000 Kč. Tato hodnota vyplývá z provedeného výzkumu, kde byla uváděna jako nejčastější odpověď. Protože se narodila v roce 1990, bude mít na důchod nárok v 69 letech a 2 měsících. Pokud tato žena začne spořit od roku 2014, bude si na důchod platit pojistné 45 let. Na finanční prostředky z III. pilíře a z kapitálové části životního pojištění, bude mít nárok v roce 2050. To znamená, že si bude spořit 36 let. Pro lepší srovnání III. pilíře, životního pojištění a spoření v bance budeme předpokládat, že si paní Černá bude chtít v 60ti letech naspořené peníze vybrat.

Dříve než přistoupíme k samotné analýze vybraných způsobů, jak se může paní Černá do budoucnosti zajistit, musíme zdůraznit, že všechny vybrané způsoby zajištění kromě I. pilíře jsou spojené se soukromým sektorem. Z této skutečnosti vyplývají dva velmi podstatné závěry. Výnos není garantovaný. V současné době nikdo nemůže přislíbit, že naše finanční prostředky budou skutečně zhodnoceny a ani nevíme v jaké výši. Dnes uvedené úrokové sazby se mohou kdykoliv změnit a tím ovlivnit naše výnosy. V krajním případě můžeme o své finanční prostředky zcela přijít. Veškeré úrokové sazby uvedené v této diplomové práci jsou aktuální k datu jejího vzniku a mohou se kdykoliv změnit.

Dalším důležitým faktem je, že tyto soukromé subjekty nevyplatí veškeré výnosy, které naše peníze přinesou. Každý z těchto subjektů provozuje svou činnost za účelem dosažení zisku. Proto budou naše výnosy do jisté míry kráceny a přemění se na zisk bank, pojišťoven či penzijních společností, atd.

3.1 Srovnání tří pilířů

„Základní charakteristiky I. pilíře:

- státní důchod
- průběžný systém
- negarantovaná výše důchodu
- spoření 0 Kč, tj. naspořené prostředky patří státu
- nedědičné

Základní charakteristiky II. pilíře:

- individuální účet
- zhodnocení podle investiční strategie
- dědičné
- možnost dobrovolného vstupu
- možnost volby způsobu vyplácení (*doživotní penze* nebo *postupné vyplácení* po dobu 20 let)

Základní charakteristiky III. pilíře:

- na financování se podílí účastník, stát a případně zaměstnavatel
- možnost daňových odpočtů
- možnost volby způsobu vyplácení“

(Cetlová, Cetl, Pavelka, 2012, s. 25).

Z tohoto stručného srovnání vyplývá, že finanční prostředky plynoucí z prvního pilíře jsou majetkem státu, na který máme při splnění určitých podmínek nárok. Tento nárok však zaniká dnem naší smrti. Funguje zde systém solidarity, kdy výše námi vložených finančních prostředků nemusí odpovídat výši peněz, kterou formou důchodu dostaneme zpět.

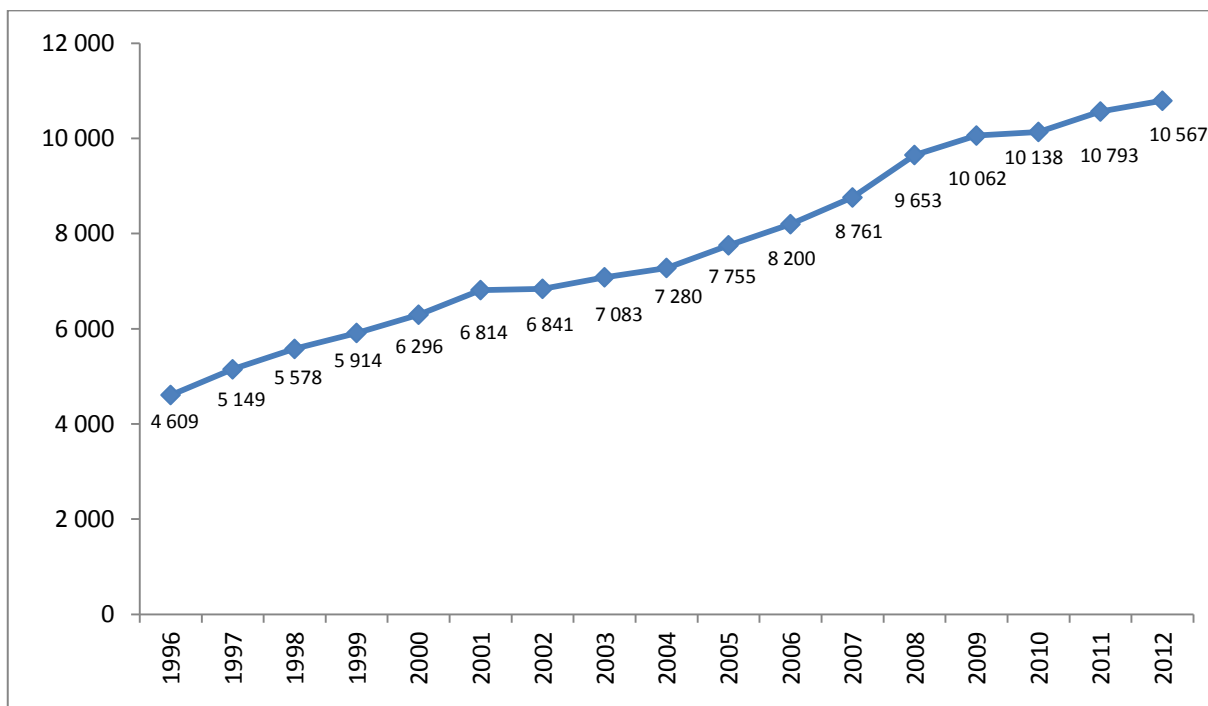
Oproti tomu finanční prostředky ve II. a III. pilíři jsou naším osobním vlastnictvím, které se snažíme maximálně zhodnotit pomocí správné investice. V obou případech si můžeme zvolit, jakou formou nám budou tyto prostředky vypláceny. Ovšem u II. pilíře se nám může stát, že naspořené finanční prostředky nám nikdy vypláceny nebudou, protože zemřeme dříve, než splníme podmínku dosažení důchodového věku. V tu chvíli se stávají předmětem dědictví. Naproti tomu peníze ze III. pilíře můžeme z účtu vybrat i před dovršením 60 let věku. V tu chvíli však přijdeme o zvýhodnění, která nám plynou ze strany státu.

Do I. a II. pilíře si spoříme formou daní. Tyto daně představují určité procento z našeho příjmu, které platíme my a náš zaměstnavatel, a proto nemůžeme tuto částku ovlivnit. V případě III. pilíře platíme na svůj individuální účet libovolnou měsíční částku vyšší než 100 Kč. Tyto peníze vkládáme my, ale může nám přispívat i náš zaměstnavatel či stát.

3.2 První pilíř – penze od státu

Podle Českého statistického úřadu byla v prosinci roku 2012 průměrná výše důchodu 10 793 Kč. Jedná se o starobní důchod přiznaný podle § 26 zák. č. 100/88 Sb. a podle § 29 písm. b) zák. č. 155/95 Sb. Jak můžeme na následujícím obrázku vidět, průměrná výše důchodu se za posledních 16 let více než zdvojnásobila ze 4 609 Kč na 10 567 Kč. Je zde však nutno podotknout, že svou roli na tomto jevu bezesporu sehrála nejen rostoucí životní úroveň, ale i neustále rostoucí inflace.

Obrázek číslo 10.: Průměrná výše důchodu ke konci vybraných roků

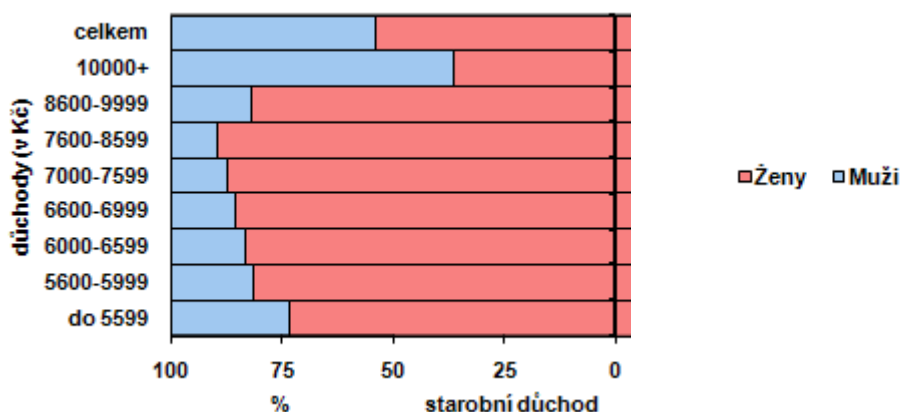
Zdroj: vlastní zpracování, dle Českého statistického úřadu, 2014

Pro letošní rok (2014) Ministerstvo práce a sociálních věcí předpokládá, že by průměrný starobní důchod měl dosáhnout výše **11 058 Kč**.

Pokud se na výši starobního důchodu v České republice podíváme z jiného úhlu, zjistíme, že na konci roku 2012 bezesporu nejvyšší důchod pobírali muži. Průměrný důchod vyšší než 10 000 Kč pobíralo procentuálně více mužů než žen. Naproti tomu ženy pobírají vyšší podíl důchodů (více než 50%) ve všech kategoriích důchodů, které jsou nižší než 10 000 Kč. Nejvyšší podíl mají ženy v kategorii 7 600 Kč až 8599 Kč.

Tento jev můžeme přisuzovat skutečnosti, že mužům je důchod vypočítáván z vyššího základu. Ženy tak mají častěji nižší důchod než muži, ačkoliv byly při výpočtu starobního důchodu podle původního systému zvýhodňovány, např. v době, kdy byly na mateřské dovolené.

Obrázek číslo 11.: Poměr starobních důchodů k 31. 12. 2012 podle pohlaví

Zdroj: www.czso.cz, 2014

Další údaj, který nám Český statistický úřad v souvislosti s penzí nabízí, je rozčlenění počtu obyvatel podle výše pobíraného starobního důchodu. Graf, který se této problematice týká, je uveden v **příloze E**. Z tohoto obrázku vyplývá, že nejvíce lidí pobírá důchod vyšší než 10 000 Kč. Jedná se o více než 1 000 000 lidí. Jak je patrné z obrázku číslo 8, jedná se především o muže. Druhá nejčastěji pobíraná výše důchodu se pohybuje v intervalu od 8 600 Kč do 9 999 Kč. Tento průměr pobírá více než 400 000 lidí a většinou se jedná o ženy. Třetím intervalem je pak interval mezi 7 600 Kč až 8 599 Kč. V tomto intervalu opět dominují ženy.

Jak již bylo zmíněno v úvodu, stát získává formou daní prostředky, které jsou vypláceny jako sociální dávky. Tyto finanční prostředky nejsou použity jen na vyplácení starobního důchodu. Rozložení těchto dávek je uvedeno v **příloze F**.

Ze zprávy Ministerstva financí a sociálních věcí, kterou uvedlo na svých webových stránkách, vyplývá, že za 1. až 3. čtvrtletí roku 2013 činil měsíční průměrný výdaj na osobu **10 940 Kč**. Z toho 25% tvořily výdaje na potraviny a nealkoholické nápoje, 2,9% výdaje na odívání a obuv. Největší položkou 29,7% jsou výdaje na bydlení, vodu, energie a paliva. Mezi dalšími výdaji jsou: bytové vybavení a zařízení domu (5,4%), doprava (7,1%), pošta a telekomunikace (4%), rekreace a kultura (8,2%), stravování a ubytování (3%) a ostatní zboží a služby (17,3%).

Při pouhém srovnání průměrného důchodu (**11 058 Kč**) a průměrného měsíčního výdaje na osobu (**10 940 Kč**) je parné, že výše důchodu se prakticky rovná veškerým výdajům.

Z charakteru výdajů vyplývá, že je zde jen málo položek, které by mohli lidé v penzi v případě finanční nouze vypustit (např. zařízení domu či rekreaci a kulturu, stravování a ubytování). Pokud by tyto úspory provedli, ušetřili by 16,6%, což činí 1 816 Kč. Tato částka je jako měsíční úspora poměrně malá. Penze by pro každého jedince měla být fází života, kdy zaslouženě odpočívá. Je zde tedy patrné, že není vhodné, abychom si odepírali rekreaci či kulturu. Dále musíme vzít v úvahu, že na důchod 11 000 Kč nedosáhne každý jedinec. Abychom nemuseli v budoucnu radikálně snižovat svůj životní standart, je vhodné zamyslet se nad úsporou dodatečných finančních prostředků. O možnostech, které se nám nabízejí, pojednávají další kapitoly.

3.3 Druhý pilíř – důchodové spoření

Budoucnost II. pilíře je velice nejistá. Jak již bylo uvedeno v kapitole 1.2.4, nově zvolená vláda ve svých předvolebních slíbech uvedla, že se zasadí o zrušení tohoto způsobu spoření a tento slib již začala plnit. Postoj představitelů vládní moci v České republice je vůči druhému pilíři velmi nejednotný. Zástupci vlády, která důchodové spoření zavedla, jsou jejími zastánci. Představitelé vlády zvolené na konci roku 2013 chtějí změny v tomto způsobu spoření. Někteří bojují za její úplné zrušení, jiní jsou zastánci provedení změn.

Jako důvod zrušení je uváděn nedostatečný zájem ze strany občanů. Každý fond, který má zájem spravovat účty II. pilíře, musí mít zákonem určený minimální počet účastníků. Za první tři měsíce fungování se k účasti přihlásilo pouze 16,5 tisíce lidí. (idnes, 2013) Za celý rok 2013 to pak činilo přibližně 85 tisíc účastníků. Mnohé z investičních společností tak nedosáhnou na minimální počet účastníků a fondy bude třeba slučovat.

Otázkou zůstává, zda je skutečně nutné II. pilíř definitivně rušit. Každá reforma či inovace je doprovázena počáteční nedůvěrou a nesympatiemi. Avšak nedostatečný počáteční zájem nemusí nutně signalizovat úplný neúspěch. Jak vyplývá z našeho průzkumu, většina dotázaných má pocit, že o II. pilíři má málo informací. Šéf penzijních společností Vladimír Bezděka v rozhovoru pro server Týden.cz zveřejněného dne 18. 01. 2014 uvedl, že problém způsobila nedostatečná komunikace původní vlády s opozicí a způsob jakým byla sama reforma realizována. Dodává, že „ohledně budoucnosti reformy panovala již od začátku politická nejistota. Takže padlo zcela pochopitelné rozhodnutí ne-

podporovat pilíř nad nezbytně nutné náklady do té doby, než bude jasné, jak to bude dál.“ (Bezděka, 2014) Z toho vyplývá, že medializace celého projektu již od samého počátku projektu mohla být mnohem větší a mohla zajistit vyšší účast občanů. Příprava celé důchodové reformy byla nákladnou záležitostí. Z ekonomického hlediska se tak okamžité zrušení může jevit jako nevhodný krok. Možným řešením by mohlo být zavedení úprav ve stávajícím důchodovém spoření a jeho větší podpora ze stran médií a vlády. V delším časovém horizontu by pak celý projekt mohl úspěšně fungovat. To připouští v rozhovoru pro server Týden zveřejněného dne 12. 11. 2013 i členka vládnoucí strany Jaroslava Jermanová: „Rušit něco, co je nastavené, je v tuto chvíli nákladnější než to zpropagovat a lépe obsadit pojištěnci,“ míní. "Když si vezmete, jak to vypadalo s penzijním připojištěním na začátku, tak to vypadalo úplně stejně a dnes ho má každý druhý a vůbec nikdo se nad tím nepozastavuje.“ (Jermanová, 2011)

Rozhodnutí pro vstup do II. pilíře tedy v současné situaci není pravděpodobně vhodným krokem. Pro úplnost srovnání zde však uvedeme situaci, že se pro důchodové spoření rozhodneme.

Pro znázornění je použita důchodová kalkulačka Ministerstva práce a sociálních věcí. Jak již bylo uvedeno na začátku této kapitoly, počítáme důchod pro paní Černou, která má hrubou mzdu 21 500 Kč. Autoři této kalkulačky ze studie Ondřeje Schneidera „Jaký důchod nás čeká?“ předpokládají *pokles státního důchodu o 50%*. Výše konečného měsíčního důchodu je také ovlivněná tím, jakou variantu investování si účastník zvolí. V tomto případě budeme uvažovat Fond státních dluhopisů, který má sice nejnižší výnos, ale je nejvíce bezpečný. Tento fond bude podle předpokladů vydělávat 2%. Výnos je v nominální hodnotě, tudíž není upraven o inflaci.

Obrázek číslo 12: Porovnání výhodnosti vstupu do II. pilíře s poklesem důchodu

Důchod při účasti pouze v I. pilíři		Důchod při účasti i ve II. pilíři	
Státní důchod (z 28%)	6 068 Kč	Státní důchod (z 25%)	5 299 Kč
Fondová složka (3%)	0 Kč	Fondová složka (3%)	1 183 Kč
Fondová složka (2%)	0 Kč	Důchod z veřejného pojištění (25+3%)	6 482 Kč
.....		Fondová složka (2%)	789 Kč
Důchod celkem	6 068 Kč	Důchod celkem	7 271 Kč

Zdroj: MPSV.cz, 2014

Při účasti ve II. pilíři bude poplatník odvádět do státního rozpočtu pouze 25%, proto také státní důchod bude o **769 Kč nižší**, než při účasti pouze v I. pilíři. Současně si však bude účastník spořit 3%, která se mu vrátí ve výši **1 183 Kč** měsíčně. Již v tuto chvíli je tedy II. pilíř výhodnější. K důchodu z veřejného pojištění ve výši **6 482 Kč** se ještě připočítává očekávaný výnos z fondu (v našem případě Fond státních dluhopisů). Výše této částky se bude odvíjet od naší volby fondu a i od jeho úspěšnosti.

Při hrubém příjmu 21 500 Kč a uvažovaném 50% poklesu důchodů, činí rozdíl mezi vstupem do II. pilíře a účasti pouze v I. pilíři **1 203 Kč** ve prospěch II. pilíře.

Pokud nebudeme uvažovat 50% pokles státního důchodu, získáme následující hodnoty:

Obrázek číslo 13: Porovnání výhodnosti vstupu do II. pilíře bez poklesu důchodu

Důchod při účasti pouze v I. pilíři		Důchod při účasti i ve II. pilíři	
Státní důchod (z 28%)	12 136 Kč	Státní důchod (z 25%)	10 598 Kč
Fondová složka (3%)	0 Kč	Fondová složka (3%)	1 183 Kč
Fondová složka (2%)	0 Kč	Důchod z veřejného pojištění (25+3%)	11 781 Kč
.....		Fondová složka (2%)	789 Kč
Důchod celkem	12 136 Kč	Důchod celkem	12 570 Kč

Zdroj: MPSV.cz, 2014

Při variantě bez poklesu důchodu již vidíme, že rozdíl mezi prvním a druhým pilířem je podstatně menší. Rozdíl činí **434 Kč** ve prospěch II. pilíře.

Pokud budeme uvažovat tuto variantu, tzn. stejné zadání a bez předpokladu poklesu důchodu, musí hrubá mzda této ženy dosahovat minimálně **14 525 Kč**, aby měla uvažovat nad vstupem do II. pilíře. Pokud je měsíční hrubá mzda nižší než 14 525 Kč, je pro ni výhodnější zůstat pouze v I. pilíři, případně by měla uvažovat o jiném způsobu zajištění. Hranice, kdy je důchodové spoření výhodné, je však individuální podle věku, počtu odpracovaných let a pochopitelně již zmíněné výši hrubé mzdy. Obecně však platí, že čím vyšší hrubá mzda, tím je pro účastníka výhodnější do II. pilíře vstoupit.

Jako veliký zápor však mnozí vidí skutečnost, že takto „uspořené“ peníze jsou vázány ve fondech až do doby, než účastník splní podmínky pro jejich vyplacení. V horším případě se této výplaty nemusí sami ani dočkat. Celý život si dobrovolně snižují svůj současný příjem ve prospěch nejistého budoucího důchodu. V případě III. pilíře mají však možnost své úspory předčasně v případě potřeby vybrat.

Na politickém poli je projekt důchodové reformy již od svého počátku doprovázen nesympatiemi ze strany opozice, nedostatečnou komunikací a informovaností. Opozice snahu o jeho zrušení deklarovala ještě dříve, než byl zavedený. S odstupem času se tak důchodová reforma jeví spíše jako politická záležitost a ne jako záležitost ekonomická. Pravdou však zůstává, že tato nejednotnost, neochota komunikovat a politické souboje vyvolávají v očích občanů nedůvěru v celý vládní systém. Důchodová reforma musí být záležitost dlouhodobá, ze strany státního rozpočtu dlouhodobě udržitelná a zároveň výhodná pro občana. To však vyžaduje soulad napříč politickým spektrem po dobu několika desetiletí a především pak dlouhodobou a fungující komunikaci mezi představiteli státu.

Neustálé změny způsobují otřesy důvěry občanů. Můžeme předpokládat, že se o nás stát za 30 či 50 let postará, když každá vláda má na situaci zcela jiný pohled? Druhý pilíř měl zajistit občany ve stáří. Měl zaručit příjmy za 50 let a více let. Sám však nejspíš neobstojí ani 3 roky. Pokud se již občan rozhodne svěřit svou budoucnost do určité formy zajištění, mělo by se jednat o pevnou a dlouhodobou záležitost. Druhý pilíř však demonstruje pouze nestabilitu a lehkost s jakou může být naše budoucnost změněna. Tato nestabilita však neohrozí důvěru jen v druhý pilíř, ale vyvolává pochybnosti i v samotný první pilíř. Pokud může být jedním rozhodnutím zrušeno důchodové spoření, může být příště ovlivněn i státní důchod.

Je na zvážení každého, jak ke své budoucnosti přistoupí. Tento případ demonstruje, že se nemusí vyplatit vložit svou důvěru pouze v jeden způsob zajištění. Každý by se měl zamyslet nad možností diverzifikace svých vkladů.

3.4 III. Pilíř

Podle České národní banky je k 20. 8. 2014 na území České republiky 10 penzijních společností, 33 účastnických fondů, 20 důchodových fondů a 8 transformovaných fondů. Asociace penzijních společností ČR zveřejnila na svých webových stránkách komentář, ve kterém uvádí, že v prvním pololetí roku 2014 si u všech penzijních společností v České republice spořilo celkem 4 958 436 účastníků. Nejvíce účastníků je v současné době v penzijním připojištění (4 717 510).

V případě uzavření smlouvy s penzijní společností je nejdůležitějším faktorem náš postoj k riziku. Každá penzijní společnost nabízí několik fondů. Každý fond je hodnocen jinou výší dosaženého zhodnocení a investice do něj představují také různě vysoké riziko. Čím vyšší jsme ochotni podstoupit riziko, tím vyššího zhodnocení bychom měli dosáhnout.

K otázce spoření na důchod se váže velká zodpovědnost. Bylo by tedy rozumné volit spíše méně rizikové fondy. Jedná se konkrétně o konzervativní fondy, jejichž výnosnost se v současné době pohybuje v rozmezí od 1% do 3%.

Česká firma zabývající se finančním poradenstvím, Swiss Life Select, uvedla na svých webových stránkách tabulku 10 fondů, které v České republice dosáhly v roce 2013 nejvyššího zhodnocení.

Obrázek číslo 14.: Seznam 10 nejúspěšnějších fondů za rok 2013

Fond	majetek (mil. Kč)	zhodn. (v %)
1. Conseq globál. akc.	4,3	19,0
2. Raiffeisen růstový	4,0	11,7
3. ČP vyvážený	41,9	3,4
4. ČP dynamický	11,5	3,2
5. ČP spořicí	259,3	2,9
6. ČP konzervativní	30,0	2,5
7. KB dynamický	15,6	2,2
8. Allianz selection	6,9	1,8
9. Allianz dynamický	10,7	1,8
10. Allianz vyvážený	14,6	1,7

Zdroj: www.swisslifeselect.cz, 2014

Pokud zvolíme nejméně rizikovou variantu, nejlepšího zhodnocení dosáhl konzervativní fond České pojišťovny.

Budeme-li hodnotit penzijní společnosti jako celek, nejlepšího zhodnocení za posledních 5 let dosáhla podle Swiss Life select penzijní společnost Allianz 2,45% a Conseq 2,04%.

Z obrázku 15 je patrné, že se průměrné zhodnocení za roky 2008 až 2013 pohybovalo v rozmezí 1,50% až 2,00%.

Obrázek číslo 15.: Zhodnocení penzijních společností za roky 2008 – 2013

Penzijní společnost	Průměrné roční zhodnocení
Allianz	2,45 %
Conseq (dříve Aegon)	2,04 %
Inflace	1,82 %
Česká pojišťovna	1,8 %
Česká spořitelna	1,72 %
Axa	1,69 %
ČSOB	1,62 %
Generali *	1,62 %
Komerční banka	1,5 %
ING	1,49 %

Zdroj: www.swisslifeselect.cz, podle Aktuálně.cz, 2014

V **přílohách G až CH** jsou kalkulace pro různě vysoká zhodnocení. Tyto kalkulace jsou pro Penzijní fond České pojišťovny, protože nabízí konzervativní, dynamický i vyvážený fond s nejlepším hodnocením za rok 2013. Tyto fondy nenabízí zcela nejlepší zhodnocení za rok 2013, ale nejsou tak vysoce rizikové. Pokud si bude paní Černá spořit 1 000 Kč měsíčně do svých 60 let, naspoří si za těchto 36 let bez úroků **432 000 Kč**. Díky tomu, že si bude spořit 1 000 Kč měsíčně, má tato paní nárok na státní příspěvek ve výši 230 Kč měsíčně. Pokud nedojde ke změně výše státního příspěvku, bude mít tato účastnice nárok na **státní příspěvek** ve výši **99 360 Kč** za celou dobu spoření. Nyní je důležité, jaký fond si pro své budoucí zajištění vybere a jaké bude mít zvolený fond průměrné zhodnocení. V **příloze G** předpokládáme, že si paní Černá vybrala konzervativní fond. Tento fond charakterizuje Penzijní fond České pojišťovny jako fond, který dosahuje zhodnocení 0% - 3%. V krajním případě však může být tento fond i ztrátový a jeho účastníci mohou o část svých naspořených prostředků přijít. U smluv, které byly podepsány před důchodovou reformou, platila garance nulového výnosu. Jinak řešeno, majitelé těchto smluv nemohou být ztrátoví.

Pokud bude konzervativní fond po dobu spoření paní Černé dosahovat průměrného ročního zhodnocení **1%**, bude po 36 letech na jejím účtu **639 055 Kč**. Tato částka může být vyrovnána jednorázově nebo si majitelka účtu může ujednat doživotní penzi. Doživotní penze zohledňuje skutečnost, že se ženy statisticky dožívají vyššího věku než muži. Roční penze pro majitelku tohoto účtu by v současné době činila **27 693 Kč**. Pokud by však tento účet vlastnil muž, měl by nárok na roční rentu **31 353 Kč**. Tato výplata nemusí být pouze roční. Klient může doživotní rentu pobírat i čtvrtletně nebo měsíčně.

V případě, že bude tento účet dosahovat průměrného ročního zhodnocení **1,5% (příloha H)**, vzroste celková hodnota o 64 069 Kč. To znamená, že jednorázová výplata bude činit **703 124 Kč**. Bude-li majitelkou účtu žena, bude mít nárok na roční penzi **30 470 Kč**. Muž by následně mohl pobírat roční penzi ve výši **34 496 Kč**.

Modelový rozpočet v **příloze CH** zobrazuje situaci, kdy předpokládáme průměrné zhodnocení **2%**. Stav účtu při vypršení smlouvy by v tomto případě byl **775 248 Kč**. Majitelka účtu by měla nárok na roční penzi ve výši **33 595 Kč**. Majitel účtu by si pak každý rok polepšil o **38 034 Kč**.

Kromě zhodnocení v podobě státního příspěvku ve výši 99 369 Kč, nabízí stát i výhodu v podobě snížení základu daně o částku převyšující roční příspěvek ve výši 12 000 Kč. V tomto případě nepřevyšuje roční příspěvek stanovenou částku 12 000 Kč, takže si tato paní nemůže slevu uplatnit.

3.5 Individuální spoření

Pro ty, kteří se nechtějí spoléhat na stát, je jednou z možných variant spoření u banky. Termínované vklady mívají oproti spořicímu účtu vyšší úrokové sazby. Tento typ spoření však není vhodný pro pravidelné odkládání finančních prostředků. Podstatou termínovaného vkladu je uložení určité sumy peněz, se kterou nebudeme po sjednanou dobu manipulovat. Podle typu účtu se tato doba může pohybovat v rozmezí od týdne až do 5 let.

Pokud bychom chtěli využívat termínovaného vkladu pro zajištění na důchod, byl by pro nás vhodný revolvingový termínovaný vklad s automatickou obnovou. Před tou-

to obnovou máme možnost vložit na účet další finanční prostředky, které jsme si mezitím ukládali na spořicí účet. Výhodou tohoto postupu je, že náš vklad (1 000 Kč měsíčně) bude neustále úročen tou nejlepší možnou úrokovou sazbou. Nejprve si budeme peníze spořit na spořicí účet, kde budou úročeny nižší úrokovou sazbou. Po uplynutí výpovědní lhůty můžeme tyto finanční prostředky převést na termínovaný vklad, který by nám měl nabízet vyšší úrokovou sazbu. Nevýhodou tohoto postupu je skutečnost, že musíme vlastnit 2 účty, za které budeme bankám platit různé poplatky. Další nevýhodou je neustálá manipulace s penězi. Musíme brát v potaz, kdy nám poběží na revolvingovém účtu lhůta, během které můžeme vložit další peníze. Tento převod pak musíme pravidelně zadávat na náš spořicí účet.

Druhou možností je vedení pouze spořicího účtu. V tomto případě budeme na účet každý měsíc vkládat 1 000 Kč. Platíme poplatky za vedení pouze jednoho účtu, máme peníze neustále k dispozici a nemusíme si pamatovat termíny. Nevýhodou je, že tyto účty mívají často nižší úrokové sazby.

Jaká je v současné době situace na našem bankovním trhu? Podle České národní banky provozuje k 20. 8. 2014 svou činnost na území České republiky 45 bank a poboček zahraničních bank, 11 družstevních záložen a je zde zastoupeno 15 zahraničních bank. Výběr bank je tedy poměrně veliký. Jako reprezentanty jsme vybrali 3 tradiční a 2 nové banky. Pokud chceme tradiční banku s delší historií, můžeme zvolit Českou spořitelnu, a. s., Komerční banku, a. s. či Československou obchodní banku, a. s. Tyto banky se vyznačují velkou klientskou základnou, avšak často mají nastavené vyšší poplatky za své služby. V posledních letech se trendem stávají menší banky, které lákají klienty na vyšší úrokové sazby u vkladů a nízké poplatky za služby. Jako zástupce drobných bank můžeme uvést Air Bank a. s. nebo Fio banka, a. s.

Dynamika na našem finančním trhu je neustálá. Banky se snaží přilákat nové klienty, ale reagují i na nabídky ostatních bank, či reagují na činnost České národní banky. Proto často nabízejí různé slevy, akce a mění své úrokové sazby. Z těchto důvodů by tato práce mohla být neustále aktualizována. Abychom mohli zanalyzovat náš bankovní trh, jsou všechny úrokové sazby, uvedené v této kapitole, zakotveny k jednomu dni a jsou aktuální k 25. 8. 2014. V současné době již Česká spořitelna avizovala pokles úrokových sazeb v následujícím čtvrt roce. Komerční banka změnu úrokových sazeb do konce roku 2014 nepředpokládá. Stejně tak podle kontaktního centra společnosti Air

bank, neplánuje do konce roku 2014 ani tato banka změnu úrokových sazeb. Pokud by k nějaké změně mělo v příštích měsících dojít, banka Air bank má v plánu na rozdíl od České spořitelny své úrokové sazby naopak navyšovat. Fio banka své plány ohledně změny úrokových sazeb tají. Podle zaměstnankyně klientského centra není možné na otázku změny úrokových sazeb v nejbližších měsících jednoznačně odpovědět. Stejně tak ČSOB nepotvrdila, že by v následujících týdnech plánovala změnu úrokové sazby.

Česká spořitelna, a. s.

Česká spořitelna nabízí na *spořicí* účtu Premier dvě úrokové sazby. V případě, že zůstatek na účtu bude do 1 000 000 Kč včetně a denní hodnota zůstatku v každém kalendářním čtvrtletí roste, bude úročen sazbou **1,10% p. a.** Pokud zůstatek na účtu překročí 1 000 000 Kč, poklesne úroková sazba na **0,5% p. a.** Zřízení, vedení a zrušení účtu nabízí Česká spořitelna zdarma. Za internetové bankovníctví je stanoven poplatek ve výši 25 Kč. Protože se jedná o spořicí účet, má klient své peníze neustále k dispozici. Vklady jsou ze zákona pojištěny.

Pro dlouhodobější spoření nabízí Česká spořitelna *termínovaný účet* nazvaný Vkladový účet. Maximální doba spoření v jednom cyklu jsou 4 roky. Tento účet je revolvingový, takže nabízí pravidelné obnovování. Založení, vedení i zrušení tohoto účtu je opět zdarma. Pokud si uložíme hotovost na těchto 48 měsíců, roční úroková sazba bude činit **0,40% p. a.** (Česká spořitelna, 2014)

Komerční banka, a. s.

Komerční banka nabízí 2 typy *spořicího* účtu vhodné pro dlouhodobé spoření: KB Spořicí konto Bonus Aktiv a KB Spořicí konto Bonus. Produkt KB Spořicí konto Bonus Aktiv nabízí výhodnější úrokové sazby (až 0,5% p. a.), avšak museli bychom aktivně využívat platební kartu vydanou Komerční bankou. Nejméně 5krát měsíčně bychom s ní museli zaplatit minimálně 5 000 Kč. KB Spořicí konto Bonus Invest nabízí úrokové sazby ve výši **0,35% p. a.** u zůstatku do 30 milionů korun včetně a **0,30% p. a.** u zůstatku nad 30 milionů korun. Klient má přístup ke svým penězům po celou dobu spoření. Banka nabízí elektronické výpisy, zřízení a vedení účtu zdarma. Vklad je ze zákona pojištěn.

U Komerční banky si můžeme sjednat termínované spoření (Perfektní spoření) v maximální délce trvání 5 let. Založení a vedení či následné zrušení účtu je zcela zdarma. Minimální výše vkladu je stanovena na 5 000 Kč a úroková sazba je 0,35%. Tento účet nabízí možnost provádět předčasné výběry. (Komerční banka, 2014)

Československá obchodní banka, a. s.

Pro zajištění na stáří si u ČSOB můžeme zvolit produkt nazvaný *ČSOB Spořicí účet s prémiei*. Tento účet kombinuje klasický spořicí účet s termínovaným vkladem. Finanční prostředky jsou tedy zhodnoceny nejen běžnou úrokovou sazbou, ale i prémiei, která je garantovaná vždy na prémiové období (6 měsíců). Pro toto období roční úroková sazba u zůstatků do 1 000 000 Kč je **0,40% p. a.** Od 1 000 000 Kč do 29 999 999 Kč je pak tato sazba **0,20% p. a.** Fixní prémiová sazba následně je v současné době **0,50% p. a.** Tato prémie se připisuje 2 krát ročně a vždy se vypočte z minimální výše zůstatku na účtu v daném období. Nevýhodou tohoto účtu je minimální vstupní vklad ve výši 5 000 Kč. Zřízení a vedení účtu je zdarma. Stejně tak je zdarma měsíční výpis. I zde jsou peníze kdykoliv k dispozici.

ČSOB nabízí maximální dobu trvání *termínovaného vkladu* 3 roky. Při této době dosáhneme na úrokovou sazbu **0,40% p. a.** Omezením pro tento účet je jeho minimální vklad a zůstatek alespoň 5 000 Kč. Tato banka nabízí zřízení a vedení účtu zdarma. (Československá obchodní banka, 2014)

Air Bank a. s.

Air Bank je na trhu poměrně nová a jako taková se snaží přilákat své klienty na vysoké úrokové sazby. Air Bank garantuje, že jejich úrok bude vždy mezi třemi nejvyššími na trhu. Pokud si zákazník založil *spořicí účet* do konce ledna 2014, jsou jeho vklady do výše 1 milionu korun úročeny úrokovou sazbou **1,1% ročně**. Vklady, které tuto hranici převyšují, jsou úročeny roční sazbou **0,50%**. Pokud se klient rozhodl založit si účet po 1. únoru 2014, jsou roční sazbou **1,1%** úročeny vklady do výše 250 tisíc korun. Když tuto částku převýšíme, budou další vklady úročeny sazbou **0,5% ročně**. (Air Bank, 2014)

V tomto případě můžeme vést spořicí účet také v eurech či v amerických dolarech. Peníze má klient neustále k dispozici. Založení i vedení účtu je zdarma.

Air Bank nenabízí termínovaný účet.

Fio banka, a. s.

Další významnou novější bankou je Fio banka. Fio banka nabízí *spořicí účet* s roční úrokovou sazbou **0,4%** bez ohledu na výši vkladů. Tato banka dále nabízí zřízení, vedení i zrušení účtu zdarma. Podmínkou je, že minimální zůstatek na účtu musí být 100 Kč. I zde jsou vklady ze zákona pojištěny.

Fio banka nabízí termínovaný účet s roční úrokovou sazbou 1,75% p. a. na 5 let. Stejně jako ostatní banky, i Fio nabízí zřízení a vedení účtu zdarma. (Fio banka, 2014)

Srovnání vybraných bank

Následující tabulka zobrazuje úrokové sazby spořicíh účtů vybraných bank a jejich limity.

Tabulka číslo 2.: Srovnání úrokových sazeb na spořicíh účtech u vybraných bank k datu 25. 8. 2014

Banka	Výše limitu v Kč	Vyšší úroková sazba	Nižší úroková sazba	Jiné omezení
Česká spořitelna	1 000 000	1,1%	0,5%	Poplatek 25 Kč
Komerční banka	30 000 000	0,35%	0,3%	Není
ČSOB	1 000 000	0,4% (0,9%)	0,2% (0,7%)	Vstupní vklad 5 000 Kč
Air Bank	250 000	1,1%	0,5%	Není
Fio banka	Není	0,4%	0,4%	Minimální zůstatek 100 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Z výše uvedených informací vyplývá, že v oblasti spořicíh účtů nabízí nejvýhodnější spoření Česká spořitelna. Stejnou úrokovou sazbu nabízí i Air Bank, avšak zde bychom museli mít spořicí účet založený před koncem ledna 2014. Nejvýhodnější spoření má roční úrokovou sazbu 1,1% u vkladů do výše 1 000 000 Kč. Po překročení tohoto limitu se roční úroková sazba sníží na 0,5% ročně. V tomto případě musíme vzít v úvahu,

že pokud nemáme u České spořitelny jiný produkt, u kterého platíme poplatek za vedení internetového bankovníctví, musíme platit poplatek 25 Kč měsíčně.

Zajímavé je i spoření, které nabízí Fio banka. Zde není žádná hranice, při jejímž překročení by se snížila úroková sazba. Tato úroková míra bude po celou dobu spoření 0,4% ročně.

Tabulka číslo 3.: Srovnání úrokových sazeb na termínovaných účtech u vybraných bank k 25. 8. 2014

Banka	Počet let	Vyšší úroková sazba	Jiné omezení
Česká spořitelna	4	0,4%	Není
Komerční banka	5	0,35%	Vstupní vklad 5 000 Kč
ČSOB	4	0,4%	Vstupní vklad 5 000 Kč
Fio banka	5	1,75%	Vstupní vklad 3 500 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Po srovnání úrokových sazeb spořicího účtu a termínovaného účtu u jednotlivých bank je patrné, že v dnešní době neplatí u všech bank, že termínované účty by měly být lépe zhodnoceny než účty spořicí. Například Komerční banka a ČSOB nabízejí stejné roční úrokové sazby pro spořicí i pro termínované účty.

Výrazného rozdílu mezi úrokovou sazbou termínovaného a spořicího účtu dosahuje Fio banka, která na termínovaném účtu nabízí **1,75% p. a.** Tato banka také nabízí zřízení a vedení účtu zdarma. Nemusíme se tedy obávat dodatečných poplatků za vedení účtu souběžného se spořicího účtem. Jediné omezení, vstupní vklad 3 500 Kč, není v našem případě limitující. Fio banka také nabízí trvání tohoto účtu po dobu 5 let. Nemusíme tedy navštěvovat naši banku každé 4 roky, jako by to bylo v případě České spořitelny nebo ČSOB.

Tyto úrokové sazby však nebudou po celou dobu našeho spoření stejné. Všechny výše uvedené banky garantují, že zachovají úrokovou sazbou pouze po dobu jednoho cyklu termínovaného spoření. Po ukončení této doby se mohou úrokové sazby měnit.

Výše naspořených finančních prostředků při využívání pouze spořicího účtu

V tomto výpočtu budeme opět vycházet z našeho výzkumu, ze kterého vyplynulo, že nejvíce dotázaných je ochotno měsíčně na důchod spořit 1 000 Kč. Stejně jako v kapitolách věnovaných II. a III. pilíři předpokládáme, že si spoření zakládá žena narozená v roce 1990. Abychom mohli srovnat výši naspořených prostředků s tím, co si tato žena naspoří v rámci III. pilíře, ukončí paní Černá spoření ve svých 60ti letech. To znamená, že doba spoření je 36 let. V průběhu let si tedy na svůj individuální účet vloží:

$$12 * 1\ 000 * 36 = \mathbf{432\ 000\ Kč.}$$

Je patrné, že po započtení úroků celková naspořená částka nepřesáhne 1 000 000 Kč. Proto je pro tuto paní nejvýhodnější spoření u České spořitelny, které jí nabízí roční úrokovou sazbu 1,1%. Což je nejvyšší úroková sazba, na kterou může v rámci vybraných bank dosáhnout.

Paní Černá na svůj spořicí účet měsíčně uloží 1 000 Kč. Těchto 1 000 Kč jí bude Česká spořitelna úročit roční úrokovou sazbou 1,1%. Po zdanění je tato úroková sazba rovna $(0,011/12) * 0,85 = 0,000779$

$$1\ 000 \frac{(1,000779)^{432} - 1}{0,000779} = 513\ 343,60$$

Pokud paní Černá vloží na svůj účet 1 000 Kč měsíčně a úročený vklad bude současně daněn 15 % daní, bude mít po 36 letech naspořeno **513 343, 60 Kč**.

Výhodou tohoto spoření je, že si paní Černá nemusí hlídat žádné termíny obnovy revolvingového účtu, kdy by měla převádět peníze.

Výše naspořených finančních prostředků při využívání spořicího i termínovaného účtu

Druhou možností je, že si paní Černá sjedná spořicí i termínovaný účet. V současné době nabízí nejlepší zhodnocení Fio banka. Její úroková sazba je 1,75% p.a. Doba trvání jednoho cyklu termínovaného vkladu je 5 let. V tomto případě by tedy musela paní Černá každých 5 let převést naspořené finanční prostředky ze spořicího účtu na termínovaný účet. Výnosy z úroků se v obou případech budou danit daní z příjmů 15%.

Za 5 let si na spořicímu účtu se zhodnocením 1,1 % p. a. naspoří:

$$1000 \frac{(1,000779)^{60} - 1}{0,00779} = 61\,399,83$$

Na termínovaný účet se připisují úroky na konci každého roku a v ten samý okamžik se i zdaňují 15 % sazbou daně. V tomto případě se tedy zdaněná roční úroková sazba rovná $0,0175 * 0,85 = 0,014875$.

Tabulka číslo 4.: Zhodnocení vkladu za 35 let kombinací spořicího a termínovaného účtu (v Kč)

Období v letech	Převod předchozí cyklus	Převod ze spořicího účtu	Počáteční zůstatek	Konečný zůstatek za 5 let po zdanění
1 – 5	0,00	61 399,83	61 399,83	66 104,34
5 – 10	66 104,34	61 399,83	127 504,17	137 273,64
11 – 15	137 273,64	61 399,83	198 673,47	213 895,99
15 – 20	213 895,99	61 399,83	275 295,82	296 389,21
21 – 25	296 389,21	61 399,83	357 789,04	385 203,13
26 – 30	385 203,13	61 399,83	446 602,96	480 822,04
31 – 35	480 822,04	61 399,83	542 221,87	583 767,35

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Po 35 letech by si tato mladá paní tedy pomocí kombinace spořicího a termínovaného účtu naspořila částku 583 767,35 Kč. Pro maximální možné zhodnocení, by měla tuto částku vložit společně se zbývajících 12 000 Kč (36. rok spoření) na spořicí účet. Na konci 36. roku by pak měla po zdanění:

$$(583\,767,35 + 12\,000) * 1,00935 = \mathbf{601\,337,77}$$

Tento výpočet v sobě zahrnuje zjednodušený předpoklad, že úrok 1,1 % bude připočten až na konci roku. V ten okamžik bude zaplacená i daň z příjmu.

Již od začátku je patrné, že varianta kombinující spořicí a termínovaný účet je z hlediska výnosů pro paní Černou výhodnější. Musí však provádět více transakcí. Výhodnější se tato varianta stala jen díky vyšší roční úrokové sazbě, kterou Fio banka

svým klientům nabízí. V případě ostatních bank by kombinace spořicího a termínovaného účtu nepřinesla výrazně vyšší zhodnocení, protože úrokové sazby na termínovaných účtech odpovídaly sazbám na účtech spořicích. Díky Fio bance a kombinaci 2 účtů získá paní Černá na úrocích o **87 994,17 Kč** více, než kdyby měla pouze spořicí účet u České spořitelny.

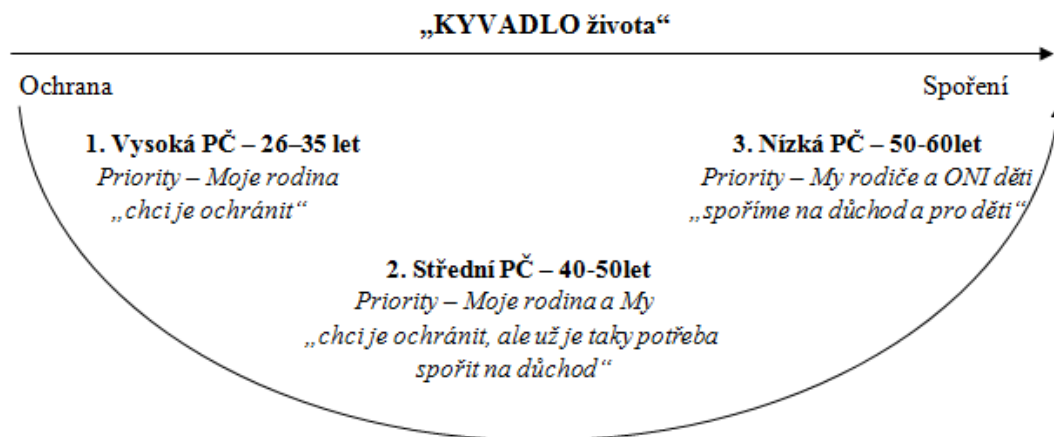
Výhodou této možnosti spoření je zákonné pojištění veškerých vkladů. V současné době je limit tohoto pojištění 100 000 EUR, což jež v přepočtu přibližně 2 750 000 Kč. Nižší úrokové sazby jsou tedy vykompenzovány nižším rizikem.

3.6 Kapitálová složka životního pojištění

Původní myšlenkou životního pojištění bylo zajištění rodiny pro případ, že by pojištěný předčasně zemřel. Postupem času byly do životního pojištění začleněny další složky, které si můžeme připojistit. Kromě pojištění pro případ smrti, pojištění pro případ dožití, úrazového pojištění a spoustu dalších služeb si klient může v posledních letech sjednat takzvanou kapitálovou složku životního pojištění. V tu chvíli se jeho pojistka rozdělí do dvou částí. První částí je pojištění pro případ smrti nebo dožití. Druhá část je kapitálová složka, která je jistou formou spoření. Zaplacené pojistné se podle určitého klíče rozdělí na část připadající na pojištění pro případ smrti a další připojištění a na část připadající na spoření. Hlavní výhodou tohoto produktu je, že můžeme měnit poměr částky připadající na pojištění a na spoření.

Například Česká pojišťovna v tomto případě použila pojem: Kyvadlo života. Tento model však není určen pouze pro klienty České pojišťovny. Dal by se využít jako určitý návod k tomu, jak zacházet se svým životním pojištěním u všech podobných produktů.

Obrázek číslo 16.: Kyvadlo života

Zdroj: Obchodní příručka ČP, 2003

Podle této myšlenky prochází pojištěný třemi fázemi života. Jak je z obrázku patrné, do **první fáze** spadají mladí lidé ve věku 26 až 35 let. Zde je kladen důraz především na pojištění rizik. Proto je by v této fázi měli klienti platit více na pojistném a na volitelná připojištění a méně do kapitálové složky. Postupem času se však mění rizika. Klient začíná myslet nejen na zajištění rodiny, ale také myslí na zajištění sám sebe ve stáří. Proto se postupně mění poměr rozdělení pojistného ve prospěch kapitálové hodnoty. Tím se dostáváme do **druhé fáze**, kdy je jedinec stále ještě výdělečně činný a postupně na něm přestávají být závislí jeho potomci. Pojišťovny zde doporučují využívat možnosti mimořádných vkladů do kapitálové složky, aby byl spořicí efekt maximální. Ve **třetí fázi** (50 až 60 let) by mělo být prioritou pojištění na důchod. Proto by také pojistná částka měla být co nejnižší a kapitálová hodnota co nejvyšší.

Výši finálního zhodnocení můžeme ovlivňovat formou zvoleného fondu, do kterého budeme investovat. Pro konzervativní způsob investování nabízí každá pojišťovna garantované minimální zhodnocení. Klient se také ale může rozhodnout, že svou kapitálovou složku investuje do některého z nabízených fondů. Stejně jako je tomu v případě doplňkového penzijního spoření. Pokud si klient zvolí rizikový fond s vysokým zhodnocením, podstupuje riziko, že na této investici může část svého majetku prodělat. Výše

konečného zhodnocení se tedy odvíjí od velikosti kapitálové složky a od zvoleného způsobu investování.

Výhodou však je, že v případě volby konzervativního způsobu zhodnocení, je úroková sazba v současné době garantována. Výše této úrokové sazby nezávisí na pojišťovně, ale odvíjí se od technické úrokové míry, která je regulovaná Českou národní bankou a vydávána vyhláškou. Poslední související vyhláška ze dne 21. ledna 2013, zveřejněná ve Věstníku ČNB, snížila technickou úrokovou sazbu z původních 2,5% na 1,9%.

Stejně tak je garantována částka, kterou nám pojišťovna vyplatí v případě dožití (pokud si tuto variantu sjednáme) či bude vyplacena pozůstalým garantovaná částka pro případ smrti spolu s aktuální kapitálovou hodnotou.

Stejně jako doplňkové penzijní spoření i životní pojištění je podporováno státem. Pokud klient splní podmínky, může si podle zákona o dani z příjmu snížit svůj základ daně.

Pojišťovny působící na území České republiky se sdružily pomocí České asociace pojišťoven. Tato instituce je zájmovým sdružením založeným na myšlence podpory a pomoci pojišťoven mezi sebou. V současné době má toto sdružení 28 členů. Patří mezi ně nejvýznamnější pojišťovny na našem území. Podle České asociace pojišťoven za první pololetí roku 2014 připadalo 21,2% celkového předepsaného smluvního životního pojistného České pojišťovně, a.s. Na druhém místě se v předepsaném smluvním pojištění umístila Kooperativa, pojišťovna, a. s. se 14,6%. Třetí nejvyšší pojistné v oblasti životního pojištění utřžila Pojišťovna České spořitelny, a. s. (13,2%). Ostatní pojišťovny měly podíl nižší než 10%. Ačkoliv v dlouhodobém horizontu ztrácí Česká pojišťovna svou jednoznačnou dominantní pozici na trhu, stále se podle údajů České asociace pojišťoven drží ve všech oblastech pojištění (životního i neživotního) na prvním místě.

V **přílohách I, J a K** jsou kalkulace životního pojištění Můj život České pojišťovny. Výchozí stav zůstává stejný: žena, rok narození 1990, si bude spořit 1 000 Kč měsíčně. V rámci tohoto kapitálového pojištění si musí každý pojištěnec povinně sjednat pojištění pro případ smrti v minimální výši 10 000 Kč. Tato částka je garantovaná a byla by vyplacena pozůstalým společně s kapitálovou hodnotou pojištění. Ačkoliv by si paní Černá by měla podle „kyvadla života“ nejdříve více platit na pojištění a až postupem času tuto částku snižovat ve prospěch kapitálové hodnoty, snažíme se najít nejlepší způ-

sob zhodnocení finančních prostředků na stáří. Proto si bude rovnou spořit maximální možnou částku do kapitálové hodnoty.

Jak si můžeme povšimnout v tabulce Modelový vývoj pojištění v čase, která je uvedena v přílohách I, J i K, u všech tří modelací se bude v prvních třech letech úročit pouze třetina vložených prostředků. Většina pojistného zůstane pojišťovně jako úhrada správních a počátečních nákladů. Po třech letech náklady strmě klesnou a tím vzroste částka určená k investici. Postupem let také roste platba na rizikové pojistné. Z uvedené tabulky je také patrné, že kdyby tato paní chtěla od smlouvy odstoupit předčasně, bude jí vyplaceno odkupné. Tato částka je nižší, než zatím vytvořená kapitálová hodnota.

Kalkulace v **příloze I** je vypočtena za podmínek, že není zvolen žádný z fondů. Vklad paní Černé bude tedy úročen pouze technickou úrokovou sazbou ve výši 1,9%. Tento úrok je garantovaný po celou dobu trvání smlouvy. Jak již víme, celé zhodnocení ve výši 1,9 % jí však nebude vyplaceno, jak by tomu bylo v případě banky, protože část pojistného zůstává pojišťovně jako poplatek. Po odečtení těchto nákladů uloží paní Černá na svůj investiční účet 386 928 Kč. Po ukončení doby trvání by v tomto konzervativním způsobu zajištění měla na účtu 543 207 Kč před zdaněním.

$$543\,207 - 386\,928 = 156\,279$$

$$156\,279 * 0,85 = 132\,837,15$$

$$156\,279 + 132\,837,15$$

Po zdanění by se jednalo o částku **519 765,15 Kč**. Tato částka je garantována.

Pokud by paní Černá chtěla investovat i do některého z rizikovějších fondů, týkaly by se jí kalkulace v **přílohách J a K**. V tomto případě již úrokové míry nejsou po dobu trvání smlouvy garantovány a průběžně se mění. Díky tomu může nastat situace, že dosáhne záporného zhodnocení. V případě modelace J by paní investovala celou kapitálovou hodnotu do Vyváženého fondu fondů. Podle předpokladů České pojišťovny by tento fond mohl dosahovat zhodnocení 4,50% ročně. Po odečtení všech nákladů by pak ke dni ukončení smlouvy bylo na účtu 898 248 Kč. Po zdanění se tato částka rovná **821 550 Kč**.

Ještě vyššího výnosu by mohla dosáhnout investicí do Dynamického fondu fondů, který nabízí zhodnocení 6,50% ročně. Tento výnos opět není garantován. Jedná se už o rizi-

kovou investici. Předpokládaná finální částka před zdaněním je 1 362 732 Kč, po zdanění **1 216 361,4 Kč**.

I v tomto případě mají vlastníci životního pojištění podle zákona o dani z příjmů nárok na snížení základu daně. Protože paní Černá splňuje podmínky 60 měsíců trvání smlouvy a smlouva bude ukončena v jejích 60 letech, může si uplatnit celé daňové zvýhodnění ve formě snížení základu daně o 12 000 Kč ročně. Pokud svůj daňový základ sníží o tuto částku, může její daňová povinnost poklesnout o 1 800 Kč.

3.7 MultiPENZE

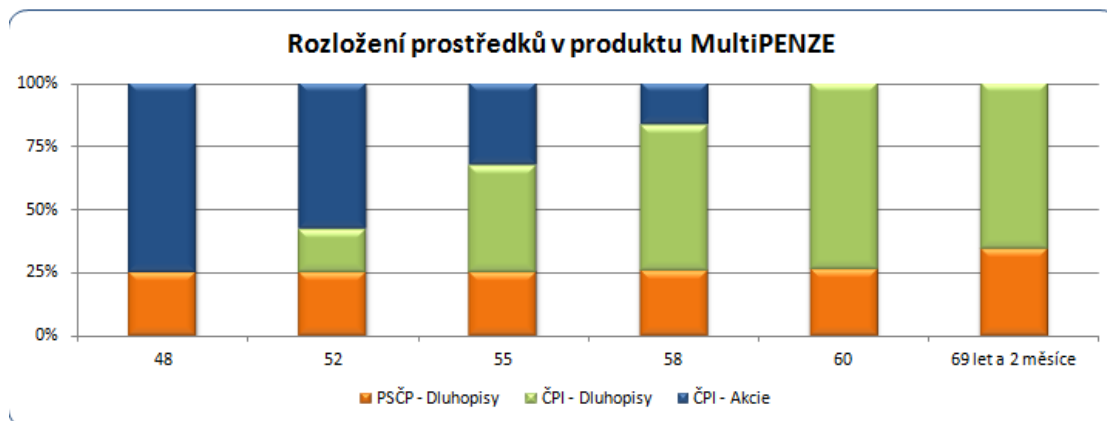
MultiPENZE je nový produkt, který začíná Penzijní fond České pojišťovny nabízet. Zatímco životní pojištění s kapitálovou složkou je kombinace životního pojištění a investování, MultiPENZE je kombinací III. pilíře a investování. Tento produkt je tedy vytvořen za účelem získání co nejvyššího finančního zajištění a měl by být vhodný pro klienty, kteří si chtějí vytvořit pouze finanční rezervu na stáří. Je výhodnější než životní pojištění s kapitálovou složkou.

„MultiPENZE sleduje věk klienta a podle něj automaticky rozděluje vklady v nejvhodnějším poměru mezi investice do investičních fondů a penzijního spoření. Klient tak čerpá nejen všechny výhody státem podporovaného penzijního spoření (státní příspěvky, příspěvky zaměstnavatele, daňové úlevy), ale také výhodně investuje s možností průběžného vybírání peněz. Po 60. roce věku klient už nic neplatí. Dochází k samofinancování spoření a klientovy peníze jsou v tomto období zhodnocovány podobně.“ (Penzijní fond České pojišťovny, 2014)

Stejně jako v případě III. pilíře, i zde může na účet klienta vkládat peníze on i jeho zaměstnavatel. Majiteli účtu zůstává nárok na všechna zvýhodnění ze strany státu. Na účet jsou mu tedy stále připisovány státní příspěvky a zůstává mu možnost snížení základu daně. Klient si může vybrat způsob výplaty naspořených finančních prostředků.

MultiPENZE je založena na kombinaci III. pilíře a investic do fondů. Rozložení našich vkladů je zobrazeno na následujícím obrázku.

Obrázek číslo 17.: Rozložení finančních prostředků v produktu MultiPENZE

Zdroj: Penzijní společnost české pojišťovny, 2014

Vklady mladého člověka budou v prvních letech přiřazovány do rizikových fondů, u kterých však předpokládáme vyšší výnos. Prvních 24 let by si paní Černá tedy spořila 300 Kč (30%) do Dluhopisů u penzijní společnosti České pojišťovny (nebo-li do III. pilíře) a 700 Kč by za ní ČP Invest vložil do Akciového fondu. Až paní Černá dosáhne věkového intervalu 48 až 52 let, dojde k první změně poměru. 37% vkladu (370 Kč) zůstane v Akciovém fondu, 13 % (130 Kč) převede ČP Invest do nejméně rizikových Dluhopisů a 50% (500Kč) bude spořeno ve III. pilíři v dluhopisech. V následujících 8 letech dojde vícekrát ke změně v poměru v rámci ČP Investu. Do dluhopisů se bude vkládat stále více peněz na úkor Akciového fondu (viz. tabulka: rozložení investice do MultiPENZE v **příloze L**). Ve věku 58 až 60 let si bude paní Černá spořit polovinu svých finančních prostředků do dluhopisů u ČP Investu a polovina jejích finančních prostředků zůstane ve III. pilíři. Ve věku 60 let a více již budou všechny peníze spořeny pouze ve III. pilíři.

Penzijní společnost České pojišťovny podle kalkulace uvedené v **příloze L** předpokládá, že v 60ti letech by paní Černá měla mít na svém účtu naspořeno **1 679 674 Kč**. Předpokládané zhodnocení by mělo být 389%. Zaplatí vstupní poplatek 9 762 Kč a za dobu trvání získá státní příspěvek 69 940 Kč.

V tomto případě předpokládáme, že Akciový fond bude dosahovat zhodnocení až 7,5% p.a. a dluhopisy budou zhodnocovány roční sazbou 3%. Toto zhodnocení je nejlepší ze všech nabízených možností finančního zajištění. Faktem však zůstává, že vklad do Akciového fondu také představuje velké riziko a zároveň nejistotu.

Z hlediska opatrnosti by pro každého jedince bylo vhodnější diverzifikovat své finanční prostředky mezi více metod spoření. Tento produkt nabízí možnost diverzifikace v jedné smlouvě. Nemusíme se obávat ztráty financí způsobené zánikem Penzijní společnosti České pojišťovny. V toto případě by byly smlouvy převedeny pod jinou penzijní společnost.

Závěr

S rozvojem vědy postupně dochází k prodlužování délky lidského života. Tento trend je celosvětový. Proto v posledních letech začala být aktuální otázka důchodové reformy. V České republice přinesla důchodová reforma mnoho změn. Jednou z nich bylo prodloužení věku odchodu do důchodu. Podle Ministerstva práce a sociálních věcí ČR byl nastaven posun věku odchodu do důchodu tak, aby lidé zůstali v důchodu průměrně 20 let. Dále se bude toto ministerstvo snažit valorizovat důchody tak, aby byl pokryt inflační efekt. Tento úmysl však není zákonem garantovaný. Podle mnohých odborníků je nevyhnutelné, aby se výše důchodu během následujících desítek let výrazně snížila.

Za 1. až 3. čtvrtletí roku 2013 vynaložil průměrně každý občan ČR 10 940 Kč na zajištění osobních potřeb. Pokud bude vláda v souladu se svými volebními programy nadále valorizovat důchod alespoň ve výši inflace a životní náklady porostou stejným tempem, nebude otázka individuálního zajištění aktuální. Za těchto předpokladů by penzisté byli schopni pokrýt životní náklady ze své penze. Individuální zajištění by pak představovalo spíše jistý druh „přilepšení“ si na stáří. Ovšem většina odborníků se shoduje na tom, že průběžný systém je díky stárnutí obyvatelstva a dalším faktorům dlouhodobě ztrátový a neudržitelný. Ondřej Schneider na webových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí uvedl studii, ze které vyplývá, že by za 40 let mohl státní důchod poklesnout až o 50% na 6 068 Kč. V tomto případě by individuální rezerva byla již nutností.

Průzkum

Jaký mají dnešní mladí lidé postoj k myšlence individuálního zajištění? V průběhu roku 2013 byl mezi 117 respondenty proveden výzkum, který se zaměřoval na téma finanční zajištění. Tento průzkum byl zaměřen především na mladé lidi. Z jeho výsledků vyplývá, že si velká část dotázaných uvědomuje závažnost celé situace, o problematice diskutují a mají o ní základní informace. 84,62% dotázaných se o důchodovou reformu zajímá, ale někteří z nich by uvítali další informace. Z tohoto výzkumu také vyplynulo, že II. pilíř není mezi lidmi oblíbený, jak je patrné i z jiných zdrojů. Tento způsob zajištění na stáří oslovil pouze 9,4% dotázaných.

V budoucnu se chce individuálně zajišťovat 88,89% respondentů.

Nejvíce lidí si zamýšlí sjednat soukromé spoření (82,86%), investovat do nemovitostí (32,38%) nebo sjednat kapitálové životní pojištění (34,92%). V současné době se na důchod individuálně zajišťuje 53,85% oslovených. Nejčastěji mají uzavřenou smlouvu v rámci III. pilíře.

Respondenti by si chtěli měsíčně spořit nejčastěji částku 1 000 Kč (32,69% dotázaných), dále 500 Kč (19,23%) a třetí nejčastější odpovědí byly 2 000 Kč (12,5%).

Od svého spoření pak očekávají, že budou v budoucnu pobírat penzi ve výši 15 000 Kč (34,19% respondentů), 10 000 Kč (16,24% dotázaných) a 14,53% lidí očekává 12 000 Kč měsíčně.

Z tohoto průzkumu vyplývá:

Pokud budeme chtít pobírat 15 000 Kč měsíčně a přibližně 6 000 Kč bychom mohli očekávat od státu, musíme si naspořit takovou částku, abychom měli měsíční dodatečný příjem ve výši 9 000 Kč po dobu nejméně 20 let. To znamená, že bychom si měli naspořit minimálně **2 160 000 Kč**.

Víme tedy, že lidé mají zájem o to, aby se sami na stáří zajistili. Mají několik možností, jak uvedeného zajištění dosáhnout. Z těchto možností byly vybrány ty nejběžnější, které nevyžadují znalost finančního trhu či umění správně investovat na burze.

II. pilíř

Ačkoliv si můžeme **druhý pilíř** sjednat teprve necelé 2 roky, vláda již zahájila první kroky k jeho zrušení. Bylo rozhodnuto, že finanční prostředky budou jeho účastníkům navraceny. Proto tento způsob zajištění není v současné době aktuální.

III. pilíř

Shrneme-li si **III. pilíř**, tento způsob zajištění negarantuje kladné výnosy. V roce 2014 si můžeme vybrat na území České republiky z 10 penzijních společností. V rámci vybrané penzijní společnosti si dále zvolíme příslušný fond, do kterého budeme chtít své peníze investovat. Volba tohoto fondu bude záviset na našem postoji k riziku a také

na naší představě zhodnocení vložených finančních prostředků. Stát nabízí, za předem stanovených podmínek, možnost pobírání státního příspěvku a možnost snížení základu daně. Při spoření 1 000 Kč, bude mít paní Černá nárok na státní příspěvek ve výši 230 Kč měsíčně, ale nemůže si snížit základ daně.

V současné době jsou při výplatě doživotní penze z III. pilíře zvýhodňováni muži. Pokud paní Černá vloží peníze pouze do III. pilíře, bude mít nárok na jednorázovou výplatu **703 124 Kč** (za předpokladu průměrného zhodnocení 1,5%) nebo na měsíční penzi ve výši 2 540 Kč.

Spoření u banky

Další běžnou cestou jak zhodnotit volné finanční prostředky je **spoření u banky**. Porovnávali jsme dva možné způsoby zhodnocení peněz. První variantou byl samotný spořicí účet. V době vzniku této práce nabízela nejlepší roční úrokovou sazbu Česká spořitelna. Paní Černá by si při volně této varianty naspořila na svém **spořicím účtu 513 343,60 Kč**. Tyto úspory byly zhodnoceny roční úrokovou sazbou 1,1% a následně zdaněny 15% daní z příjmu.

Druhou možnou variantou je kombinace spořicího a termínovaného účtu. Termínovaný účet fixuje finanční prostředky na určitou dobu za účelem lepšího zhodnocení. Jak jsme zjistili, většina našich bank však nabízí na spořicího a termínovaném účtu stejnou roční úrokovou sazbu. Výjimkou je Fio banka, která v současné době nabízí úrokovou sazbu 1,75% při fixaci prostředků po dobu pěti let. Kombinací spořicího a termínovaného účtu by si, za předpokladu neměnných úrokových sazeb, v 60 letech paní Černá naspořila na důchod **601 337,77 Kč**.

V porovnání s III. pilířem jsou úrokové sazby nabízené bankami podstatně nižší. Zatímco u III. pilíře je 1% úrok spíše spodní hranicí úročení, na bankovním účtu je 1% jeden z nejvyšších nabízených úroků. Tyto nízké úrokové sazby jsou však kompenzovány jistou mírou garance. Součet vkladů na bankovních účtech jedné osoby je ze zákona pojištěn do výše 100 000 euro. Díky pojištění vkladů je spoření nejméně rizikový způsob zajištění, které nám tyto vybrané subjekty nabízejí.

Životní pojištění

Životní pojištění je produkt, který by měl jedincům pomoci s finančním zajištěním v případně nemoci či měl pomoci pozůstalým v případě smrti člena rodiny. Nebyl tedy původně určen k zajištění osob na stáří. Díky měnícím se potřebám bylo však životní pojištění rozšířeno o kapitálovou složku, díky níž si můžeme spořit. Právě proto, že spoření není primárním účelem toho produktu, nemůže si účastník sjednat pouze kapitálovou složku pojištění. Vždy se musí se i pro případ dožití či smrti.

V našem případě je minimální částka pro případ dožití 10 000 Kč. Tato částka je garantována. Při uzavření smlouvy si můžeme určit, jakým způsobem budou naše finance zhodnocovány. Můžeme si zvolit konzervativní způsob spoření, při kterém je kapitál zúročován technickou úrokovou sazbou. Ta je vyhlášována Českou národní bankou a v roce 2014 je 1,9%. Všechny vložené peníze však nebudou úročené. Pojišťovny si nechávají určitou část vkladu jako poplatek. V případě pojištění Můj život si Česká pojišťovna nechává po dobu prvních 3 let 66% pojistného.

V 60ti letech by pak paní Černé bylo po zdanění vyplaceno **519 765 Kč**. Tato paní má však nárok na každoroční snížení základu daně z příjmů o 12 000 Kč ročně. Paní Černá se také může rozhodnout pro rizikovější způsob zhodnocení kapitálu. Může si vybrat některý z fondů, do kterého pojišťovna její vklady investuje. Tento způsob zhodnocení však neposkytuje garanci.

Multipenze

MultiPEZNE je produkt Penzijního fondu České pojišťovny, který je založený na myšlence kombinace doplňkového penzijního spoření a investování. V prvních 24 letech by paní Černá více investovala do rizikového Akciového fondu, aby dosáhla nejvyššího zhodnocení. Současně by si část peněz spořila do konzervativního způsobu zajištění v rámci III. pilíře, aby mohla využívat zvýhodnění ze strany státu a zároveň by měla část peněz investovanou do nejméně rizikového fondu. S postupem let se poměr mezi fondy mění a vklady paní Černé jsou více vkládány do bezpečných způsobů zajištění a do III. pilíře a méně do akciového fondu. Teoreticky by tak paní Černá měla dosáhnout zhodnocení **1 679 674 Kč**. To vše však za předpokladu, že akciové fondy budou po celou dobu ziskové.

Srovnání možností

Následující tabulka shrnuje možnosti, jak se můžeme na stáří zajistit. Z uvedených možností investování byly při výpočtech úmyslně zvoleny ty možnosti, které představují nižší riziko, ale bohužel i nižší zhodnocení. Důvodem této volby byla skutečnost, že se snažíme najít způsob zajištění, u kterého si můžeme být co nejvíce jisti, že ve stáří své peníze budeme mít skutečně k dispozici. I když vzhledem k tomu, že se jedná o dlouhý časový horizont a tyto finance spravuje soukromý sektor, je jakákoliv garance či předpověď velice nejistá.

Tabulka číslo 5.: Komparace vybraných metod zajištění

Metoda zajištění	Naspořeno	Výhody	Nevýhody
III. pilíř	703 124 Kč	Snížení základu daně	Není garantován
Spoření	601 338 Kč	Pojištění vkladů	Žádná státní podpora
Životní pojištění	519 765 Kč	Snížení základu daně, Garantované minimální zhodnocení	Nespoříme celou částku. Část vkladu připadá na životní pojištění. Pojišťovny si strhávají vysoké poplatky.
Multipenze	1 679 674 Kč	Diverzifikace rizika, vysoké zhodnocení, pouze 1 smlouva	Nejistota, vysoké riziko v první polovině spoření

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Výše naspořených finančních prostředků uvedená v tabulce číslo 5 je pouze orientační. Vycházíme z předpokladu neměnné úrokové sazby, která je aktuální ke konci roku 2014. Tato úroková sazba bude mít v průběhu let klesající i rostoucí tendenci a podle toho se bude měnit i konečná naspořená částka. Cílem této diplomové práce je ukázat, jakým způsobem by si v současnosti mohl jedinec zvolit své finanční zajištění na stáří. Při této volbě bude nejdůležitějším faktorem náš postoj k riziku.

Rizika související se zajištěním

Pokud by paní Černá byla konzervativní a chtěla by co nejvíce snížit své riziko ztráty úspor, nejlepší způsob zajištění by bylo spoření u banky. V roce 2014 by se přesněji jednalo o běžné spoření u České spořitelny. Tento způsob zajištění poskytuje z vybraných způsobů zajištění nejvyšší ochranu naspořených prostředků, protože jsou ze zákona pojištěny. Díky nízkému podstupovanému riziku je však účet úročen nižší úrokovou sazbou.

Vyšší riziko již představuje například životní pojištění a III. pilíř. Související riziko vychází ze skutečnosti, že fondy jsou ve vlastnictví soukromého sektoru. Vklady nejsou ze zákona pojištěny a v krajním případě můžeme o své úspory přijít. V případě penzijních společností je riziko zmírněné dohodou mezi penzijními společnostmi. Pokud některá z nich zanikne, převezme její závazky a klienty jiná společnost. Pokud by tedy paní Černá byla ochotna podstoupit riziko možného zániku společnosti, byl by pro ni nejlepší III. pilíř. Tato varianta zajištění je podporována státem a i proto dosahuje vyššího zhodnocení.

V případě, že by paní Černá chtěla dosáhnout co nejvyššího zhodnocení, musí být ochotna přijmout velkou míru rizika. V tomto případě bychom ji mohli doporučit Multipenzi, která nabízí kombinaci III. pilíře a investování. Tento způsob je vhodný především pro ty jedince, kteří nechtějí nebo nemohou sami vystupovat na finančním trhu a chtějí za sebe nechat investovat odborníky.

Paní Černá, stejně jako každý, kdo se zajištěním na stáří začíná, si tedy může vybrat jeden ze způsobů zajištění podle svého postoje k riziku. I kdyby si však vybrala nejrizikovější variantu Multipenzi, tato varianta jí v současné době nedovolí pobírat požadovaný důchod 15 000 Kč měsíčně, protože nenaspořila potřebných **2 160 000 Kč**. Přijmeme-li zjednodušený předpoklad neměnné úrokové sazby, mohla by tato paní v případě MultiPENZE ke státnímu důchodu pobírat 7 000 Kč měsíčně. S předpokládaným měsíčním státním důchodem 6 000 Kč by následně mohla pobírat měsíční důchod přibližně **13 000 Kč**. Této výše důchodu však dosáhne při volbě nejrizikovější varianty.

Pokud tedy respondenti očekávají podle provedeného průzkumu 15 000 Kč měsíčně, měli by zvolit některou variantu s vyšším zhodnocením a vyšším rizikem. Konzervativ-

nější jedinec může například s III. pilířem dosáhnout zhodnocení 700 000 Kč, což odpovídá měsíčnímu důchodu: $2\,916 + 6\,000 = 8\,916$ Kč měsíčně na dobu 20 let. Z tohoto jednoduchého výpočtu vyplývá, že pokud nechceme postupovat riziko, musíme odpovídajícím způsobem upravit svá očekávání budoucího důchodu nebo zvýšit měsíční investici v době, kdy jsme ekonomicky aktivní.

Tyto metody zajištění jsou pouze vybranými možnostmi z nepřeberného množství. Podle svých schopností, finančních možností či postoji k riziku bychom mohli zvolit i jiné metody investování. Nesmíme také zapomínat na to, že úrokové sazby se neustále mění. Je tedy vhodné, abychom i během už probíhajícího investování neustále sledovali situaci na trhu a hledali stále lepší způsob zajištění. Měli bychom také vzít v úvahu inflaci a zamyslet se nad možností, že bychom svůj měsíční vklad odpovídajícím způsobem zvyšovali. V souvislosti s inflací bychom také měli mít neustále na paměti, že výše našeho ročního zhodnocení by měla převyšovat roční inflaci.

Doporučení na závěr

Finanční příprava na stáří je bezesporu velmi důležité a aktuální téma. Neměli bychom však zapomenout na jednu zásadní skutečnost. Během produktivního věku bychom měli dbát také na to, abychom své stáří prožili pokud možno již ve vlastním domě či bytě. Náklady na bydlení každým rokem rostou. V případě, že bychom své stáří prožívali v podnájmu, mohou náklady na bydlení převýšit veškeré naše úspory. Naproti tomu bydlení ve vlastním domě či bytě může kromě úspor na nájemném představovat v některých případech i jistou formu zajištění. Pokud by se nám podařilo nemovitost prodat a přestěhovat se do levnější, můžeme takto získané peníze použít na jiné výdaje.

Při volbě způsobu finančního zajištění bychom měli dbát na to, abychom si vytvořili co nejvyšší úsporu do budoucna, ale zároveň bychom neměli výrazně omezovat současný styl života na úkor stáří.

Čím dříve začneme nad svou budoucností uvažovat a přistupovat k této problematice zodpovědně, tím důstojněji prožijeme své stáří.

Seznam tabulek

Tabulka číslo 1: Změna výše důchodu z I. pilíře při účasti ve II. pilíři	20
Tabulka číslo 2.: Srovnání úrokových sazeb na spořicíh účtech u vybraných bank k datu 25. 8. 2014.....	57
Tabulka číslo 3.: Srovnání úrokových sazeb na termínovaných účtech u vybraných bank k 25. 8. 2014.....	58
Tabulka číslo 4.: Zhodnocení vkladu za 35 let kombinací spořicího a termínovaného účtu.....	60
Tabulka číslo 5.: Komparace vybraných metod zajištění.....	72
Tabulka číslo 6.: Výše státního zvýhodnění III. pilíře od ledna 2013 (v Kč)	86

Seznam obrázků

Obrázek číslo 1: Klíčové indikátory penzijního systému České republiky v roce 2008.....	12
Obrázek číslo 2: Předpokládaná změna ve věkové struktuře obyvatelstva.....	14
Obrázek číslo 3: Předpokládaný vývoj schodku I. pilíře za roky 2012 až 2100	15
Obrázek číslo 4: Prodlužování důchodového věku	18
Obrázek číslo 5.: Transformace penzijního připojištění.....	26
Obrázek číslo 6: Schéma průběhu plateb v penzijním systému po důchodové reformě.....	29
Obrázek číslo 7.: Formy zajištění (Dotazník).....	37
Obrázek číslo 8.: Zamýšlené formy zajištění (dotazník).....	38
Obrázek číslo 9.: Jakou částku jste ochotni měsíčně investovat?	39
Obrázek číslo 10.: Průměrná výše důchodu ke konci vybraných roků	44
Obrázek číslo 11.: Poměr starobních důchodů k 31. 12. 2012 podle pohlaví	45
Obrázek číslo 12: Porovnání výhodnosti vstupu do II. pilíře s poklesem důchodu	48
Obrázek číslo 13: Porovnání výhodnosti vstupu do II. pilíře bez poklesu důchodu	48
Obrázek číslo 14.: Seznam 10 nejúspěšnějších fondů za rok 2013	51
Obrázek číslo 15.: Zhodnocení penzijních společností za roky 2008 – 2013	52
Obrázek číslo 16.: Kyvadlo života	62
Obrázek číslo 17.: Rozložení finančních prostředků v produktu Miltipenze	66
Obrázek číslo 18: Roční hrubý reálný výnos soukromých penzijních systémů ve vybraných zemích	84
Obrázek číslo 19: Aktivita penzijních fondů, veřejných fondů a penzijních rezerv v zemích OECD za rok 2009	85
Obrázek číslo 20.: Počty osob pobírající v roce 31. 12. 2012 starobní důchod	90
Obrázek číslo 21.: Sociální příjmy obyvatelstva	91

Seznam použitých zkratk

ČNB Česká národní banka

ČSOB Československá obchodní banka

OECD Organisation for Economic Co-operation and Development

Seznam použité literatury

- ANTOLIN, Pablo. *Pension Fund Performance: OECD Working Papers on Insurance and Private Pensions No. 20*, Paris: OECD publishing, 2008
- CETLOVÁ, Helena, PAVELKA, František a CETL, Alexandr. *Důchodové spoření a doplňkové penzijní spoření*, Praha: VECTOR Certifikace, 2012, ISBN 978-80-250-3308-0
- ČESKÁ POJIŠŤOVNA a. s., *Obchodní příručka České pojišťovny pro pojištění Dynamik*, 2003
- ČESKÁ POJIŠŤOVNA. *Můj Život. Koncept modelace životního pojištění*. [modelace], 2014
- HOBZA, Alexandr. *Evropská unie a hospodářské reformy*. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, ISBN 978-80-7400-122-2
- JANDA, Josef. *Spořit nebo investovat? 1. vydání*, Praha: Grada Publishing, a. s., 2011, ISBN: 978-80-247-3670-9
- JANDA, Josef. *Zajištění na stáří: Jak se co nejlépe připravit na podzim života. 1. vydání*, Praha: Grada Publishing, a. s., 2012, ISBN: 978-80-247-4400-1
- MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ a MINISTERSTVO FINANČÍ. *Důchodová reforma: manuál k důchodové reformě*. Praha. nedatováno (materiál byl zveřejněn 14.1.2013 na webových stránkách MPSV a MF), 23 s.
- MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Důchodová reforma* [leták], nedatováno
- MUSALEM, Alberto a PASQUINI, Ricardo. *Private Pension Systems: Cross-Country Investment Performance*. [Diskusní dokument] The World Bank, 2012
- OECD (2011), *Pensions at a Glance 2011: Retirement-income Systems in OECD and G20 Countries*, OECD Publishing, 2011, ISBN 978-92-64-09628-8
- PENZIJNÍ FOND ČESKÉ POJIŠŤOVNY. *Průvodce penzijní reformou* [leták], nedatováno
- PENZIJNÍ FOND ČESKÉ POJIŠŤOVNY. *Modelování průběhu pojištění* [modelace], nedatováno

- POLOUČEK, Stanislav. a kol. *Peníze, banky, finanční trhy*. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, ISBN 978-80-7400-152-9
- SYROVÝ, Petr. *Jak si spořit na důchod: Zorientujte se v důchodové reformě. 1. vydání*, Praha: Grada Publishing, a. s., 2012, ISBN: 978-80-247-4479-7
- ÚŘAD VLÁDY ČR, MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČR, MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Průvodce důchodovou reformou* [informační brožura], 2013, 8 s.
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Seznam použitých webových stránek

- AIR BANK. *Proč náš spořicí účet.* [online] Praha: Air Bank a. s., 2014, [cit 25.08.2014] Dostupné z: <http://www.airbank.cz/cs/sporici-ucet/proc-sporici-ucet/>
- ASOCIACE PENZIJNÍCH SPOLEČNOSTÍ. *Komentář k ekonomickým výsledkům za 2. čtvrtletí 2014.* [online] Praha: Asociace penzijních společností ČR, 2014, [cit 02.09.2014] Dostupné z: <http://www.apfcr.cz/cs/komentare-dane/komentar-k-vysledkum-za-rok-2014.html>
- CECHL, Pavel. *Druhý pilíř můžeme zrušit. Uvidíme, co nabídne ČSSD, zní z ANO.* [online] Týden.cz, Aktualizace 12.11.2013, [cit 15.09.2014] Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/politika/druhy-pilir-muzeme-zrusit-zalezi-co-nabidne-cssd-zni-z-ano-2011_288707.html#.Uud-WtJNxdg
- CECHL, Pavel. *Šéf penzijních společností: Za krach reformy může Nečasova vláda..* [online] Týden.cz, Aktualizace 18.01.2014, [cit 15.09.2014] Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/byznys/osobni-finance/sef-penzijnich-spolecnosti-za-krach-reformy-muze-necasova-vlada_295266.html#.UueNCtJNxdg
- ČESKÁ ASOCIACE POJIŠŤOVEN. *Vývoj pojistného trhu 1- 3 /2014.* [online] Praha: Česká asociace pojišťoven, 2014, [cit 02.09.2014] Dostupné z: http://www.cap.cz/images/statisticke-udaje/vyvoj-pojisteno-trhu/STAT2014Q2AP20140728_www.pdf
- ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Celkový přehled počtu subjektů ke dni 20.8.2014.* [online] Praha, Česká národní banka, 2014, [cit 20.08.2014] Dostupné z: https://apl.cnb.cz/apljerrsdad/JERRS.WEB24.SUBJECTS_COUNTS_2
- ČESKÁ SPOŘITELNA. *Spoření ČS.* [online] Praha: Česká spořitelna a.s., 2014, [cit 25.08.2014] Dostupné z: http://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/open_product_164.xml
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Gender: Sociální zabezpečení.* [online] Praha: Český statistický úřad, 2014, Aktualizace 25.1.2014, [cit. 10.6.2014] Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/kapitola/gender_soczab

- ČP INVEST. *MultiPENZE spojuje výhody penzijního spoření a investování.* [online] Praha: ČP INVEST investiční společnost, a.s., 2014, [cit 30.09.2014] Dostupné z: <http://www.cpinvest.cz/newsletter/ceska-pojistovna-8b1b6807850dc59f08dfc3417fb87115/clanky/multipenze-spojuje-vyhody-penzijnihosporeni-a-investovani.html>
- ČSOB. *Spořicí produkty.* [online] Praha: Československá obchodní banka, a. s., 2014, [cit 25.08.2014] Dostupné z: <http://www.csob.cz/cz/Lide/Sporeni-a-investovani/sporici-produkty/Stranky/default.aspx>
- FIO BANKA. *Spoření, Fio kont.* [online] Praha: Fio banka, a. s., 2014, [cit 25.08.2014] Dostupné z: <http://www.fio.cz/bankovni-sluzby/sporeni>
- KOMERČNÍ BANKA. *Každodenní spoření.* [online] Praha: Komerční banka, a. s., 2014, [cit 25.08.2014] Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/lide/obcane/sporeni-a-investovani/kazdodenni-sporeni/index.shtml>
- MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Analýza vývoje příjmů a výdajů domácností ČR v roce 2013 a predikce na další období* [online] Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, [cit 22.07.2014] Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/18032/Analyza_2013.pdf
- MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Kalkulačka k důchodové reformě.* [online] Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, [cit 02.04.2014] Dostupné z: http://duchodovakalkulacka.mpsv.cz/www/?rok_narozeni=1990&pokles=1&pohlavi=4&mzda=21500&vynos=2&save=Vypo%C4%8D%C3%ADtat&_form_=calc
- SWISS LIFE SELECT. *Inflaci pokořilo jen 10 nových penzijních fondů.* [online] Brno: Swiss life select, 2014, Aktualizace 13.02.2014, [cit 02.09.2014] Dostupné z: http://www.swisslifeselect.cz/cs/home/servis/media/v_mediich/inflaci-pokorilo-jen-10-novych-penzijnich-fondu.html
- VLKOVÁ, Jitka. *Lidí v druhém pilíři přibývá pomalu. Na účtech mají 38 tisíc korun.* [online] idnes.cz, Aktualizace 04.04.2013, [cit 15.09.2014] Dostupné z: http://ekonomika.idnes.cz/pocet-ucastniku-penzijni-reformy-vazne-f03-/ekonomika.aspx?c=A130404_124752_ekonomika_jvl

Seznam příloh

Příloha A: Roční hrubý reálný výnos soukromých penzijních systémů ve vybraných zemích

Příloha B: Aktivita penzijních fondů, veřejných fondů a penzijních rezerv v zemích OECD za rok 2009

Příloha C: Výše státního zvýhodnění III. pilíře od ledna 2013 (v Kč)

Příloha D: Průzkum

Příloha E: Počty osob pobírající v roce 31. 12. 2012 starobní důchod

Příloha F: Sociální příjmy obyvatelstva

Příloha G: Modelace průběhu pojištění (1%)

Příloha H: Modelace průběhu pojištění (1,5%)

Příloha CH: Modelace průběhu pojištění (2%)

Příloha I: Modelace Můj život (Technická úroková míra)

Příloha J: Modelace Můj život (Vyvážený fond)

Příloha K: Modelace Můj život (Dynamický fond)

Příloha L: Modelace MultiPENZE

Příloha A

Obrázek číslo 18: Roční hrubý reálný výnos soukromých penzijních systémů ve vybraných zemích

Table 8: Real Return Statistics by Country (1990-2007)

Country	Observations	Mean	Median	Std. Dev.	Mean/Std. Dev.	Min	Max	Period
Argentina	13	4	4.6	17.2	0.23	-45.2	19.8	1995-2007
Australia	17	9.4	10.5	5.7	1.65	-4.9	18.9	1990-2006
Bolivia	10	8.8	9.3	5.9	1.49	-2.9	16	1998-2007
Canada	16	6.2	6.7	3.2	1.94	1.9	10.5	1990-2005
Chile	18	8.8	5.6	8.2	1.07	-2.6	29.6	1990-2007
Colombia	13	10.4	11.3	4.3	2.42	0.9	16.4	1995-2007
Costa Rica	7	5.8	6.1	3.9	1.49	-0.7	10.3	2001-2007
Croatia	6	4.1	3.5	2.7	1.52	0.9	9	2002-2007
Czech Republic	11	1.1	0.9	1.6	0.69	-1.2	3.9	1995-2005
Denmark	15	2.2	2.5	1.1	2.00	0	3.8	1990-2004
El Salvador	9	5.7	4.8	4.4	1.30	1.2	14.1	1999-2007
Estonia	4	5.3	6.7	4.5	1.18	-1.3	8.9	2002-2005
Hong Kong	6	4.9	5.4	9.9	0.49	-9.5	19.7	2002-2007
Hungary	10	0.9	-1.3	5.9	0.15	-7.7	10	1998-2007
Israel	6	4.8	5.3	5.3	0.91	-4.7	11.8	1999-2004
Japan	17	3.7	3.7	8.6	0.43	-12.2	21.6	1990-2006
Kazakhstan	6	8.4	6	12.7	0.66	-2.9	32.9	1999-2004
Latvia	5	-1.8	-1.8	4.6	-0.39	-9.2	2.4	2003-2007
Mexico	10	7	6.7	3.8	1.84	1.6	13.1	1998-2007
Netherlands	17	6.2	8.5	8.7	0.71	-10.9	18.6	1990-2006
Peru	14	10.9	11.1	9.6	1.14	-6.7	26.8	1994-2007
Poland	8	8.4	9.3	5.4	1.56	-0.2	14.6	1999-2006
Sweden	16	6.6	7	9.7	0.68	-12.8	19.3	1990-2005
Switzerland	4	5	4.5	5.4	0.93	-0.9	11.9	2004-2007
UK	18	6.3	9	12.2	0.52	-16.4	26.1	1990-2007
United States	15	6.3	7	9.3	0.68	-11.6	17.6	1990-2004
Uruguay	11	14.7	12	12.1	1.21	0.5	40.6	1997-2007
Total	302	6.4	6.3	8.5	0.75	-45.2	40.6	1990-2007

Note: the period covered was selected based on the availability of data.

Zdroj: Musalem, Pasquini, 2012, s. 28

Příloha B

Obrázek číslo 19: Aktivita penzijních fondů, veřejných fondů a penzijních rezerv v zemích OECD za rok 2009

Assets in pension funds and public pension reserve funds in OECD countries, 2009

As a % of GDP and in millions of USD

	Pension funds		Public pension reserve funds			Pension funds		Public pension reserve funds	
	% of GDP	USD	% of GDP	USD		% of GDP	USD	% of GDP	USD
OECD members					OECD members (cont.)				
Australia	82.3	808 224	5.9	51 629	Norway ⁷	7.3	27 852	5.0	18 963
Austria	4.9	18 987	n.a.	n.a.	Poland	13.5	58 143	0.5	2 343
Belgium ¹	3.3	16 677	5.0	23 480	Portugal	13.4	30 441	5.7	13 068
Canada	62.9	806 350	8.5	108 627	Slovak Republic ¹	4.7	4 640	n.a.	n.a.
Chile	65.1	106 596	2.1	3 420.8	Slovenia	2.6	1 266	n.a.	n.a.
Czech Republic	6.0	11 332	n.a.	n.a.	Spain	8.1	118 056	5.7	83 387
Denmark ²	43.3	133 980	n.a.	n.a.	Sweden ^{1, 8}	7.4	35 307	27.2	108 785
Estonia	6.9	1 371	n.a.	n.a.	Switzerland ¹	101.2	496 957	n.a.	n.a.
Finland	76.8	182 286	n.a.	n.a.	Turkey	2.3	14 017	n.a.	n.a.
France ^{1, 3}	0.8	21 930	4.3	118 669	United Kingdom ⁹	73.0	1 589 409	n.a.	n.a.
Germany ⁴	5.2	173 810	n.a.	n.a.	United States	67.6	9 583 968	17.9	2 540 348
Greece	0.0	63	n.a.	n.a.	OECD34	67.6	16 777 792	19.6	4 642 111
Hungary	13.1	16 886	n.a.	n.a.	Other major economies				
Iceland	118.3	14 351	n.a.	n.a.	Argentina ¹⁰	11.5	30 105	n.a.	n.a.
Ireland	44.1	100 278	13.7	31 049	Brazil ¹⁰	17.1	224 218	n.a.	n.a.
Israel	46.9	95 257	n.a.	n.a.	EU27	..	..	n.a.	n.a.
Italy	4.1	86 818	n.a.	n.a.	China ¹⁰	0.6	19 980	n.a.	n.a.
Japan ⁵	25.2	1 042 770	25.8	1 308 704	India	5.4	61 971	n.a.	n.a.
Korea	2.2	29 632	26.1	217 768	Indonesia	2.2	9 614	n.a.	n.a.
Luxembourg	2.2	1 171	n.a.	n.a.	Russian Federation ¹¹	1.5	14 987	n.a.	n.a.
Mexico	7.5	107 135	0.3	3 605	Saudi Arabia	..	..	n.a.	n.a.
Netherlands	129.8	1 028 077	n.a.	n.a.	South Africa ¹⁰	58.4	165 630	n.a.	n.a.
New Zealand ⁶	11.8	13 755	7.1	8 265					

Zdroj: OECD, 2011, s. 179

Příloha C

Tabulka číslo 6.: Výše státního zvýhodnění III. pilíře od ledna 2013 (v Kč)

Měsíční příspěvek klienta	100	200	300	400	500	600	1000	1 500	2 000
Měsíční státní příspěvek	-	-	90	110	130	150	230	230	230
Roční sleva na dani z příjmu	-	-	-	-	-	-	-	900	1800
Celkové roční zvýhodnění ze strany státu	-	-	1 080	1 320	1 560	1 800	2 760	3 660	4 560

Zdroj: vlastní zpracování, 2014, podle Penzijní fond České pojišťovny

Příloha D

1. Jaké je vaše pohlaví?

- Muž
- Žena

2. Kolik je Vám let?

- 15 – 26
- 26 – 30
- 30 – 40
- 40 – 50
- 50 a více

3. Jaké je Vaše nejvyšší ukončené vzdělání?

- Základní
- Vyučen(a)
- Středoškolské s maturitou
- Vyšší odborná škola
- Vysokoškolské

4. Zajímáte se o dění v oblasti důchodové reformy?

- Ano, aktivně si hledám informace
- Ano, informace mě zajímají, ale aktivně je nehledám
- Ne

5. Myslíte si, že jste o důchodové reformě dostatečně informováni?

- Ano, mám o situaci přehled
- Ano, ale uvítal(a) bych další informace
- Ne, mám málo informací a uvítal(a) bych další
- Ne, o důchodovou reformu se nezajímám
- Vlastní odpověď:

6. Odkud pochází nejčastěji Vaše informace o důchodové reformě?

Zvolte alespoň jednu možnost.

- Internet
- Televize
- Tisk
- Zaměstnání, škola
- Státní instituce – úřady, ministerstvo
- Nemám informace o důchodové reformě
- Vlastní odpověď:

7. Považujete II. pilíř za atraktivní?

- Ano, již jsem vstoupil (nebo o vstupu uvažuji)
- Stále se rozmýšlím a hledám nové informace
- Ne, přijde mi nevýhodný nebo pro mne nevhodný

8. Zabezpečujete se v současné době dobrovolně na stáří?

- Ano
- Ne

10. Chcete se do budoucna zajišťovat individuálně na důchod?

- Ano
- Ne, věřím I. pilíři (penzi od státu)

11. Jakým způsobem se chcete zajistit?

- Soukromé spoření
  - Vstoupit do II. pilíře
  - Vstoupit do III. pilíře – smlouva s penzijní společností (dříve nazýváno Penzijním fondem)
  - Kapitálové spoření u životního pojištění
  - Investice do nemovitostí
  - Vlastní odpověď:
- (za předpokladu, že máte pevné pracovní místo)

12. Jakou částku jste ochotni měsíčně investovat?

Uveďte částku zaokrouhlenou na 100

(kladné číslo)

(Za předpokladu, že budete mít zajištěné vlastní bydlení).

13. Jaký měsíční důchod byste jednou ve stáří minimálně očekávali?

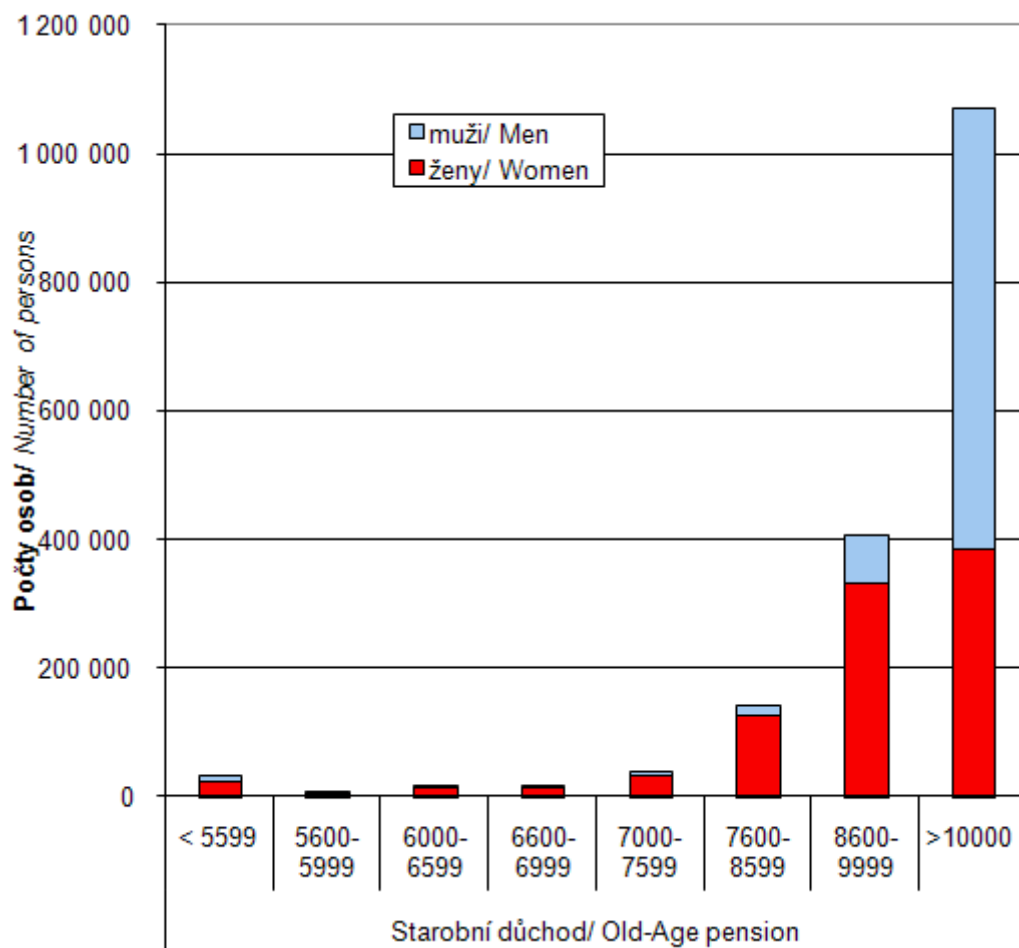
uveďte částku zaokrouhlenou na 100

(kladné číslo)

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Příloha E

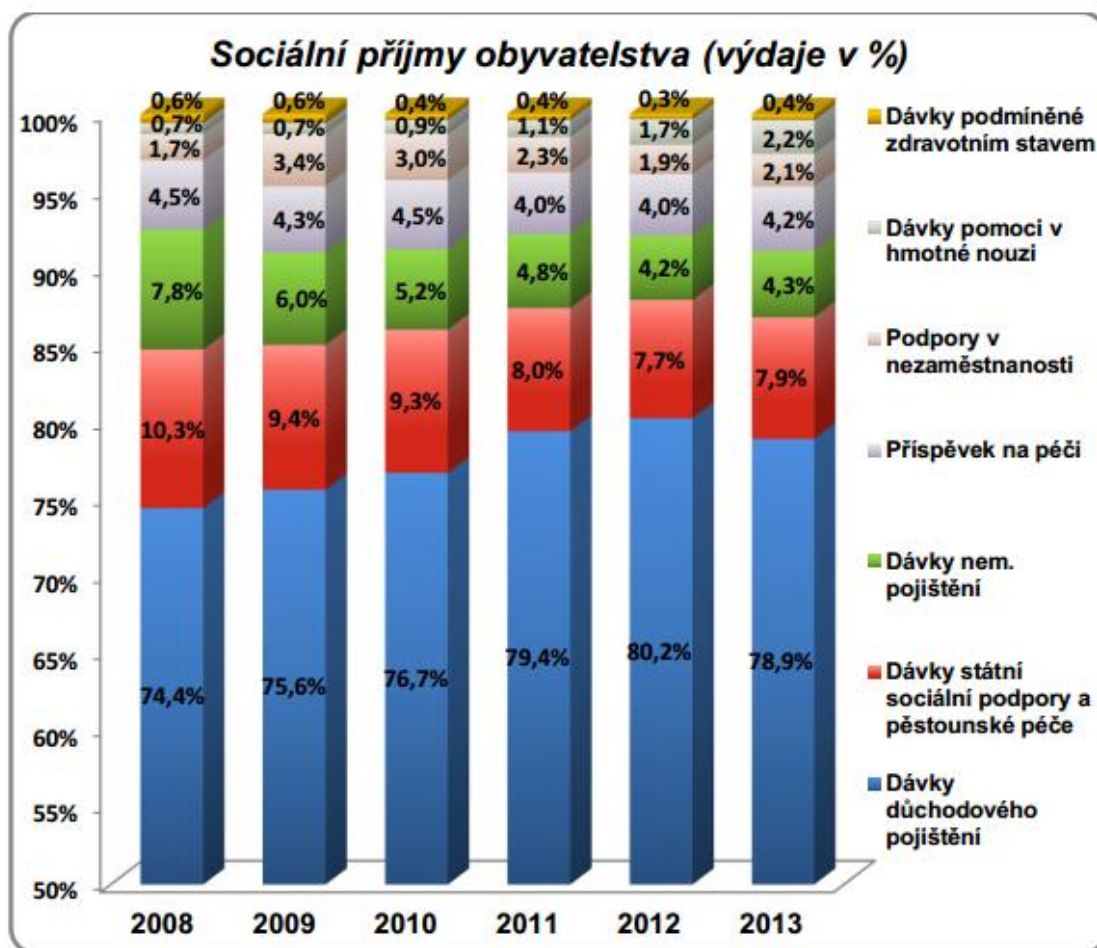
Obrázek číslo 20.: Počty osob pobírající v roce 31. 12. 2012 starobní důchod

Zdroj: www.czso.cz, 2014

Příloha F

Obrázek číslo 21.: Sociální příjmy obyvatelstva

Zdroj: Ministerstvo financí a sociálních věcí, 2014

MODELOVÁNÍ PRŮBĚHU POJIŠTĚNÍ

Základní údaje

Účastník penzijního připojištění:

Příjmení a jméno :	Černá Marie
Rodné číslo :	905101
Vstupní věk :	24 let
Počátek penzijního připojištění:	1.10. 2014
Nárok na výplatu starobní penze:	v 60 letech

Příspěvky:

Celková jednotlivá platba příspěvku:	1 000 Kč
Frekvence placení:	12 x ročně

Daňové zvýhodnění

Roční odpočet daňového základu z příspěvku klienta	6 000 Kč
--	-----------------

Účastník připojištění (OSVČ i zaměstnanec) si může odečíst od základu daně z příjmu příspěvky na penzijní pojištění, které zaplatil ve zdaňovacím období a které převyšují roční příspěvek 6 000,- Kč, **maximálně však 12 000 Kč ročně**.

Starobní penze

Výplata ve věku: **60 let**. Doba trvání smlouvy o penzijním připojištění: **36 let**.

Celkový měsíční příspěvek na starobní penzi: **1 000 Kč**. Příspěvek placen **12 x ročně**.

Jednotlivá platba příspěvku na starobní penzi:	1 000 Kč
Příspěvky účastníka za dobu trvání smlouvy o penzijním připojištění:	432 000 Kč
Příspěvky státu za dobu trvání smlouvy o penzijním připojištění:	99 360 Kč
Příspěvky celkem za dobu trvání smlouvy o penzijním připojištění:	531 360 Kč

Stav účtu při ukončení smlouvy o penzijním připojištění:

V případě investičního zhodnocení prostředků:	1,00 %
Příspěvky klienta + státní příspěvek + zhodnocení:	639 055 Kč

Bude vyplacena penze:

Bud' jednorázová výplata:	639 055 Kč
Nebo doživotní starobní penze v roční výši:	27 693 Kč

Doživotní starobní penze může být vyplácena také pololetně (**13 946 Kč**) nebo čtvrtletně (**6 923 Kč**) nebo měsíčně (**2 308 Kč**).

Na starobní penzi je nárok **od 60 let věku nebo při přiznání starobního důchodu**, pokud jsou zaplacený příspěvky alespoň za **60 měsíců**. Příspěvky lze platit déle a nadále jsou poskytovány státní příspěvky a podíly na výnosech. V případě výplaty **doživotní penze** je možností vyplacení první vyšší splátky splátky až do výše 30% všech finančních prostředků na účtu klienta. Uvedená výše vyplácené penze odpovídá prvnímu roku vyplácení prostředků. Pravidelně vyplácená penze je nadále zvyšována o výnos fondu, (minimálně 3%).

Zhodnocení finančních prostředků na účtu klienta je zdaněno 15%. Zbývající část penzí (odpovídající příspěvkům účastníka, příspěvkům zaměstnavatele a státním příspěvkům) se **nezdaňuje**.

Uvedené hodnoty jsou modelovým příkladem vývoje penzijního připojištění, za předpokladu dosažení stanoveného výnosu ze vkladů a vývoje indexu spotřebitelských cen. Tento modelový příklad není součástí smlouvy a nezavazuje Penzijní fond České pojišťovny a.s. k žádnému plnění.

K penzijnímu pojištění je možno sjednat výhodné úrazové pojištění.

Příloha H

MODELOVÁNÍ PRŮBĚHU POJIŠTĚNÍ

Základní údaje

Účastník penzijního připojištění:

Příjmení a jméno : **Černá Marie**
Rodné číslo : **905101**
Vstupní věk : **24 let**
Počátek penzijního připojištění: **1.10. 2014**
Nárok na výplatu starobní penze: **v 60 letech**

Příspěvky:

Celková jednotlivá platba příspěvku: **1 000 Kč**
Frekvence placení: **12 x ročně**

Daňové zvýhodnění

Roční odpočet daňového základu z příspěvku klienta **6 000 Kč**
Účastník připojištění (OSVČ i zaměstnanec) si může odečíst od základu daně z příjmu příspěvky na penzijní pojištění, které zaplatil ve zdaňovacím období a které převyšují roční příspěvek 6 000,- Kč, **maximálně však 12 000 Kč ročně.**

Starobní penze

Výplata ve věku: **60 let**. Doba trvání smlouvy o penzijním připojištění: **36 let**.

Celkový měsíční příspěvek na starobní penzi: **1 000 Kč**. Příspěvek placen **12 x ročně**.

Jednotlivá platba příspěvku na starobní penzi:

1 000 Kč

Příspěvky účastníka za dobu trvání smlouvy o penzijním připojištění:

432 000 Kč

Příspěvky státu za dobu trvání smlouvy o penzijním připojištění:

99 360 Kč

Příspěvky celkem za dobu trvání smlouvy o penzijním připojištění:

531 360 Kč

Stav účtu při ukončení smlouvy o penzijním připojištění:

1,50 %

V případě investičního zhodnocení prostředků:

Příspěvky klienta + státní příspěvek + zhodnocení:

703 124 Kč

Bude vyplacena penze:

Buď jednorázová výplata:

703 124 Kč

Nebo doživotní starobní penze v roční výši:

30 470 Kč

Doživotní starobní penze může být vyplácena také pololetně (**15 245 Kč**) nebo čtvrtletně (**7 616 Kč**) nebo měsíčně (**2 539 Kč**).

Na starobní penzi je nárok **od 60 let věku nebo při přiznání starobního důchodu**, pokud jsou zaplacený příspěvky alespoň za **60 měsíců**. Příspěvky lze platit déle a nadále jsou poskytovány státní příspěvky a podíly na výnosech. V případě výplaty **doživotní penze** je možností vyplacení první vyšší splátky splátky až do výše 30% všech finančních prostředků na účtu klienta. Uvedená výše vyplácené penze odpovídá prvnímu roku vyplácení prostředků. Pravidelně vyplácená penze je nadále zvyšována o výnos fondu, (minimálně 3%).

Zhodnocení finančních prostředků na účtu klienta je zdaněno 15%. Zbývající část penzí (odpovídající příspěvkům účastníka, příspěvkům zaměstnavatele a státním příspěvkům) se **nezdaňuje**.

Uvedené hodnoty jsou modelovým příkladem vývoje penzijního připojištění, za předpokladu dosažení stanoveného výnosu ze vkladů a vývoje indexu spotřebitelských cen. Tento modelový příklad není součástí smlouvy a nezavazuje Penzijní fond České pojišťovny a.s. k žádnému plnění.

K penzijnímu pojištění je možno sjednat výhodné úrazové pojištění.

Příloha CH

MODELOVÁNÍ PRŮBĚHU POJIŠTĚNÍ

Základní údaje

Účastník penzijního připojištění:

Příjmení a jméno : **Černá Marie**
Rodné číslo : **905101**
Vstupní věk : **24 let**
Počátek penzijního připojištění: **1.10. 2014**
Nárok na výplatu starobní penze: **v 60 letech**

Příspěvky:

Celková jednotlivá platba příspěvku: **1 000 Kč**
Frekvence placení: **12 x ročně**

Daňové zvýhodnění

Roční odpočet daňového základu z příspěvku klienta **6 000 Kč**
Účastník připojištění (OSVČ i zaměstnanec) si může odečíst od základu daně z příjmu příspěvky na penzijní pojištění, které zaplatil ve zdaňovacím období a které převyšují roční příspěvek 6 000,- Kč, **maximálně však 12 000 Kč ročně.**

Starobní penze

Výplata ve věku: **60 let**. Doba trvání smlouvy o penzijním připojištění: **36 let**.

Celkový měsíční příspěvek na starobní penzi: **1 000 Kč**. Příspěvek placen **12 x ročně**.

Jednotlivá platba příspěvku na starobní penzi: **1 000 Kč**

Příspěvky účastníka za dobu trvání smlouvy o penzijním připojištění: **432 000 Kč**

Příspěvky státu za dobu trvání smlouvy o penzijním připojištění: **99 360 Kč**

Příspěvky celkem za dobu trvání smlouvy o penzijním připojištění: 531 360 Kč

Stav účtu při ukončení smlouvy o penzijním připojištění:

V případě investičního zhodnocení prostředků: **2,00 %**

Příspěvky klienta + státní příspěvek + zhodnocení: **775 248 Kč**

Bude vyplacena penze:

Buď jednorázová výplata: **775 248 Kč**

Nebo doživotní starobní penze v roční výši: **33 595 Kč**

Doživotní starobní penze může být vyplácena také pololetně (**16 797 Kč**) nebo čtvrtletně (**8 399 Kč**) nebo měsíčně (**2 800 Kč**).

Na starobní penzi je nárok **od 60 let věku nebo při přiznání starobního důchodu**, pokud jsou zaplacený příspěvky alespoň za **60 měsíců**. Příspěvky lze platit děle a nadále jsou poskytovány státní příspěvky a podíly na výnosech. V případě výplaty **doživotní penze** je možností vyplacení první vyšší splátky splátky až do výše 30% všech finančních prostředků na účtu klienta. Uvedená výše vyplácené penze odpovídá prvnímu roku vyplácení prostředků. Pravidelně vyplácená penze je nadále zvyšována o výnos fondu, (minimálně 3%).

Zhodnocení finančních prostředků na účtu klienta je zdaněno 15%. Zbývající část penzí (odpovídající příspěvkům účastníka, příspěvkům zaměstnavatele a státním příspěvkům) se **nezdaňuje**.

Uvedené hodnoty jsou modelovým příkladem vývoje penzijního připojištění, za předpokladu dosažení stanoveného výnosu ze vkladů a vývoje indexu spotřebitelských cen. Tento modelový příklad není součástí smlouvy a nezavazuje Penzijní fond České pojišťovny a.s. k žádnému plnění.

K penzijnímu pojištění je možno sjednat výhodné úrazové pojištění.

Příloha I

Můj život Koncept modelace životního pojištění

Zástupce České pojišťovny

Jméno a příjmení:

Telefon:

Adresa:

E-mail:

Zájemci o pojištění:

Marie Černá

narozena 6.1.1990

Pojistník / 1. pojištěný

V průběhu pojištění je možné měnit pojištěné osoby (s výjimkou 1. pojištěného), stejně jako změny rozsahu sjednaných pojištění.

Pojistná doba: **36 let**

Přehled navrhaných pojištění

krátkodobý dopad

dlouhodobý dopad

úmrtí

asistence

Potřeba / Pojištění	Varianta	Částka	Snížení částky ve věku	Částka po snížení	Konec pojištění ve věku ¹⁾	Průměrné rizikové pojistné ²⁾
Marie Černá (1. pojištěný dospělý)						
Smrt pevná PČ	Součet	10 000 Kč			60 let	3 Kč

¹⁾ Konec pojištění je ve věku pojištěného, tj. v kalendářním roce, ve kterém tohoto věku dosáhne

Pojistné a modelace dožití

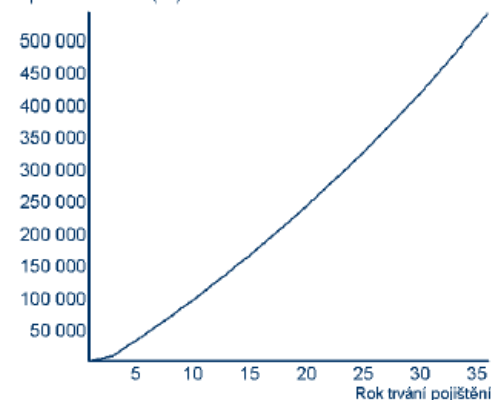
Celkové lhůtní (běžné) pojistné před slevou včetně nákladů	1 000 Kč
Celkové lhůtní (běžné) pojistné po slevách	1 000 Kč
Předpokládaná výše daňového odpočtu v kalendářním roce ⁴⁾	12 000 Kč
Předpokládaná výše plnění v případě dožití se konce smlouvy ³⁾	543 207 Kč
Předpokládaná výše bonusu v případě dožití se konce smlouvy	0 Kč

Alokace pojistného na investice

Fond	Alokace pojistného		Předpokládané zhodnocení
	Běžné pojistné	Mimořádné pojistné	
TÚM	100 %	0 %	--
VÚM	0 %	100 %	--

Modelace vývoje kapitálové hodnoty

Kapitálová hodnota (Kč)

Informace o současném zhodnocení stávajících fondů najdete na webu www.Ceskapojistovna.cz. U investic do vnitřních fondů nese inv. riziko pojištěný. Hodnota podílových jednotek v čase kolísá. Předpokládané zhodnocení není zaručeno.

²⁾ Průměrné rizikové (lhůtní) pojistné je konstantní rizikové pojistné po slevě za sjednané pojištění zprůměrované na dobu, na kterou bylo pojištění sjednáno. Hodnota průměrného rizikového (lhůtního) pojistného zohledňuje technickou úrokovou míru, která je garantována. Jedná se o část běžného pojistného za toto příslušné pojištění.

³⁾ Uvedená částka k výplatě při dožití smlouvy vychází z aktuální tabulky MODELOVÉHO VÝVOJE SMLOUVY V ČASE a jejich předpokladů. Konečná částka se bude lišit podle případných změn v průběhu pojistné smlouvy a skutečného zhodnocení zvolených investic.

⁴⁾ Možná úspora na dani z příjmu po dobu trvání smlouvy platí při zachování současných daňových předpisů.

Výčet fondů
 FPT - Konzervativní otevřený podílový fond
 FKD - Fond korporátních dluhopisů
 FGZ - Fond globálních značek
 FNA - Fond nemovitostních akcií
 FRE - Fond ropného a energetického průmyslu
 FZL - Zlatý fond
VFF - Vyvážený fond fondů
DFF - Dynamický fond fondů
 FFB - Fond farmacie a biotechnologie
 FZP - Fond živé planety

FSM - Smíšený fond
 FNE - Fond nových ekonomik
 TUM - Kapitálová hodnota s garantovanou technickou úrokovou mírou
 VUM - Kapitálová hodnota s vyhlášenou úrokovou mírou

> Popis pojištění

Marie Černá - 1. pojištěný dospělý

Zajištění rodiny nebo úvěru pro případ smrti

Pro případ smrti (ČP)

Pojištění s pevnou pojistnou částkou

10 000 Kč vyplatí pojistitel v případě smrti pojištěného z jakýchkoliv příčin sjednanou **pevnou pojistnou částku**
 Vyplácí se **Součet pojistné částky a kapitálové hodnoty** pojištění.

Pojistná částka (Kč)

10 000

Podrobnější podmínky pojistného plnění včetně případných limitů a výluk jsou uvedeny v předmluvních informacích a pojistných podmínkách, které jsou součástí pojistné smlouvy

Grafy vývoje pojistné částky

Modelovaný vývoj pojištění v čase

Rok trvání pojištění	Lhůtní (běžné) pojistné	Náklady ⁵⁾ měsíčně	Rizikové pojistné ⁶⁾ měsíčně	Určeno k investování měsíčně	Změna v rozkladu pojistného ⁷⁾	Kapitálová hodnota (ke konci pojistného roku)	Věrovní bonus ⁸⁾	Maximální mimořádný výběr ⁹⁾ (ke konci pojistného roku)	Odkupné (ke konci pojistného roku)
1	1 000 Kč	667 Kč	2 Kč	331 Kč	0 Kč	4 011 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
2	1 000 Kč	667 Kč	2 Kč	331 Kč	0 Kč	8 096 Kč	0 Kč	0 Kč	518 Kč
3	1 000 Kč	667 Kč	2 Kč	331 Kč	0 Kč	12 259 Kč	0 Kč	11 801 Kč	11 891 Kč
4	1 000 Kč	50 Kč	1 Kč	947 Kč	2 Kč	23 973 Kč	0 Kč	23 515 Kč	23 254 Kč
5	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	35 909 Kč	0 Kč	35 451 Kč	34 832 Kč
6	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	48 072 Kč	0 Kč	47 614 Kč	46 630 Kč
7	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	60 465 Kč	0 Kč	60 007 Kč	58 651 Kč
8	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	73 094 Kč	0 Kč	72 636 Kč	70 901 Kč
9	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	85 962 Kč	0 Kč	85 504 Kč	83 383 Kč
10	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	99 075 Kč	0 Kč	98 617 Kč	96 103 Kč
11	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	112 438 Kč	0 Kč	111 980 Kč	109 065 Kč
12	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	126 054 Kč	0 Kč	125 596 Kč	122 273 Kč
13	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	139 929 Kč	0 Kč	139 469 Kč	135 731 Kč
14	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	154 064 Kč	0 Kč	153 604 Kč	149 442 Kč
15	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	168 467 Kč	0 Kč	168 007 Kč	163 413 Kč
16	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	183 144 Kč	0 Kč	182 683 Kč	177 650 Kč
17	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	198 097 Kč	0 Kč	197 635 Kč	192 154 Kč
18	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	213 333 Kč	0 Kč	212 870 Kč	206 933 Kč
19	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	228 856 Kč	0 Kč	228 392 Kč	221 990 Kč
20	1 000 Kč	50 Kč	3 Kč	947 Kč	0 Kč	244 672 Kč	0 Kč	244 209 Kč	237 332 Kč
21	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	260 791 Kč	0 Kč	260 327 Kč	252 967 Kč

22	1 000 Kč	50 Kč	3 Kč	947 Kč	0 Kč	277 214 Kč	0 Kč	276 748 Kč	268 897 Kč
23	1 000 Kč	50 Kč	3 Kč	947 Kč	0 Kč	293 946 Kč	0 Kč	293 478 Kč	285 127 Kč
24	1 000 Kč	50 Kč	3 Kč	947 Kč	0 Kč	310 992 Kč	0 Kč	310 523 Kč	301 663 Kč
25	1 000 Kč	50 Kč	3 Kč	947 Kč	0 Kč	328 359 Kč	0 Kč	327 891 Kč	318 508 Kč
26	1 000 Kč	50 Kč	3 Kč	947 Kč	0 Kč	346 058 Kč	0 Kč	345 589 Kč	335 676 Kč
27	1 000 Kč	50 Kč	3 Kč	947 Kč	0 Kč	364 090 Kč	0 Kč	363 619 Kč	353 168 Kč
28	1 000 Kč	50 Kč	4 Kč	947 Kč	-1 Kč	382 462 Kč	0 Kč	381 988 Kč	370 988 Kč
29	1 000 Kč	50 Kč	4 Kč	947 Kč	-1 Kč	401 178 Kč	0 Kč	400 702 Kč	389 142 Kč
30	1 000 Kč	50 Kč	4 Kč	947 Kč	-1 Kč	420 245 Kč	0 Kč	419 767 Kč	407 638 Kč
31	1 000 Kč	50 Kč	5 Kč	947 Kč	-2 Kč	439 669 Kč	0 Kč	439 188 Kč	426 479 Kč
32	1 000 Kč	50 Kč	5 Kč	947 Kč	-2 Kč	459 456 Kč	0 Kč	458 971 Kč	445 672 Kč
33	1 000 Kč	50 Kč	6 Kč	947 Kč	-3 Kč	479 611 Kč	0 Kč	479 123 Kč	465 223 Kč
34	1 000 Kč	50 Kč	7 Kč	947 Kč	-4 Kč	500 142 Kč	0 Kč	499 649 Kč	485 138 Kč
35	1 000 Kč	50 Kč	7 Kč	947 Kč	-4 Kč	521 054 Kč	0 Kč	520 557 Kč	505 423 Kč
36	1 000 Kč	50 Kč	8 Kč	947 Kč	-5 Kč	543 207 Kč	0 Kč	542 206 Kč	526 085 Kč

Vysvětlivky k pojmům uvedených v tabulce

- ²⁾ **Náklady** - zahrnují počáteční a správní náklady k příslušné pojistné smlouvě. Vývoj splátek v jednotlivých letech pojištění je uveden v tabulce.
Počáteční náklady jsou náklady spojené s uzavřením pojistné smlouvy (např. provize pojišťovacího zprostředkovatele, náklady na zavedení smlouvy do provozního systému, tiskopisy, oceňování zdravotního stavu pojištěných, propagaci nového produktu). Kapitálová hodnota pojištění je v prvních letech trvání smlouvy snižována o splátku počátečních nákladů.
Správní náklady jsou náklady spojené se správou pojistné smlouvy (např. náklady na likvidaci pojistných událostí, propagaci a administrativu, inkasní náklady). Kapitálová hodnota pojistné smlouvy je snižována o splátku správních nákladů po celou dobu trvání pojištění.
- ³⁾ **Rizikové pojistné** - je rizikové pojistné po slevě o které pojistitel snižuje (od data počátku pojištění první den každého zúčtovacího období) kapitálovou hodnotu pojištění za sjednaná životní pojištění a průměrné rizikové pojistné po slevě za další sjednaná pojištění). Rizikové pojistné za životní pojištění se s rostoucím věkem zvyšuje. Ke změně rizikového pojistného za životní pojištění dochází pravidelně každý pojistný rok vždy ve výroční den pojištění. Ke změně rizikového pojistného za další sjednaná pojištění dochází při změnách ukončení pojištění dohodnutých v pojistné smlouvě vždy ve výroční den pojištění. Celkové lhůtní (běžné) pojistné se nemění.
- ⁴⁾ **Změna v rozkladu pojistného** - běžné (lhůtní) pojistné po slevě se rozděluje na část pojistného určeného k úhradě rizikového pojistného za sjednaná pojištění („riziková složka“), na část pojistného určeného k úhradě počátečních a správních nákladů („nákladová složka“) a část pojistného určeného k investování. Poměr těchto 3 složek se v průběhu trvání pojištění mění. Při určitém nastavení sjednaných pojištění (pojistných částek, změn pojištění atd.) může riziková i nákladová složka v prvních letech pojištění převyšovat hodnotu průměrného rizikového pojistného. Zároveň dochází zejména v první polovině doby pojištění k tvorbě rezervy pojistného životních pojištění. V takovém případě je výše pojistného určeného na investice v prvních letech pojištění nízká až nulová a změna v rozkladu pojistného může být záporná. V průběhu pojištění dochází ke splacení počátečních nákladů, výše pojistného na investice se tím zvyšuje. V posledních letech pojištění může být změna v rozkladu pojistného též záporná, neboť dochází k čerpání rezervy na rizikové pojistné vytvořené v předchozích letech. Klient platí běžné pojistné stále ve stejné částce, i když rizikové pojistné je vyšší.
- ⁵⁾ **Věrnostní bonus** - nárok na výplatu věrnostního bonusu je v případě dožití se konce pojistné smlouvy a v případě smrti pojištěného. V případě odkupného se věrnostní bonus nevyplácí.
- ⁶⁾ **Maximální výběr** je možný pouze do výše hodnoty odkupného.

Kapitálová hodnota celkem udává:

- zaplacené pojistné
- snižené o rizikové pojistné a splátky počátečních a správních nákladů
- a zvýšené o zhodnocení ve formě garantované technické úrokové míry, vyhlášené úrokové míry a změnu hodnoty investice do vnitřních fondů ke konci daného roku trvání pojištění.

Hodnota v posledním roce trvání smlouvy pak odpovídá očekávanému pojistnému plnění při dožití.

Uvedené hodnoty jsou **modelovým příkladem** vývoje pojištění a odkupného za předpokladu řádně placeného pojistného v dohodnuté výši za dohodnutá pojištění období, konstantního vývoje cen podílových jednotek fondů a dále za předpokladu, že nedojde ke změně parametrů pojištění. **Předpokládané zhodnocení vnitřních fondů není zaručeno.** Z tohoto důvodu modelace průběhu kapitálové hodnoty a odkupného není závazná. Stejně tak minulá výkonnost fondů nezaručuje stejnou výkonnost v budoucím období.

Princip **investování do vnitřních fondů** (zejména akciových a dynamických) spočívá v tom, že zatímco v krátkém období ceny výrazně kolísají nahoru a dolů, v dlouhém období zpravidla přináší investorům větší zisky než konzervativní investice (například do garantované technické úrokové míry). **Možnost vyššího výnosu ovšem v sobě skrývá i vyšší riziko** (především není zaručena návratnost investice).

Aktuální ceny podílových jednotek a ostatní podrobnější informace najdete na www.ceskapojistovna.cz.

Běžné placené pojistné umístěné do **kapitálové hodnoty s garantovanou technickou úrokovou mírou** je zhodnocováno úrokovou mírou, která je garantovaná po celou dobu trvání pojištění.

Běžné nebo mimořádné pojistné umístěné do **kapitálové hodnoty s vyhlášenou úrokovou mírou** je zhodnocováno prostřednictvím vyhlášené úrokové míry, kterou vyhláší ČP a.s. a která se v průběhu trvání pojištění může měnit. Její aktuální výše je uvedena na www.ceskapojistovna.cz.

Hodnota odkupného odpovídá kapitálové hodnotě ke konci daného roku trvání pojištění snížené dle pravidel pro výpočet odkupného popsanych v Informacích před uzavřením pojistné smlouvy. Tato hodnota udává výši jednorázového vyrovnání, které vyplácí pojistitel pojištěnímu v případě předčasného ukončení smlouvy.

Při výplatě pojistného plnění (v případě dožití a v případě odkupného) a při mimořádném výběru bude uplatněna srážková daň v souladu se zákonem o daních z příjmů č. 586/1992 Sb. Tato daň není v tabulce zohledněna.

Indexace je volitelné zvyšování pojistného a zároveň sjednaných pojistných částek i očekávané výplaty na konci pojištění, ke kterému dochází 1x ročně s ohledem na inflaci a další ukazatele. Smyslem je zachovat hodnotu vašeho pojištění. V ýhodou je, že k zvyšování pojistného a pojistných částek dochází bez zkoumání zdravotního stavu.

Příloha J

Můj život Koncept modelace životního pojištění

Zástupce České pojišťovny

Jméno a příjmení:

Telefon:

Adresa:

E-mail:

Zájemci o pojištění:

Marie Černá

narozena 6.1.1990

Pojistník / 1.pojištěný

V průběhu pojištění je možné měnit pojištěné osoby (s výjimkou 1.pojištěného), stejně jako změny rozsahu sjednaných pojištění.

Pojistná doba: **36 let**

Přehled navrhovaných pojištění

krátkodobý dopad

dlouhodobý dopad

úmrtí

asistence

Potřeba / Pojištění	Varianta	Částka	Snížení částky ve věku	Částka po snížení	Konec pojištění ve věku ¹⁾	Průměrné rizikové pojistné ²⁾
Marie Černá (1. pojištěný dospělý)						
† Smrt pevná PČ	Součet	10 000 Kč			60 let	3 Kč

¹⁾ Konec pojištění je ve věku pojištěného, tj. v kalendářním roce, ve kterém tohoto věku dosáhne

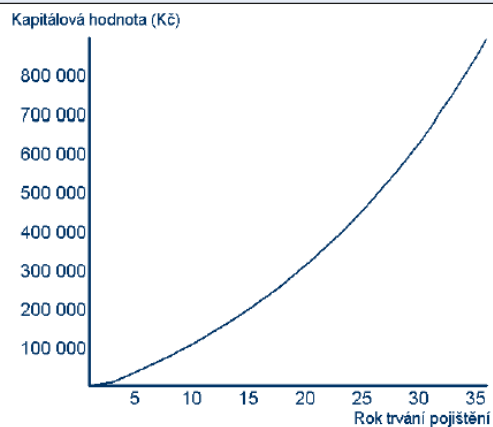
Pojistné a modelace dožití

Celkové lhůtní (běžné) pojistné před slevou včetně nákladů	1 000 Kč
Celkové lhůtní (běžné) pojistné po slevách	1 000 Kč
Předpokládaná výše daňového odpočtu v kalendářním roce ⁴⁾	12 000 Kč
Předpokládaná výše plnění v případě dožití se konce smlouvy ³⁾	898 248 Kč
Předpokládaná výše bonusu v případě dožití se konce smlouvy	0 Kč

Alokace pojistného na investice

Fond	Alokace pojistného		Předpokládané zhodnocení
	Běžné pojistné	Mimořádné pojistné	
VÚM	0 %	100 %	–
VFF	100 %	0 %	4,50 % ročně

Modelace vývoje kapitálové hodnoty

Informace o současném zhodnocení stávajících fondů najdete na webu www.Ceskapojistovna.cz. U investic do vnitřních fondů nese inv. riziko pojištník. Hodnota podílových jednotek v čase kolísá. Předpokládané zhodnocení není zaručeno.

²⁾ Průměrné rizikové (lhůtní) pojistné je konstantní rizikové pojistné po slevě za sjednané pojištění zprůměrované na dobu, na kterou bylo pojištění sjednáno. Hodnota průměrného rizikového (lhůtního) pojistného zohledňuje technickou úrokovou míru, která je garantována. Jedná se o část běžného pojistného za toto příslušné pojištění.

³⁾ Uvedená částka k výplatě při dožití smlouvy vychází z aktuální tabulky MODELOVÉHO VÝVOJE SMLOUVY V ČASE a jejich předpokladů. Konečná částka se bude lišit podle případných změn v průběhu pojistné smlouvy a skutečného zhodnocení zvolených investic.

⁴⁾ Možná úspora na dani z příjmu po dobu trvání smlouvy platí při zachování současných daňových předpisů.

Výčet fondů

- FPT - Konzervativní otevřený podílový fond
- FKD - Fond korporátních dluhopisů
- FGZ - Fond globálních značek
- FNA - Fond nemovitostních akcií
- FRE - Fond ropného a energetického průmyslu
- FZL - Zlatý fond
- VFF - Vyvážený fond fondů
- DFF - Dynamický fond fondů
- FFB - Fond farmacie a biotechnologie
- FZP - Fond živé planety

- FSM - Smíšený fond
- FNE - Fond nových ekonomik
- TÚM - Kapitálová hodnota s garantovanou technickou úrokovou mírou
- VÚM - Kapitálová hodnota s vyhlášenou úrokovou mírou

> Popis pojištění

Marie Černá - 1. pojištěný dospělý

Zajištění rodiny nebo úvěru pro případ smrti

Pro případ smrti (ČP)

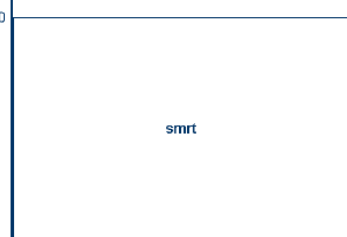
Pojištění s pevnou pojistnou částkou

10 000 Kč vyplatí pojistitel v případě smrti pojištěného z jakýchkoliv příčin sjednanou pevnou pojistnou částku

Vyplácí se **Součet pojistné částky a kapitálové hodnoty** pojištění.

Pojistná částka (Kč)

10 000

Podrobnější podmínky pojistného plnění včetně případných limitů a výluk jsou uvedeny v předmluvních informacích a pojistných podmínkách, které jsou součástí pojistné smlouvy.

Grafy vývoje pojistné částky

Modelovaný vývoj pojištění v čase

Rok trvání pojištění	Lhůtní (běžné) pojistné	Náklady ⁵⁾ měsíčně	Rizikové pojistné ⁶⁾ měsíčně	Určeno k investování měsíčně	Změna v rozkladu pojistného ⁷⁾	Kapitálová hodnota (ke konci pojistného roku)	Věrnostní bonus ⁸⁾	Maximální mimořádný výběr ⁹⁾ (ke konci pojistného roku)	Odkupné (ke konci pojistného roku)
1	1 000 Kč	667 Kč	2 Kč	331 Kč	0 Kč	4 068 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
2	1 000 Kč	667 Kč	2 Kč	331 Kč	0 Kč	8 319 Kč	0 Kč	803 Kč	714 Kč
3	1 000 Kč	667 Kč	2 Kč	331 Kč	0 Kč	12 760 Kč	0 Kč	12 565 Kč	12 358 Kč
4	1 000 Kč	50 Kč	1 Kč	947 Kč	2 Kč	24 949 Kč	0 Kč	24 734 Kč	24 200 Kč
5	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	37 684 Kč	0 Kč	37 450 Kč	36 554 Kč
6	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	50 993 Kč	0 Kč	50 739 Kč	49 462 Kč
7	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	64 898 Kč	0 Kč	64 625 Kč	62 951 Kč
8	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	79 430 Kč	0 Kč	79 137 Kč	77 046 Kč
9	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	94 613 Kč	0 Kč	94 301 Kč	91 775 Kč
10	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	110 480 Kč	0 Kč	110 148 Kč	107 165 Kč
11	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	127 061 Kč	0 Kč	126 708 Kč	123 249 Kč
12	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	144 388 Kč	0 Kč	144 013 Kč	140 056 Kč
13	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	162 493 Kč	0 Kč	162 097 Kč	157 618 Kč
14	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	181 409 Kč	0 Kč	180 994 Kč	175 967 Kč
15	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	201 175 Kč	0 Kč	200 742 Kč	195 140 Kč
16	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	221 830 Kč	0 Kč	221 379 Kč	215 176 Kč
17	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	243 412 Kč	0 Kč	242 950 Kč	236 110 Kč
18	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	265 963 Kč	0 Kč	265 500 Kč	257 985 Kč
19	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	289 527 Kč	0 Kč	289 062 Kč	280 841 Kč
20	1 000 Kč	50 Kč	3 Kč	947 Kč	0 Kč	314 148 Kč	0 Kč	313 685 Kč	304 724 Kč
21	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	339 880 Kč	0 Kč	339 415 Kč	329 683 Kč

22	1 000 Kč	50 Kč	3 Kč	947 Kč	0 Kč	366 766 Kč	0 Kč	366 300 Kč	355 763 Kč
23	1 000 Kč	50 Kč	3 Kč	947 Kč	0 Kč	394 860 Kč	0 Kč	394 392 Kč	383 014 Kč
24	1 000 Kč	50 Kč	3 Kč	947 Kč	0 Kč	424 213 Kč	0 Kč	423 744 Kč	411 487 Kč
25	1 000 Kč	50 Kč	3 Kč	947 Kč	0 Kč	454 884 Kč	0 Kč	454 416 Kč	441 238 Kč
26	1 000 Kč	50 Kč	3 Kč	947 Kč	0 Kč	486 937 Kč	0 Kč	486 468 Kč	472 329 Kč
27	1 000 Kč	50 Kč	3 Kč	947 Kč	0 Kč	520 431 Kč	0 Kč	519 959 Kč	504 817 Kč
28	1 000 Kč	50 Kč	4 Kč	947 Kč	-1 Kč	555 426 Kč	0 Kč	554 953 Kč	538 764 Kč
29	1 000 Kč	50 Kč	4 Kč	947 Kč	-1 Kč	591 993 Kč	0 Kč	591 518 Kč	574 234 Kč
30	1 000 Kč	50 Kč	4 Kč	947 Kč	-1 Kč	630 201 Kč	0 Kč	629 723 Kč	611 295 Kč
31	1 000 Kč	50 Kč	5 Kč	947 Kč	-2 Kč	670 124 Kč	0 Kč	669 642 Kč	650 020 Kč
32	1 000 Kč	50 Kč	5 Kč	947 Kč	-2 Kč	711 836 Kč	0 Kč	711 351 Kč	690 481 Kč
33	1 000 Kč	50 Kč	6 Kč	947 Kč	-3 Kč	755 419 Kč	0 Kč	754 942 Kč	732 757 Kč
34	1 000 Kč	50 Kč	7 Kč	947 Kč	-4 Kč	800 957 Kč	0 Kč	800 518 Kč	776 928 Kč
35	1 000 Kč	50 Kč	7 Kč	947 Kč	-4 Kč	848 535 Kč	0 Kč	848 144 Kč	823 079 Kč
36	1 000 Kč	50 Kč	8 Kč	947 Kč	-5 Kč	898 248 Kč	0 Kč	898 098 Kč	871 301 Kč

Vysvětlivky k pojmům uvedených v tabulce

- 5) **Náklady** - zahrnují počáteční a správní náklady k příslušné pojistné smlouvě. Vývoj splátek v jednotlivých letech pojištění je uveden v tabulce.
Počáteční náklady jsou náklady spojené s uzavřením pojistné smlouvy (např. provize pojišťovaciho zprostředkovatele, náklady na zavedení smlouvy do provozního systému, tiskopisy, oceňování zdravotního stavu pojištěných, propagaci nového produktu). Kapitálová hodnota pojištění je v prvních třech letech trvání smlouvy snižována o splátku počátečních nákladů.
Správní náklady jsou náklady spojené se správou pojistné smlouvy (např. náklady na likvidaci pojistných událostí, propagaci a administrativu, inkasní náklady). Kapitálová hodnota pojistné smlouvy je snižována o splátku správních nákladů po celou dobu trvání pojištění.
- 6) **Rizikové pojistné** - je rizikové pojistné po slevě o které pojistitel snižuje (od data počátku pojištění první den každého účtovacího období) kapitálovou hodnotu pojištění za sjednaná životní pojištění a průměrné rizikové pojistné po slevě za další sjednaná pojištění). Rizikové pojistné za životní pojištění se s rostoucím věkem zvyšuje. Ke změně rizikového pojistného za životní pojištění dochází pravidelně každý pojistný rok vždy ve výroční den pojištění. Ke změně rizikového pojistného za další sjednaná pojištění dochází při změnách/ukončení pojištění v pojistné smlouvě vždy ve výroční den pojištění. Celkové lhůtní (běžné) pojistné se nemění.
- 7) **Změna v rozkladu pojistného** - běžné (lhůtní) pojistné po slevě se rozděluje na část pojistného určeného k úhradě rizikového pojistného za sjednaná pojištění („riziková složka“), na část pojistného určeného k úhradě počátečních a správních nákladů („nákladová složka“) a část pojistného určeného k investování. Poměr těchto 3 složek se v průběhu trvání pojištění mění. Při určitém nastavení sjednaných pojištění (pojistných částek, změn pojištění atd.) může riziková i nákladová složka v prvních letech pojištění převyšovat hodnotu průměrného rizikového pojistného. Zároveň dochází zejména v první polovině doby pojištění k tvorbě rezervy pojistného životních pojištění. V takovém případě je výše pojistného určeného na investice v prvních letech pojištění nízká až nulová a změna v rozkladu pojistného může být záporná. V průběhu pojištění dochází ke splacení počátečních nákladů, výše pojistného na investice se tím zvyšuje. V posledních letech pojištění může být změna v rozkladu pojistného též záporná, neboť dochází k čerpání rezervy na rizikové pojistné vytvořené v předchozích letech. Klient platí běžné pojistné stále ve stejné částce, i když rizikové pojistné je vyšší.
- 8) **Věrovní bonus** - nárok na výplatu věrovního bonusu je v případě dožití se konce pojistné smlouvy a v případě smrti pojištěného. V případě odkupného se věrovní bonus nevyplácí.
- 9) **Maximální výběr** je možný pouze do výše hodnoty odkupného.

Kapitálová hodnota celkem udává:

- zaplacené pojistné
- snižené o rizikové pojistné a splátky počátečních a správních nákladů
- a zvýšené o zhodnocení ve formě garantované technické úrokové míry, vyhlášené úrokové míry a změnu hodnoty investice do vnitřních fondů ke konci daného roku trvání pojištění.

Hodnota v posledním roce trvání smlouvy pak odpovídá očekávanému pojistnému plnění při dožití.

Uvedené hodnoty jsou **modelovým příkladem** vývoje pojištění a odkupného za předpokladu řádné placené pojistného v dohodnuté výši za dohodnutá pojistná období, konstantního vývoje cen podílových jednotek fondů a dále za předpokladu, že nedojde ke změně parametrů pojištění. **Předpokládané zhodnocení vnitřních fondů není zaručeno.** Z tohoto důvodu modelace průběhu kapitálové hodnoty a odkupného není závazná. Stejně tak minulá výkonnost fondů nezaručuje stejnou výkonnost v budoucím období.

Princip **investování do vnitřních fondů** (zejména akciových a dynamických) spočívá v tom, že zatímco v krátkém období ceny výrazně kolísají nahoru a dolů, v dlouhém období zpravidla přinášejí investorům větší zisky než konzervativní investice (například do garantované technické úrokové míry). **Možnost vyššího výnosu ovšem v sobě skrývá i vyšší riziko** (především není zaručena návratnost investice).

Aktuální ceny podílových jednotek a ostatní podrobnější informace najdete na www.ceskapojistovna.cz.

Běžné placené pojistné umístěné do **kapitálové hodnoty s garantovanou technickou úrokovou mírou** je zhodnocováno úrokovou mírou, která je garantovaná po celou dobu trvání pojištění.

Běžné nebo mimořádné pojistné umístěné do **kapitálové hodnoty s vyhlášenou úrokovou mírou** je zhodnocováno prostřednictvím vyhlášené úrokové míry, kterou vyhláší ČP a.s. a která se v průběhu trvání pojištění může měnit. Její aktuální výše je uvedena na www.ceskapojistovna.cz

Hodnota odkupného odpovídá kapitálové hodnotě ke konci daného roku trvání pojištění snížené dle pravidel pro výpočet odkupného popsanych v Informacích před uzavřením pojistné smlouvy. Tato hodnota udává výši jednorázového vyrovnání, které vyplátí pojistitel pojistníkovi v případě předčasného ukončení smlouvy.

Při výplatě pojistného plnění (v případě dožití a v případě odkupného) a při mimořádném výběru bude uplatněna srážková daň v souladu se zákonem o daních z příjmů č. 586/1992 Sb. Tato daň není v tabulce zohledněna.

Indexace je volitelné zvyšování pojistného a zároveň sjednaných pojistných částek i očekávané výplaty na konci pojištění, ke kterému dochází 1x ročně s ohledem na inflaci a další ukazatele. Smyslem je zachovat hodnotu vašeho pojištění. Výhodou je, že k zvyšování pojistného a pojistných částek dochází bez zkoumání zdravotního stavu.

Příloha K

Můj život Koncept modelace životního pojištění

Zástupce České pojišťovny

Jméno a příjmení:

Telefon:

Adresa:

E-mail:

Zájemci o pojištění:

Marie Černá

narozena 6.1.1990

Pojistník / 1.pojištěný

V průběhu pojištění je možné měnit pojištěné osoby (s výjimkou 1.pojištěného), stejně jako změny rozsahu sjednaných pojištění.

Pojistná doba: **36 let**

Přehled navrhovaných pojištění

krátkodobý dopad

dlouhodobý dopad

úmrtí

asistence

Potřeba / Pojištění	Varianta	Částka	Snížení částky ve věku	Částka po snížení	Konec pojištění ve věku ¹⁾	Průměrné rizikové pojistné ²⁾
Marie Černá (1. pojištěný dospělý)						
Smrt pevná PČ	Součet	10 000 Kč			60 let	3 Kč

¹⁾ Konec pojištění je ve věku pojištěného, tj. v kalendářním roce, ve kterém tohoto věku dosáhne

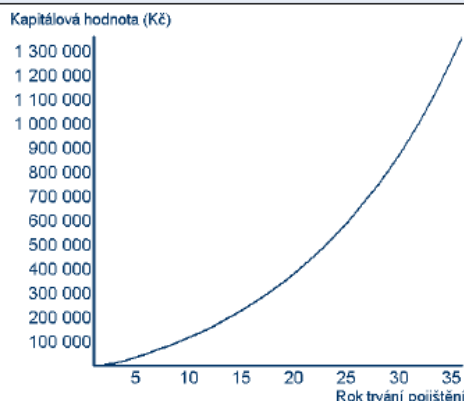
Pojistné a modelace dožití

Celkové lhůtní (běžné) pojistné před slevou včetně nákladů	1 000 Kč
Celkové lhůtní (běžné) pojistné po slevách	1 000 Kč
Předpokládaná výše daňového odpočtu v kalendářním roce ⁴⁾	12 000 Kč
Předpokládaná výše plnění v případě dožití se konce smlouvy ³⁾	1 362 732 Kč
Předpokládaná výše bonusu v případě dožití se konce smlouvy	0 Kč

Alokace pojistného na investice

Fond	Alokace pojistného		Předpokládané zhodnocení
	Běžné pojistné	Mimořádné pojistné	
VÚM	0 %	100 %	--
DFF	100 %	0 %	6,50 % ročně

Modelace vývoje kapitálové hodnoty

Informace o současném zhodnocení stávajících fondů najdete na webu www.Ceskapojistovna.cz. U investic do vnitřních fondů nese inv. riziko pojištitel. Hodnota podílových jednotek v čase kolísá. Předpokládané zhodnocení není zaručeno.

²⁾ Průměrné rizikové (lhůtní) pojistné je konstantní rizikové pojistné po slevě za sjednané pojištění zprůměrované na dobu, na kterou bylo pojištění sjednáno. Hodnota průměrného rizikového (lhůtního) pojistného zohledňuje technickou úrokovou míru, která je garantována. Jedná se o část běžného pojistného za toto příslušné pojištění.

³⁾ Uvedená částka k výplatě při dožití smlouvy vychází z aktuální tabulky MODELOVÉHO VÝVOJE SMLOUVY V ČASE a jejich předpokladů. Konečná částka se bude lišit podle případných změn v průběhu pojistné smlouvy a skutečného zhodnocení zvolených investic.

⁴⁾ Možná úspora na dani z příjmu po dobu trvání smlouvy platí při zachování současných daňových předpisů.

Výčet fondů

- FPT - Konzervativní otevřený podílový fond
- FKD - Fond korporátních dluhopisů
- FGZ - Fond globálních značek
- FNA - Fond nemovitostních akcií
- FRE - Fond ropného a energetického průmyslu
- FZL - Zlatý fond
- VFF - Vyvážený fond fondů
- DFF - Dynamický fond fondů
- FFB - Fond farmacie a biotechnologie
- FZP - Fond živé planety

- FSM - Smíšený fond
- FNE - Fond nových ekonomik
- TÚM- Kapitálová hodnota s garantovanou technickou úrokovou mírou
- VÚM - Kapitálová hodnota s vyhlášenou úrokovou mírou

Popis pojištění

Marie Černá - 1. pojištěný dospělý

T Zajištění rodiny nebo úvěru pro případ smrti

Pro případ smrti (ČP)

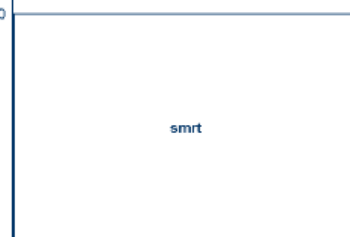
Pojištění s pevnou pojistnou částkou

10 000 Kč vyplácí pojistitel v případě smrti pojištěného z jakýchkoliv příčin sjednanou **pevnou pojistnou částkou**

Vyplácí se **Součet pojistné částky a kapitálové hodnoty** pojištění.

Pojistná částka (Kč)

10 000

Podrobnější podmínky pojištění včetně případných limitů a výluk jsou uvedeny v předmluvních informacích a pojistných podmínkách, které jsou součástí pojistné smlouvy.

Grafy vývoje pojistné částky

Modelovaný vývoj pojištění v čase

Rok trvání pojištění	Lhůtní (běžné) pojistné	Náklady ⁵⁾ měsíčně	Rizikové pojistné ⁶⁾ měsíčně	Určeno k investování měsíčně	Změna v rozkladu pojistného ⁷⁾	Kapitálová hodnota (ke konci pojistného roku)	Věrovní bonus ⁸⁾	Maximální mimořádný výběr ⁹⁾ (ke konci pojistného roku)	Odkupné (ke konci pojistného roku)
1	1 000 Kč	667 Kč	2 Kč	331 Kč	0 Kč	4 104 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
2	1 000 Kč	667 Kč	2 Kč	331 Kč	0 Kč	8 474 Kč	0 Kč	958 Kč	864 Kč
3	1 000 Kč	667 Kč	2 Kč	331 Kč	0 Kč	13 127 Kč	0 Kč	12 932 Kč	12 714 Kč
4	1 000 Kč	50 Kč	1 Kč	947 Kč	2 Kč	25 696 Kč	0 Kč	25 481 Kč	24 925 Kč
5	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	39 079 Kč	0 Kč	38 845 Kč	37 907 Kč
6	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	53 333 Kč	0 Kč	53 079 Kč	51 732 Kč
7	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	68 510 Kč	0 Kč	68 237 Kč	66 455 Kč
8	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	84 674 Kč	0 Kč	84 381 Kč	82 134 Kč
9	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	101 886 Kč	0 Kč	101 574 Kč	98 830 Kč
10	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	120 217 Kč	0 Kč	119 885 Kč	116 611 Kč
11	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	139 739 Kč	0 Kč	139 386 Kč	135 547 Kč
12	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	160 530 Kč	0 Kč	160 155 Kč	155 714 Kč
13	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	182 669 Kč	0 Kč	182 273 Kč	177 189 Kč
14	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	206 244 Kč	0 Kč	205 829 Kč	200 057 Kč
15	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	231 350 Kč	0 Kč	230 917 Kč	224 409 Kč
16	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	258 086 Kč	0 Kč	257 635 Kč	250 344 Kč
17	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	286 558 Kč	0 Kč	286 095 Kč	277 961 Kč
18	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	316 877 Kč	0 Kč	316 414 Kč	307 371 Kč
19	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	349 165 Kč	0 Kč	348 700 Kč	338 689 Kč
20	1 000 Kč	50 Kč	3 Kč	947 Kč	0 Kč	383 548 Kč	0 Kč	383 085 Kč	372 042 Kč
21	1 000 Kč	50 Kč	2 Kč	947 Kč	1 Kč	420 169 Kč	0 Kč	419 704 Kč	407 563 Kč

22	1 000 Kč	50 Kč	3 Kč	947 Kč	0 Kč	459 166 Kč	0 Kč	458 700 Kč	445 391 Kč
23	1 000 Kč	50 Kč	3 Kč	947 Kč	0 Kč	500 696 Kč	0 Kč	500 228 Kč	485 674 Kč
24	1 000 Kč	50 Kč	3 Kč	947 Kč	0 Kč	544 920 Kč	0 Kč	544 451 Kč	528 573 Kč
25	1 000 Kč	50 Kč	3 Kč	947 Kč	0 Kč	592 015 Kč	0 Kč	591 547 Kč	574 255 Kč
26	1 000 Kč	50 Kč	3 Kč	947 Kč	0 Kč	642 174 Kč	0 Kč	641 705 Kč	622 909 Kč
27	1 000 Kč	50 Kč	3 Kč	947 Kč	0 Kč	695 590 Kč	0 Kč	695 119 Kč	674 722 Kč
28	1 000 Kč	50 Kč	4 Kč	947 Kč	-1 Kč	752 473 Kč	0 Kč	752 001 Kč	729 900 Kč
29	1 000 Kč	50 Kč	4 Kč	947 Kč	-1 Kč	813 051 Kč	0 Kč	812 576 Kč	788 660 Kč
30	1 000 Kč	50 Kč	4 Kč	947 Kč	-1 Kč	877 562 Kč	0 Kč	877 084 Kč	851 235 Kč
31	1 000 Kč	50 Kč	5 Kč	947 Kč	-2 Kč	946 262 Kč	0 Kč	945 780 Kč	917 873 Kč
32	1 000 Kč	50 Kč	5 Kč	947 Kč	-2 Kč	1 019 420 Kč	0 Kč	1 018 934 Kč	988 837 Kč
33	1 000 Kč	50 Kč	6 Kč	947 Kč	-3 Kč	1 097 327 Kč	0 Kč	1 096 850 Kč	1 064 407 Kč
34	1 000 Kč	50 Kč	7 Kč	947 Kč	-4 Kč	1 180 293 Kč	0 Kč	1 179 854 Kč	1 144 884 Kč
35	1 000 Kč	50 Kč	7 Kč	947 Kč	-4 Kč	1 268 644 Kč	0 Kč	1 268 253 Kč	1 230 585 Kč
36	1 000 Kč	50 Kč	8 Kč	947 Kč	-5 Kč	1 362 732 Kč	0 Kč	1 362 582 Kč	1 321 850 Kč

Vysvětlivky k pojímům uvedených v tabulce

- 5) Náklady** - zahrnují počáteční a správní náklady k příslušné pojistné smlouvě. Vývoj splátek v jednotlivých letech pojištění je uveden v tabulce. **Počáteční náklady** jsou náklady spojené s uzavřením pojistné smlouvy (např. provize pojišťovacího zprostředkovatele, náklady na zavedení smlouvy do provozního systému, tiskopisy, oceňování zdravotního stavu pojištěných, propagaci nového produktu). Kapitálová hodnota pojištění je v prvních třech letech trvání smlouvy snižována o splátky počátečních nákladů. **Správní náklady** jsou náklady spojené se správou pojistné smlouvy (např. náklady na likvidaci pojistných událostí, propagaci a administrativu, inkasní náklady). Kapitálová hodnota pojistné smlouvy je snižována o splátku správních nákladů po celou dobu trvání pojištění.
- 6) Rizikové pojištění** - je rizikové pojištění po slevě o které pojistitel snižuje (od data počátku pojištění první den každého zúčtovacího období) kapitálovou hodnotu pojištění za sjednaná životní pojištění a průměrné rizikové pojištění po slevě za další sjednaná pojištění. Rizikové pojištění za životní pojištění se s rostoucím věkem zvyšuje. Ke změně rizikového pojištění za životní pojištění dochází pravidelně každý pojistný rok vždy ve výroční den pojištění. Ke změně rizikového pojištění za další sjednaná pojištění dochází při změněch/ukončení pojištění dohodnutých v pojistné smlouvě vždy ve výroční den pojištění. Celkové lhůtní (běžné) pojištění se nemění.
- 7) Změna v rozkladu pojištění** - běžné (lhůtní) pojištění po slevě se rozděluje na část pojištění určeného k úhradě rizikového pojištění za sjednaná pojištění („riziková složka“), na část pojištění určeného k úhradě počátečních a správních nákladů („nákladová složka“) a část pojištění určeného k investování. Poměr těchto 3 složek se v průběhu trvání pojištění mění. Při určitém nastavení sjednaných pojištění (pojistných částek, změn pojištění atd.) může riziková i nákladová složka v prvních letech pojištění převyšovat hodnotu průměrného rizikového pojištění. Zároveň dochází zejména v první polovině doby pojištění k tvorbě rezervy pojištění životních pojištění. V takovém případě je výše pojištění určeného na investice v prvních letech pojištění nízká až nulová a změna v rozkladu pojištění může být záporná. V průběhu pojištění dochází ke splacení počátečních nákladů, výše pojištění na investice se tím zvyšuje. V posledních letech pojištění může být změna v rozkladu pojištění též záporná, neboť dochází k čerpání rezervy na rizikové pojištění vytvořené v předchozích letech. Klient platí běžné pojištění stále ve stejné částce, i když rizikové pojištění je vyšší.
- 8) Věmostní bonus** - nárok na výplatu věmostního bonusu je v případě dožití se konce pojistné smlouvy a v případě smrti pojištěného. V případě odkupného se věmostní bonus nevyplácí.
- 9) Maximální výběr** je možný pouze do výše hodnoty odkupného.

Kapitálová hodnota celkem udává:

- zaplacené pojištění
- snížené o rizikové pojištění a splátky počátečních a správních nákladů
- a zvýšené o zhodnocení ve formě garantované technické úrokové míry, vyhlášené úrokové míry a změnu hodnoty investice do vnitřních fondů ke konci daného roku trvání pojištění.

Hodnota v posledním roce trvání smlouvy pak odpovídá očekávanému pojistnému plnění při dožití.

Uvedené hodnoty jsou **modelovým příkladem** vývoje pojištění a odkupného za předpokladu řádné placené pojistné v dohodnuté výši za dohodnutá pojištění období, konstantního vývoje cen podílových jednotek fondů a dále za předpokladu, že nedojde ke změně parametrů pojištění. **Předpokládané zhodnocení vnitřních fondů není zaručeno.** Z tohoto důvodu modelace průběhu kapitálové hodnoty a odkupného není závazná. Stejně tak minulá výkonnost fondů nezaručuje stejnou výkonnost v budoucím období.

Princip **investování do vnitřních fondů** (zejména akciových a dynamických) spočívá v tom, že zatímco v krátkém období ceny výrazně kolísají nahoru a dolů, v dlouhém období zpravidla přináší investorům větší zisky než konzervativní investice (například do garantované technické úrokové míry). **Možnost vyššího výnosu ovšem v sobě skrývá i vyšší riziko** (přede vším není zaručena návratnost investice).

Aktuální ceny podílových jednotek a ostatní podrobnější informace najdete na www.ceskapojistovna.cz.

Běžné placené pojištění umístěné do **kapitálové hodnoty s garantovanou technickou úrokovou mírou** je zhodnocováno úrokovou mírou, která je garantovaná po celou dobu trvání pojištění.

Běžné nebo mimořádné pojištění umístěné do **kapitálové hodnoty s vyhlášenou úrokovou mírou** je zhodnocováno prostřednictvím vyhlášené úrokové míry, kterou vyhlášeje ČP a.s. a která se v průběhu trvání pojištění může měnit. Její aktuální výše je uvedena na www.ceskapojistovna.cz

Hodnota odkupného odpovídá kapitálové hodnotě ke konci daného roku trvání pojištění snížené dle pravidel pro výpočet odkupného popsanych v Informacích před uzavřením pojistné smlouvy. Tato hodnota udává výši jednorázového vyrovnání, které vyplácí pojistitel pojištníkovi v případě předčasného ukončení smlouvy.

Při výplatě pojištění plnění (v případě dožití a v případě odkupného) a při mimořádném výběru bude uplatněna srážková daň v souladu se zákonem o daních z příjmů č. 586/1992 Sb. Tato daň není v tabulce zohledněna.

Indexace je volitelné zvyšování pojištění a zároveň sjednaných pojistných částek i očekávané výplaty na konci pojištění, ke kterému dochází 1x ročně s ohledem na inflaci a další ukazatele. Smyslem je zachovat hodnotu vašeho pojištění. Výhodou je, že k zvyšování pojištění a pojistných částek dochází bez zkoumání zdravotního stavu.

Příloha L

Nastavení produktu MultiPENZE

VSTUPNÍ PARAMETRY

Datum uzavření smlouvy	5.6.2014	Věk klienta v roce uzavření smlouvy	24 let
Ročník narození klienta	1990	Doba trvání MultiPENZE	45 let
Měsíční investice do MultiPENZE	1 000 Kč	Klient neplatí od	30.6.2050
		Důchodový věk klienta	69 let a 2 měsíce

Věk klienta	18 - 48	48 - 60	60 let a více
Investice do ČPI	700 Kč	500 Kč	0 Kč
Příspěvek do PSČP	300 Kč	500 Kč	1 000 Kč
Státní příspěvek	90 Kč	130 Kč	230 Kč

Výše investice

Celkem do MultiPENZE	432 000 Kč
do ČPI	273 600 Kč
do PSČP	158 400 Kč

Rozložení investice do MultiPENZE

věk	18 - 48	48 - 52	52 - 55	55 - 58	58 - 60	60 a více
ČPI - Akcie	70%	37%	20%	10%	0%	0%
ČPI - Dluhopisy	0%	13%	30%	40%	50%	0%
PSČP - Dluhopisy	30%	50%	50%	50%	50%	100%

Příspěvek je hrazen odkupem z ČPI.

MODELACE

Předpokládaná hodnota investice	1 679 674 Kč	ve věku 69 let a 2 měsíce
Předpokládané zhodnocení investice	389%	
Celkový státní příspěvek za dobu trvání	69 940 Kč	
Vstupní poplatek ČPI (splácení 70:30)	9 762 Kč	

ZHDNOCENÍ

Rozložení prostředků v produktu MultiPENZE včetně zhodnocení

Ve věku klienta	48	52	55	58	60	69 let a 2 měsíce
ČPI - Akcie	489 092 Kč	502 175 Kč	334 760 Kč	195 961 Kč	0 Kč	0 Kč
ČPI - Dluhopisy	0 Kč	151 180 Kč	437 811 Kč	690 406 Kč	952 693 Kč	1 102 099 Kč
PSČP - Dluhopisy	164 614 Kč	217 741 Kč	261 980 Kč	310 380 Kč	345 150 Kč	577 575 Kč
Celkem	653 706 Kč	871 096 Kč	1 034 551 Kč	1 196 747 Kč	1 297 843 Kč	1 679 674 Kč

Likvidní prostředky

Parametry modelace

Zhodnocení Akcie (p.a.)	7,50%	Zhodnocení Dluhopisy (p.a.)	3,00%
-------------------------	-------	-----------------------------	-------

Zdroj: Penzijní fond České pojišťovny, 2014.

Abstrakt

JUŘÍČKOVÁ, Petra. *Analýza možností finančního zajištění osob ve stáří*. Diplomová práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 70 s., 2014.

Klíčová slova: Důchodový systém, penzijní reforma, penzijní zabezpečení, penzijní fondy, úroková sazba, riziko.

Předložená práce je zaměřena na důchodové systémy, penzijní reformu a analýzu možností finančního zabezpečení. V teoretické části jsou definovány základní pojmy, které se týkají důchodových systémů. Práce se důkladněji zaměřuje vybrané možnosti finančního zajištění. Praktická část se nejdříve nabývá průzkumem na téma penzijní zajištění. Druhá část pojednává o vybraných možnostech finančního zajištění. Následně jsou demonstrovány jejich klady, závěry a finanční dopady. V závěru práce naleznete doporučení týkající se těchto vybraných způsobů zajištění.

Abstract

JUŘÍČKOVÁ, Petra. Analysis of options for financial ensure of retired persons. Diploma thesis. Pilsner: Faculty of Economics, University of West Bohemia, 70 s., 2014

Keywords: Pension system, pension reform, retirement ensure, pension funds, interest rate, risk.

This thesis is focused on pension systems, pension reform and analyzing of possibilities of financial security. In the theoretical part are defined basic concepts of pension systems. The practical part at first speaks about survey. This survey is focused on the financial ensure. The second part of practical section deals with selected options of ensure. Then are shown positives, conclusions and financial implications of these options. At the end of this thesis you can find recommendations about these selected ensures.